

GAZETA SHQIPTARE

Kryeredaktor: Erl MURATI
Zv/kryeredaktore - Rezarta DELISULA
Tel:(04)2359-104, Fax:(04) 2359-116 E-mail:gazetashqiptare@hotmail.com

Viti XXIII - Nr. 7309 E diel 1 Tetor 2017 Çmimi, 50 lekë (1.5 euro)

Opinion

Ditës

Nga BEN ANDONI

Mafia shqiptare një institucion,
që duhet "vlerësuar"

Opinion

Ditës

Nga DESADA METAJ

Ka mjaftuar recitimi i një fjalimi
në kufijtë mizorë të patetikes
që sot në lajmet dhe rrjetet sociale
të vërshojnë komentet mbështetëse
për një zonjë ...

Lotët e Gertës dhe mallëngjimi
kolektiv i shqiptarëve

Vijon në faqen 21

Vijon në faqen 22

EMRAT E MATURANTEVE QE HYJNE TE SHKENCAT E NATYRES DHE FILOLOGJIKU

UNIVERSITETI I TIRANES, FITUESIT E RAUNDIT II

Shpallet lista e atyre që kanë të drejtën e studimit edhe tek Gjuhët e Huaja dhe Shkenca Sociale. Sot hapet portali online, si bëhet regjistrimi

"Pyetini qeveritarët si e paguajnë luksin"

Lu: Rrëzojeni qeverinë nëse s'ju përgjigjet, kjo është demokraci

Ambasadori i SHBA, mesazh për të rinjtë.
PD dhe LSI: Donald Lu ka shumë të drejtë

Nga DARINA TANUSHI

Ambasadori i Shteteve të Bashkuara të Amerikës,
Donald Lu lëshoi dje, një mesazh të qartë për të gjithë
shqiptarët dhe qeverinë. Nga Rrësheni, gjatë një ta-
kimi me të rinjtë, ambasadori Lu u tha ...

Në faqen 3

(Në foto) Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë

Në faqet 9-12

INTERVISTA

Pensionet në Itali,
flet specialistja:
Kushtet si ta merrni
pagesën në Shqipëri

Në faqen 7

Mashtrimi/ Dhoma e gruas që zhvati 60 milionë lekë, me krevat bebesh e fustan nusërie

Mjeku: Enertila, sëmundja e trashëguar nga nëna

Drejtori i ambulancës në Manzhë: Pseudologjia, derivat i epilepsisë së pakuruar

Nga KLODIANA HAXHIAJ

Historia e pazakontë e
27-vjeçares Enertila Be-
qja, e cila akuzohet se nëpër-
met mashttrimin në "Facebook"
i ka zhvatur 60 milionë lekë të
vetra përgjegjësit të Postës
në Manzhë, Barush Ahmetajt,
ka tronditur shumëkënd dhe

në veçanti banorët e fshatit
Manzhë në Durrës. Një ditë
pasi Gjykata e Shkallës së
Parë e Durrësit la në burg
të renë, "Gazeta Shqiptare"
zbardh detaje të reja në lidhje
me ngjarjen. Nisur nga
"misteri" i kësaj historie, dhe
"GSH" kontakti ...

Në faqen 8

"MILOSAO"

At Zef Pllumi, si
e persekutonin
'eporë' e Kishës
në demokraci

Suplement

LAPRAKE

Plagosja e
4-fishtë, dëshmia
e "shënjestrës":
Si ndodhi shëri

Në faqen 6

PARLAMENTI RURAL

Mirditorja në
Kuvend: Duam ujë
e rrugë. Ruçi: Të
bëjmë 'fshatin e ri'

Në faqen 4

PARALAJMERIMI

Të hënën rinis
aksioni, kush
nuk merr kuponin
do të gjobitet

Në faqen 5

SITUATA POLITIKE REAGIMET

Nënkryetari i LSI-së: Prokuroria duhej të kishte nisur hetimet

Nënkryetari i LSI-së, Luan Rama i bëri thirrje dje, qeverisë që të zgjohet nga gjumi dhe të shohë funksionimin e radarëve për të kapur trafikantët. Në një status në rrjetin social, "FB", Luan Rama shkroi dje: "Radarët nuk punojnë, shteti në gjumë! Në punë janë vetëm trafikantët!... Po e them drejtpërdrejt: Sistemi i Integruar i Vëzhgimit të Hapësirës Detare (SIVHD - thënë më thjeshtë sistemi i radarëve) në Republikën e Shqipërisë, anëtare e NATO-s, nuk punon! Për të qenë më i saktë, ka gati dy vjet, që ky sistem nuk është operacional! Ndërkohë, pagesat nga ana e Ministrisë

Luan Rama: Radarët nuk punojnë, shteti në gjumë, trafikantët punojnë

Nënkryetari i LSI-së, Luan Rama

së Mbrojtjes për mirëmbajtjen e këtij sistemi janë kryer rregullisht dhe në kohë!". "Çfarë duhet të ndodhë më shumë se kaq që sh-

teti të zgjohet nga gjumi dhe institucionet e zbatimit të ligjit të kryejnë detyrën?! Çfarë pret prokuroria që nuk nis hetimet? Apo që trafi-

kantët e kriminelët të vazhdojnë të bëjnë siç kanë bërë?! Drejtori i Përgjithshëm i Policisë së Shtetit e ka denoncuar këtë realitet mbi një muaj më parë! Dhjetë ditë më parë, unë publikisht i kam kërkuar prokurorisë të nisë hetimet! Çfarë pritet akoma?! Mosveprimi i shtetit është bashkëfajesi në krim! Edhe një herë po e përsëris: Radarët nuk punojnë! Shteti ende në gjumë! Në punë janë vetëm trafikantët!...", u shpreh Luan Rama.

Gjatë një mbledhjeje të qeverisë

Opozita mbështet deklaratën e ambasadorit të SHBA, kreu i PD: U shpenzuan 2 mln \$ për udhëtime

"Rrëzimi i qeverisë", Basha: Ambasadori ka të drejtë

Rrokaj: Nëse qeveria hesht, qytetarët do të marrin në dorë vendosjen e demokracisë

Darina Tanushi

Opozita mbështeti dje, deklaratën e ambasadorit amerikan Donald Lu. PD dhe LSI komentuan menjëherë thirrjen e LU-së, drejtuar të rinjve që, nëse kanë pakënaqësi për qeverinë mund ta rrëzojnë atë. Kryetari i PD-së, Lulzim Basha shkroi në rrjetin social se kjo qeveri në gjysmën e parë të vitit ka shpenzuar 2 milionë dollarë vetëm për udhëtime, ndërsa 14 milionë dollarë për rikonstrukcione zyrash dhe orendish. Këto para sipas Bashës, janë të mjaftueshme për të siguruar e të gjithë nxënësve të Shqipërisë. "Ambasadori ka të drejtë në mesazhin për të rinjtë: "Ju jetoni në demokraci. Ju duhet të kërkonit dhe nëse qeveria nuk ju përgjigjet, ju e rrëzoni atë. Kështu funksionon demokracia. Në demokraci, përgjegjësinë dhe pushtetin e keni ju.", shkroi dje, Lulzim Basha. "Ndërsa përgjigja për pyetjen që çdo shqiptar duhet t'i bëjë qeverisë, kur ajo refuzon të paguajë librat shkollorë nga buxheti, është e thjeshtë: Vetëm për gjysmën e parë të vitit, qeveria shpenzoi: 1. Për bileta/udhëtime: rreth 2 milionë dollarë. 2. Për orendi/rikon-

Kreu i PD-së, Lulzim Basha

Deputeti i LSI-së, Shezai Rrokaj

RROKAJ

"Mesazhi i Donald Lu-së për arsimin falas konfirmon kauzën e LSI-së se tekstet shkollorë në arsimin parauniversitar duhet të jenë falas"

struksion zyrash: rreth 14 milionë dollarë", u shpreh Basha. "Kaq para janë të mjaftueshme për të siguruar librat shkollorë për të gjithë nxënësit e Shqipërisë. Ashtu siç ka premtuar, Partia Demokratike do të depozitojë në Kuvend propozimin për të financuar nga buxheti librat e shkollorë për të gjithë fëmijët e Shqipërisë", propo-

zoi kreu i PD-së. LSI Deputeti i LSI-së, profesori Shezai Rrokaj deklaroi dje, se "Mesazhi i Donald Lu-së për arsimin falas konfirmon kauzën e LSI-së se tekstet shkollorë në arsimin parauniversitar duhet të jenë falas". "Qeveria është në kushtet e cenimit të ligjit të arsimit parauniversitar, i

PROPOZIMI

"Ashtu siç ka premtuar, Partia Demokratike do të depozitojë në Kuvend propozimin për të financuar nga buxheti librat e shkollorë për të gjithë fëmijët e Shqipërisë", u shpreh dje, kreu i PD-së, Lulzim Basha, duke kujtuar një nga premtimet e fushatës elektorale.

uencën ndaj idealeve absurde, por edhe sot përsëri ndryshe nga të tjerët: vendi model për mungesën e vëmendjes ndaj arsimit. Së treti, a e dini se sa kushton afërsisht gjithë kjo histori, pra që shteti të marrë përsipër tekste: jo më shumë sesa 6-7 milionë euro", tha Rrokaj. "Shikoni ku katandiset shteti, ku lëvizin në xhepa miliona para droge, koncesionesh e tenderësh, fasadash apo makina luksoze e dieta udhëtimesh, siç shprehet ambasadori Lu. Fytyra e një shteti duket të rëndësia që merr arsimimi. Shqipëria është vendi i fundit në Evropë për buxhetin e arsimit, i cili është fiksuar rreth 3% e PBB-së. Kjo çështje, si dhe mjaft të tjera do të jenë kali i betejës së LSI-së gjatë amendimit të këtij ligji. Nëse qeveria hesht për kauza qytetare, atëherë qytetarët do të marrin vetë në dorë vendosjen e demokracisë", tha Rrokaj.

PROPOZIMI

"Ashtu siç ka premtuar, Partia Demokratike do të depozitojë në Kuvend propozimin për të financuar nga buxheti librat e shkollorë për të gjithë fëmijët e Shqipërisë", u shpreh dje, kreu i PD-së, Lulzim Basha, duke kujtuar një nga premtimet e fushatës elektorale.

cili në nenin 5, pika 2 sanksion se "Arsimi i detyrueshëm dhe ai i mesëm e i lartë janë falas. Nga verifikimi zyrtar nëpërmjet kërimit parlamentar rezulton se vende si: Franca, Gjermania, Italia, Greqia ..., por edhe vendet si: Rumania, Serbia, Kroacia, Maqedonia e Kosova i kanë tekstet shkollorë falas", tha deputeti i LSI-së. Sipas tij, "Qeveria jonë trajton me tekste falas vetëm disa kategori vulnerabel, gjithsej 16, me një buxhet rreth 300 mijë lekë. Lidhur me sa paraqita më lart, dalin disa çështje me rëndësi për konceptin e qeverisë për edukimin: Së pari, qeveria shkel ligjin e

parlamentit shqiptar. Arsimi i detyrueshëm nuk do të thotë vetëm se individët e kësaj moshe duhet të ndjekin vitet e edukimit të përcaktuara në ligj, por në radhë të parë, se shteti detyrohet ta japë falas arsimimin nisur nga e drejta publike e edukimit të shoqërisë". "Qeveria jonë këtë koncept e ka kuptuar si detyrim për "të varfrit". Në fakt koncepti "Arsim i detyruar" nuk ka lidhje me politikën e qeverisë ndaj shtresave në nevojë, por me vlerësimin dhe detyrimin e shtetit për edukimin shoqëror publik të individëve. Së dyti, dikur ne mbaheshim si i vetmi vend që dallonte për konseg-

Ambasadori i SHBA, mesazh të fortë demokracie për të rinjtë shqiptarë

Lu: Rrëzojeni qeverinë nëse nuk ju përgjigjet, pushtetin e keni ju

"Pyetini qeveritarët si i paguajnë makinat luksoze dhe udhëtimet"

Darina Tanushi

Ambasadori i Shteteve të Bashkuara të Amerikës, Donald Lu lëshoi dje, një mesazh të qartë për të gjithë shqiptarët dhe qeverinë. Nga rrësheni, gjatë një takimi me të rinjtë, ambasadori Lu u tha se nëse janë të pakënaqur se qeveria nuk u përgjigjet kërkesave të tyre, atëherë ta rrëzojnë atë. "Ju jetoni në demokraci. Nëse e kërkonti atë, qeveria juaj duhet të përgjigjet. Ose ju do ta rrëzojnë atë. Në demokraci, përgjegjësinë dhe pushtetin e keni ju", - u shpreh qartë Donald Lu. Ambasadori Lu do të ketë një tur takimesh me të rinjtë nëpër qytete të ndryshme të vendit. "Ne kemi një mesazh për ju, por ne gjithashtu shpresojmë që të mësojmë diçka nga ju sot. Këtu është mesazhi ynë i thjeshtë: Ndryshime të mëdha po vijnë për Shqipërinë. Ju keni një rol të rëndësishëm për të luajtur në të ardhmen e Shqipërisë. Ju duhet të kërkonti ndryshim nga udhëheqësit tuaj", - u tha që në nisje të fjalës së tij, Lu, të rinjve.

Ambasadori i Shteteve të Bashkuara të Amerikës, Donald Lu

ZGJIDHJA
Partia e ish-deputetit Koço Kokëdhima, "Zgjidhja" mbështeti dje, deklaratën e Lu. "Zgjidhja do të jetë në krah dhe në udhëheqje të popullit, që, përmes ndryshimeve demokratike, t'ua marrim pushtetin mafies dhe kryetarëve të partive të vjetra dhe t'ua kthejmë shqiptarëve të thjeshtë. Të rrëzojmë e përmbysim këtë elitë politike!" - tha Kokëdhima.

Kreu i grupit të LSI: Qeveria po kontrollon strukturat

Vasili: Lu e Vlahutin t'i kërkojnë PS të anulojë vendimet për vetingun

Kryetari i Grupit Parlamentar të LSI-së, Petrit Vasili u kërkoi dje, ambasadorëve të BE-së dhe SHBA-ve që të shpëtojnë vetingun dhe të mos heshitin. Në një postim të tij në rrjetin social "Facebook", Vasili shkroi dje: "Për shkak të frikës së shkollëpaktit nga vetingun, qeveria e tij e vogël futi duart e mëdha të vetingut. Qeveria tashmë i kontrollon strukturat e vetingut, u jep personel dhe para që sa do ajo, dhe me anë të Ministrisë së Drejtësisë u administrojnë investimet dhe informacionet, pra u kontrollon gjithçka". Ambasadorët Lu dhe Vlahutin ishin ga-

rantët e pavarësisë së plotë dhe të pakushtëzuar të vetingut. Si anëtar i Komisionit të Reformës në Drejtësi, personalisht e votova vetingun në atë kohë (kujtjo që vota ime bënte diferencën) vetëm pasi besova totalisht garancitë e plota që dy ambas-

adorët e nderuar Lu dhe Vlahutin që përfaqësonin SHBA dhe BE më dhanë edhe mua personalisht", - theksoi Vasili. "Lu dhe Vlahutin kanë sërish në duart e tyre një mundësi të fundit që ta shpëtojnë vetingun, që zemra e reformës në drejtësi të mos pushojë ende pa filluar mirë dhe që shqiptarët të mos zhgënjehen përfundimisht. Le t'i kërkojnë mazhorancës t'i anulohen vendimet e fundit të marra në Kuvend me 73 vota duke asgjësuar të gjitha garancitë që vetë ambasadorët u dhanë të gjithë shqiptarëve në korrikun e 2016-ës", - u shpreh Vasili.

Ju do t'i kërkonti. Gjëja më e mirë për brezin tuaj është se nuk jeni të lidhur ngushtë me prijët e ulëta të së kaluarës komuniste të këtij vendi". "Ju kërkoni punë, siç kanë ata në Gjermani. Ju prisni ligje kundër korrupsionit, siç ka në Mbretërinë e Bashkuar. Dhe ju këmbëngulni për liritë personale, siç ndodh në SHBA. Ju jetoni në demokraci. Nëse e kërkonti atë, qeveria juaj duhet të përgjigjet. Ose ju do ta

rrëzojnë atë", - tha qartë Donald Lu. "Për shembull, në fillim të vitit shkollor, shumë njerëz, përfshirë edhe opozitën, kërkonin libra falas për studentët. Ky është një vend i vogël, nuk është një vend i pasur. Por është e arsyeshme që qytetarët të kërkojnë që qeveria të sigurojë para për të blerë libra për studentët e saj", - u shpreh Lu. Sipas tij, "dhe kur qeveria ju tregon se nuk mund ta përballojë atë, ju du-

het të pyesni se si ata janë duke paguar për ndërtesat e tyre qeveritare, makinat e tyre luksoze dhe udhëtimet e tyre në vend të huaj. Në demokraci, përgjegjësinë dhe pushtetin e keni ju. Ne presim me padurim ditën kur ju të jeni udhëheqës të Shqipërisë. Ne e dimë se brezi juaj do të jetë më i mirë se gjenerata e atyre në udhëheqjen e Shqipërisë drejt së ardhmes së saj evropiane".

Pagat e "vetingut", Ferhati: Komisionerët publikë do të marrin mbi 3 milionë lekë

Deputetja e PS-së, relatorja për organet e rivlerësimit të vetingut në Komisionin e Ligjeve, Klotilda Ferhati, foli dje për shkurtime që iu bënë organikes së institucioneve të reja të vetingut. Në studion e emisionit "Kjo javë", me gazetaren Nisida Tufa në "News24", Ferhati tha se nga strukturat e organeve të vetingut nuk janë bërë shkurtime që prekin përmbajtjen e këtyre organeve. "Është riorganizuar pjesa e shërbimeve mbështetëse, administrativë, ku janë hequr nga këto struktura një numër shoferësh. Ato po u jepen si shërbime Gardës së Republikës, pasi këtyre anëtarëve të organeve të vetingut u garantohej edhe siguria. Rreth 22 shoferë kanë ikur nga këto struktura, dhe do të jepen te Garda. Pra janë zhvendosur. Pjesa tjetër e stafit të shkurtimeve, pasi ne miratuan 113 punonjës në total nga 185 që u kërkuan, pjesa tjetër ka të bëjë me rikonceptim të funksioneve mbështetëse, që kanë të bëjnë me shërbime, financë, sekretari, protokoll, të cilat janë rikonceptuar si shërbime. Pra të mos kemi struktura të fryra", - tha Ferhati. Duke folur për pagat, ajo pohoi se "për komisionerët e Komisionit të Pavarur të Kualifikimit dhe për komisionerët publikë është rreth 3 mln e ca lekë, pasi ata marrin pagën e gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, ndërsa për Kolegjin e Posaçëm të Apelit është diçka më shumë, mbi 3.2 mln lekë të vjetra, sepse kjo pagë llogaritet duke iu referuar pagës së gjyqtarit të Gjykatës Kushtetuese". E pyetur në lidhje me akuzat e kryetares së LSI-së se drejtësia është e kapur, Ferhati tha se "argumenti i kapjes së drejtësisë, më duket argumenti më qesharak për strukturën e vetingut".

PERMBARUESI GJYQESOR PRIVAT ERMIR GODAJ

Permbaruesi gjyqësor privat Ermir Godaj zhvilloi ankandin e dyle për shlyerjen e pasurisë së paluajtshme "Njesi", me Nr.Pasurie 373-025, Zona Kadastrale 2864, Votë 2, Faqe 27, me sipërfaqe totale 551.14 m², të ndodhur në Paskuqan, Tiranë, për shlyerjen e detyrimit në favor të kreditit ProCredit Bank Sh.a., për shumën 18'467'010.07 (tëmbëdhjetë milion e katërqind e gjashtëdhjetë e shtatë mijë e dhjetë pike zero shtatë) Lekë. Çmimi fillestar me të cilin fillon ankandi i dyle për shlyerjen e pasurisë së paluajtshme është në shumën 20,738,957.12 (njëzetë milion e shtatëdhjetë e tetë mijë e nëntëqind e pesëdhjetë e shtatë, pike dymbëdhjetë) lekë.

Ankandi zhvillohet në datë 09.10.2017, ora 16.00 në zyrën e përmbaruesit gjyqësor privat Ermir Godaj, rruga Abdi Toptani, qendra Torre Drin, kt.2,nr.33,Tiranë, dhe për informacion mund të kontaktoni në nr.0689229411, 0695370060, email ermirgodaj@zyrapermbarimiri.com

Studio Permbaruese "SHKRELA" do të zhvillojë Ankandin e pare për pasuritë:

a) "Njesi" me sipërfaqe 40 m², me nr. Pasurie 3/39-N5, Vol. 39, Fq. 21, Zona Kadastrale 8561, e ndodhur në Lagja nr.18, Korça, në pronësi të bashkëpronarëve Spahi, Çmimi me të cilin fillon shlyerja e kesaj pasurie është në vlerën 31,360 (tridhjetë e një mijë e treqind e gjashtëdhjetë) Euro.

b) "Apartamenti" me sipërfaqe 83 m², me nr. Pasurie 6/147+1-12, Vol.12, Fq.111, Zona Kadastrale 8581, e ndodhur në: Rr. Deshmoret e Popëkës, Pogradec, në pronësi të bashkëpronarëve Spahi, Çmimi me të cilin fillon shlyerja e kesaj pasurie është në vlerën 33,864 (tridhjetë e tre mijë e tetëqind e gjashtëdhjetë e kater) Euro.

Ankandi i pare zhvillohet me date 03.10.2017, ora 16.00 në ambientin e Studios Permbarimori Shkrela me Adrese:Rruga Blv. "Zogu I", Pall. "Agimi", H2, K3, A3, 5, Tiranë.

EPSPA SHQËRIA PËRMBARUESI PRIVATE "E.P.S.A" SHPK NJOFTON SHPALLUEN E ANKANDIT PER :

- 1- "Apartamenti" dublex, me sip. 448 m², Nr. Pas. 3/241+1-25, Volumn 18, Faqe 211, ZK 8250, e ndodhur në Rruga "N. Lenë", hyrja 1, Tiranë. Kjo pasuri është e hipotekuar në favor të Banka Intesa SanPaolo Shqiptari sh.a. Çmimi me të cilin fillon ankandi është 339,897 Euro. Ankandi do të zhvillohet datë 18.10.2017 ora 16.00 në adresën Rr. "I. Oemali", Pall. "Fratri", K.6.Tiranë.
- 2- "Magazine" nr.3, Kati i dyle, me sip. 703.65 m², Nr. Pas. 4/208-ND-13, Vot.30, Fq.116, ZK 8514, e ndodhur në Rr Skenderbeu/4, Durrës. Kjo pasuri është e hipotekuar në favor të Banka Intesa SanPaolo Shqiptari sh.a. Çmimi me të cilin fillon ankandi është 327,600 Euro. Ankandi do të zhvillohet datë 09.10.2017 ora 16.00 në adresën Rr. "I. Oemali", Pall. "Fratri", K.6.Tiranë.

Për çdo informacion kontaktoni në tel. 04 2262711 ose në www.epspa.al

Nënkryetari i PD-së: Basha u shtriu dorën e bashkëpunimit kundërshtarëve

Paloka: Sulmi ndaj opozitës i shërben Ramës. I dëmshëm

Nënkryetari i PD-së, Edi Paloka

Nënkryetari i PD-së, Edi Paloka është kundër idesë së krijimit të fraksioneve në parti. Ai thotë se lëvizje të tilla janë të dëmshme për partinë, por thekson se janë të mirëpritura idetë dhe platformat që synojnë ringritjen e partisë, apo japin ide për ta sjellë atë në pushtet.

JOZEFINA TOPALLI

Ish-deputetja e PD-së tha dhe, se Luzim Basha ka marrë peng siglën e Partisë Demokratike. "Po të donte z. Berisha ta hiqte Lulin nga kreu i kësaj partie, kjo do të ndodhte brenda 24 orëve. Ai nuk e bën këtë, sepse Berisha kur dha dorëheqjen tha që "betejat e mia kanë mbaruar", - u shpreh ajo.

krimit e Edi Ramës. "Flitet për fraksione të cilat synojnë marrjen e partisë, jo dhënien e ideve. Ka rryma në çdo parti që funksionon në këtë mënyrë, ka fraksione apo rryma, se mund t'i

quajmë si të duam, por ndahen në aspektin e tyre ideologjik. Ka edhe në parti amerikane dhe ato europiane, njerëz me bindje më liberale apo konservatore. Dhe këto ndahen pastaj në çështje

tje parimore. Janë të gjitha ide të pranueshme, pasi dikush mund të ketë ide për mënyrë sesi të vihet në pushtet, apo për qeverisje", - u shpreh dje Paloka. "Por, - shtoi ai, - nëse ngrihen fraksione me qëllim që të marrin partinë apo lëvizje kundër kryetarit të partisë..." I pyetur në lidhje me lëvizjen e paralajmëruar nga Astrit Patozi, Paloka tha: "Unë s'kam parë as lëvizje, asgjë për momentin, di që ka disa kundërshtarë të Bashës që

kanë dalë hapur dhe publikisht. Kjo është e vërtetë, dhe unë këtë e quaj të dëmshme. Në qoftë se ti nisesh thjesht me qëllim që do krijoi tani një grupim brenda partisë vetëm për të luftuar Bashën, apo këdo tjetër, qoftë me qëllimin e vetëm që të marr unë drejtimin e partisë, atëherë kjo është e dëmshme". "Po lufta kundër Bashës nuk

është thjesht kundër një individ, Basha përfaqëson PD-në, për mirë apo për keq, duam apo s'duam, me kontestime apo jo. Është bërë një proces zgjedhor dhe ka marrë votat e shumicës së demokratëve, dhe të vazhdojë të thuasht sot se unë do vazhdoj të bëj luftë kundër Bashës", kjo e dëmton PD", - u shpreh nënkryetari i Kuvendit.

Mblidhet parlamenti i parë rural, Ruçi: Dinamikë e re dhe zhvillim më i mirë për fshatin

Mirditorja "përloft" Kuvendin: Duam ujë e rrugë

Peleshi: BE ofron 71 mln euro, ndërsa qeveria 23 mln

Problemet e fshatit për herë të parë u ngritën me tone të forta dje, në Kuvendin e Shqipërisë. Nën kujdesin e kreut të Kuvendit, Gramoz Ruçi, u mbajt dje në sallën e seancave plenare sesiioni përmbyllës i Parlamentit të Parë Rural Shqiptar, i cili zhvilloi punimet në datat 28-30 shtator në Tiranë. Të pranishëm në këtë aktivitet ishin ministri i Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, z. Niko Peleshi, anëtarë të Komisionit për Veprimtarinë Prodhuese, Tregtinë dhe Mjedisin, përfaqësuesi i Delegacionit të Bashkimit Evropian në Tiranë, Stephen Stork. Por ajo që mori vëmendje më të madhe media-tike dje, por edhe në sallë, ishte blegtorja nga Mirdita, Rigerta Loku, e cila kërkoi përmes emocioneve investime për fshatin. Ajo ka mbaruar studimet e larta në Romë, në një nga universitetet më të mira në Itali, "La Sapienza", si dhe master shkencor për marrëdhënie ndërkombëtare me rezultate shumë të mira dhe u kthye në Shqipëri në provincën e saj, ku u gjend duke administruar një tufë dhish prej 350 krenrësh. Ajo tha se nuk ishte penduar për këtë, por shtoi mes të tjerash: "Fshati ka nevojë të rilindë, rimëkëmbet, rianimohet. Le ta quajmë si të doni, fshati ka nevojë për kapital njerëzor, t'i shembim rrugët e braktisjes dhe të ndërtojmë rrugët e rikthimit". "Le të vishemi bukur sa të duam, të prodhojmë kë-

Rigerta Loku

puccë, biçikleta, industri, makina, avionë, sa të duam ne, por pa fshat të zhvilluar nuk ka qytet të zhvilluar. Po nuk na zhvilluar ne, ju nuk zhvilloheni kurrë! Zhvillimi i vjen Shqipërisë nga periferia! Atje nga Mirdita ime zhvillohet Tirana juaj dhe jo nga Tirana juaj zhvillohet Mirdita ime!" - u shpreh Loku, e cila përlofti edhe përfaqësuesin e BE-së. Duke folur edhe për bashkëfshataren e saj me emrin Kristina, që "ngrihet para diellit dhe ulet shumë pas tij", Loku tha se ajo fshatarja atje do ujtë dhe rrugë, por edhe shkollë e qendër shëndetësore. Në fjalën e tij përsëhëndetëse,

Kryetari i Kuvendit, Gramoz Ruçi tha: "Prioritetet e punës suaj përkohëz edhe me programin e qeverisë së re, ndaj dhe Komisioni Parlamentar i Veprimtarisë Prodhuese, Mjedisit dhe Tregtisë, i cili ndodhet sot i fuar në këtë aktivitet, shpreh besimin se do ta ketë këtë në qendër të vëmendjes për një vlerësim të vazhdueshëm mbi rezultatet e saj. M'u duk me shumë interes edhe ideja e centralizimit të parlamentit rural. Kjo do të krijojë një dinamikë të re, duke nxitur bashkëpunimin sipas prioritetëve të vendit, për një zhvillim më të mirë". Përfaqësuesi i sektori të BE-së, Stephen Stork vlerë-

NARD NDOKA

"Kristina nga Mirdita kërkoi rrugë e ujë, por Rama kërkoi tepsi dhe timon! Rigerta nga 'La Sapienza' kërkoi politikë zhvillimi për fshatin, por Rama do të 'rilindë' sheshet e fshatrave duke i shtruar me plaka! Tjetër kërkoi Rigerta, tjetër ka bërë dhe do bëjë Rama!", tha dje, Nard Ndoqa.

soi nismë e Parlamentit të Parë Rural, duke e konsideruar atë si një mundësi shumë e mirë për të gjeneruar ide për zhvillimin e sektorit bujqësor në Shqipëri. "Potenciali i këtij sektori është ende i pasfrytëzuar plotësisht, pasi vetëm 20% e Prodhimit të Brendshëm Bruto gjenerohet nga bujqësia", - tha Stork. Ministri i Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, z. Niko Peleshi në fjalën e tij tha se BE-ja ka ofruar 71 milionë euro për zhvillimin rural, ndërsa qeveria shqiptare rreth 23 milionë euro. "Bëmë shumë gabime në këto vite. Tokën e parcelizuan dhe e bënë konsolidimin e tokës një nga sfida më të mëdha. Të gjitha këto ishin vendimarrje të të gjithë aktorëve së bashku me në krye politikë. E megjithatë bëmë shumë gabime, bujqësia mban flamurin e Zhvillimit", - tha Peleshi.

Kryetaria e LSI, në panairin bujqësor në Përrenjas

Kryemadhi: Sa më shumë prodhim vendas, aq më e fortë ekonomia

Kryetaria e LSI-së, Monika Kryemadhi ishte dje, në Bashkinë e Përrenjasit, ku mori pjesë në Panairin e Produkteve Bujqësore të zonës. Në fjalën e saj në këtë panair, Kryetaria e LSI-së u shpreh para fermerëve: "Të jemi sa më pranë jush për të diskutuar dhe ngritur problemet që do ditë e më shumë të lehtësojmë prodhimin dhe të rrisim sa më shumë prodhimin vendas. Sa më shumë prodhim vendas të kemi, aq më e fortë është ekonomia jonë, sa më e fortë të jetë ekonomia juaj, aq më shumë zhvillohet bashkia juaj, aq më shumë kanë mundësi fëmijët tuaj për të jetuar më mirë, më të lumtur dhe më të begatë në vendin tonë". Sipas saj, "ajo cka ofron Shqipëria është një nga mundësitë më të mëdha që kemi për zhvillimin e produkteve tona, të cilat të mos jenë të konsumueshme vetëm brenda vendit por edhe jashtë saj. Sigurisht që perspektivat janë shumë të mira, por me një organizim shumë të mirë, me një përkrahje shumë të mirë që mund të bëhet qoftë nga Bashkia, qoftë nga institucionet shtetërore, nga qeveria, do të zhvillonte akoma më tej këtë bujqësi". Kryemadhi shtoi se zhvillimi duhet parë edhe në aspektet e tjera, siç është etnografia, aspekt të cilin zona e Rrajcës e ka mjaft të zhvilluar, duke pasur parasysh kostumet e mrekullueshme të zonës.

Shoqëria përbarimore "AFA-2010" sh.p.k shpall Ankandin për shitjen e pasurisë së paluajtshme: Pasurisë me Nr. 14/39 e llojit truall+ndërtëse me sip. 115 m², me sip. ndërtëse 95 m² ndodhur në Lagjen "Kushtrim", ZK. Nr.8503 Berat, në pronësi të Bledar Xhemal Shtembari. Çmimi fillestar në ankandin e tretë 1,480,317 lekë.

Shoqëria përbarimore "AFA-2010" sh.p.k shpall Ankandin për shitjen e pasurisë së paluajtshme: Pasurisë me Nr. 3/69 e llojit "Truall + Banesë 3 katëshe" me sip. truall 350 m², dhe sip. banesë 191.9 m². (kati pwrthe 191.9 m², kati 1,269.03 dhe kati 269 m²) ndodhur në L. "11 Janari", ZK. 2310, Kucovë, në pronësi Agim Isa Zeqou. Çmimi fillestar në ankandin e parë është 16,000,000 Lekë.

SHPALLJE ANKANDIT TE PARE: Pasuria ne pronesi te Shoqërisë "Italcostruzioni Pistoia" shpk me te dhenat: ZK 2460, Nr. regjistri hipotekor Lloji apartament me sipërfaqe 72.53 m², ap.Nr.18 kati 4 shk.1 seksioni 1 Ankandi mbyllet ne date 10.10.2017 czmimi i daljes ne ankand 26.111 euro Adresa : Rr. Urani Pano, ndertesa 1/3 , Kati 1 2 te Tirane

NJOFTIM: Pranë zyrës përbarimore te shoq. "elebest" shpall ankandin për shitjen e pasurisë së paluajtshme: 1.Pas. Itriall me nr. 7016 Zk. 1042.S-5447m2.Nr.regj.vol.11.16.144.dhe pjes. nr.79 4.Zk. 1042.S-728 m2 Nr.regj.vol.11.16.24. Zk. 1042.S-5447m2. me adresë: fshati Arrameras Kujze,vera Ilkdate +5508300L. Te Interesuarit te paraqiten ne adresen: Rr. "D.Hoxha" nr.915, Tirane. If.673019849; email:elebest@gmail.com

Detaje si do të koordinohet puna e Tatimeve, Doganave dhe Inspektoratit të Punës

Qytetarët që nuk tërheqin kuponin tatimor do të gjobiten

Ornela Manjani

Sot nis aksionit "anti-informalitetit III". Në fokus nuk do të jenë vetëm bizneset, por edhe konsumatorët. Çdo qytetar para se të dalë nga dyqani duhet të jetë i pajisur me kuponin tatimor. Në rast të kundërt do të gjobitet me 1 mijë lekë. Inspektorët tatimorë do të dalin në terren dhe do të presin blerësit për të verifikuar marrjen e kuponit. Skema bëhet e ditur nga burime zyrtare pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, të cilat bëjnë të ditur se duke filluar nga 1 tetori, kur nis dhe faza e tretë anti-informalitetit nuk duhet të bëjnë kujdes vetëm bizneset, por edhe qytetarët. "Qytetarët do kontrollohen, kanë detyrim ligjor të tërheqin kuponin. Në momentin që qytetarët nuk e tërheqin kuponin sigurisht që ka dhe penaltitë që është 1 mijë lekë për ata që thyejnë ligjin. Ne do i inkurajojmë të jenë pjesë e këtij aksioni. Jo gjithmonë do hyjmë direkt në ambientin e biznesit, por do pyesim

një qytetar që sapo ka marrë një shërbim në atë njësi, i cili më tej mund të jetë dhe objekt i kontrollit. Janë skema që përdoren në gjithë botën, ka punonjës të administratës tatimorë, por jo vetëm, që hyjnë në një aktivitet. Qëllimi është jo të penalizojmë qytetarin, por të jetë pjesë e aksionit dhe palë me administratën tatimorë", bëjnë të ditur burimet zyrtare nga tatimet.

AKSIONI

Aksioni kundër informalitetit "zbret" në terren ditën e nesërme, më 1 tetor. Lajmi u dha pak ditë më parë nga ministri i Financave dhe i Ekonomisë, Arben Ahmetaj, i cili deklaroi se do të ketë një koordinim nga të gjitha strukturat si Tatimet, Doganat dhe Inspektorati i Punës. "Nga data 1 tetor 2017 fillojmë aksionin në terren.

Foto ilustruese

Ky është mandati i anti-informalitetit, do të kemi koordinim të të gjithë strukturave: Tatimet, Doganat dhe Inspektorati i Punës. Krahas aksionit kundër informalitetit, ndërmarrim

një tjetër reformë të rëndësishme për lehtësimin e shërbimeve dhe reduktimin e burokracisë për sipërmarrjen dhe qytetarët", u shpreh Ahmetaj pak ditë më parë. Strukturat në

varësi të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe Inspektorati i Punës do të organizohen në grupe të përbashkëta, të orientuara nga analiza e profileve të riskut të sektorëve dhe bizneseve brenda tyre, duke pasur në fokus të gjithë zinxhirin e transaksioneve nga biznesi i madh deri te konsumatori final. Punësimi e siguria në punë do të kenë një vëmendje të posaçme brenda aksionit. Po kështu pak ditë më parë në një letër drejtuar sipërmarrësve, Ahmetaj thoshte se së shpejti do të prezantojë edhe planin e masave për vazhdimin e betejës kundër informalitetit në ekonomi, duke shtuar se qeveria do të këmbëngulë në zbatuesh-

mërinë e ligjit, për garantimin e rregullave të drejta e të barabarta në një treg të hapur e konkurrues. Në këtë letër, Ahmetaj deklaroi, gjithashtu, se qeveria do të ndërmarrë një reformë në favor të sipërmarrjes për rregullimin e tregut përmes reduktimit të numrit të lejeve/licencave dhe autorizimeve, si dhe dokumenteve që kërkohen nga zyrat e shtetit për përfitimin e një shërbimi apo një të drejte. "Angazhimi ynë në këtë drejtim, vijon edhe me një tjetër reformë thelbësore në favor të sipërmarrjes dhe rregullimin e tregut përmes reduktimit të numrit të lejeve/licencave dhe autorizimeve, si dhe dokumenteve që kërkohen nga zyrat e shtetit për përfitimin e një shërbimi apo të drejte", thuhej në letër.

NJOFTIMI I ANKANDIT

- Autoriteti shites:** Albpetrol sha Patos, Rruga Fier – Patos km 7
- Data e zhvillimit te ankandit:** 03/10/2017
- Lloji i Procedurës standarde te ankandit:** Procedure e hapur
- Objekti i Shitjes:** Shitje gaz shoqerues, sasia 3 000 000 Nm³
- Afati i evadimit:** 600 000 Nm³ brenda 1 viti nga data e nenshkrimit te kontrates dhe 3 000 000 Nm³ brenda 5 viteve nga data e nenshkrimit te kontrates.
- Përshkrim i shkurtër i objektit te shitjes:** Shitje gaz shoqerues, sasia 3 000 000 Nm³, gaz i prodhuar ne vendburimin Cakran Mollaj.
- Vlera fillestare:**
Cmimi= 0,8 x TTF + K
  - TTF eshte cmimi ne euro/mwh i gazit shoqerues te publikuar ne bursen hollandeze.
  - K- eshte vlera euro/mwh e ofruar nga ofertuesi mbi çmimin minimal te shitjes te perlllogaritur nga formula (Ke⁰).
  - Per konvertimin e cmimit nga euro/mwh ne euro/Nm³ per gazin e vendburimit Cakran Mollaj do te perdoret koeficienti 0.00781.
- Vendndodhja e gazit shoqerues:** Albpetrol sha Patos
Vendburimi Cakran Mollaj
- Vendi i zhvillimit te ankandit:** Ministria e Energjise dhe Industrise, Sheshi Skenderbej, Tirane, salla e mbledhjeve kati I-re.
- Afati i fundit kohor për dorëzimin e kërkesave për pjesëmarrje: ne zyren e protokollit te Ministrise se Energjise dhe Industrise, datë 03/10/2017, ora 11:00**
- Informacion mbi dokumentet e ankandit:**
Dokumentet e ankandit mund te terhiqen prane autoritetit shites me paraqitjen e nje kerkese me shkrim ose ne faqen zyrtare te "Albpetrol" sha www.albpetrol.al dhe ne faqen e Ministrise se Energjise dhe Industrise www.energija.gov.al.
Dokumente me pagesë:
Po Jo X
- Kërkesa për pjesëmarrje, dokumentet dhe informacionet e kërkuara dorëzohen nga kandidatet blerës ne kopje fizike, me poste ose dorazi, perpara dates dhe ores se zhvillimit te ankandit, ne vendin e përcaktuar ne dokumentet e ankandit.**

Rreziku nga vendimet, shofer personal për secilin Garda e Republikës merr në mbrojtje 27 anëtarët e organeve të vetingut

Mërrën në mbrojtje nga Garda e Republikës 27 anëtarët e organeve të vetingut, të cilët do të kryejnë verifikimet për 750 gjyqtarët dhe prokurorët. Ky verifikim konsiston në: Përshkrimin nga sistemi i drejtësisë i gjyqtarëve dhe prokurorëve, të cilët nuk justifikojnë dot me dokumentacion ligjor pasuritë që posedojnë, rezultojnë me lidhje të papërshtatshme me krimin apo janë të paafte profesionalisht. Komisioni i Ligjeve ka përgatitur një raport ku reflektohet vendi-

RAPORTI

"Personeli i Gardës së Republikës së Shqipërisë do të ofrojë jo vetëm mbrojtjen e posaçme, por do të sigurojë edhe shërbimin e transportit për anëtarët e Komisionit të Pavarur të Kualifikimit. Në përputhje me këtë arsyetim, në variantin e rishikuar është rikonceptuar propozimi për pajisjen me shoferë".

mi dhe sqarohen edhe prapaskanat e uljes me 40 % të stafit të vetingut. "Është gjykuar nevoja për ofrimin e mbrojtjes së veçantë, nga personeli i Gardës së Republikës së Shqipërisë, në përputhje me ligjin e saj organ-

ik. Në këtë kuptim personeli Gardës së Republikës së Shqipërisë do të ofrojë jo vetëm mbrojtjen e posaçme, por do të sigurojë edhe shërbimin e transportit për anëtarët e Komisionit të Pavarur të Kualifikimit. Në përputhje me këtë

Garda e Republikës së Shqipërisë

arsyetim, në variantin e rishikuar është rikonceptuar propozimi për pajisjen me shoferë", thuhet në raport. Kjo zgjidhje vjen pasi organet e vetingut kanë kërkuar shofer personal për çdo anëtar. Gjithashtu, anëtarët e Komisionit të Rivlerësimit kanë depozituar në Kuvend

një projektvendim ku shprehen se do të përballen me presione për shkak të punës së tyre dhe se ata dhe familjet e tyre do të jenë në rrezik. Arsyet kjo që i çoi anëtarët e katër Komisioneve të Rivlerësimit të bëjnë kërkesën për shpërblimin mujor për vështrirësi.

3 nga të lënduarit në polici: Ishim rastësisht në vendngjarje

Plagosja e katërfishtë në Laprakë, Leka: S'e dija që shërr do arrinte në këtë pikë

Pronari i lokalit: Ja si u konfliktova me vëllezërit Seferi

Ina Allkanjari

Zbardhet dëshmia e Elion Lekës, personi i cili mbeti i plagosur nga atentati i ndodhur mëbrëmjen e së premtes në një lokal në "Laprakë". I pyetur nga uniformat blu, Elion Leka, i cili ishte edhe objektivi i atentatit, tregoi se një ditë përpara ka pasur një konflikt me vëllain e Arben Seferit, Astrit Seferin. Ai rrëfeu se të enjten pasdite, ka debatuar me Arben Seferin, por ishte një shërr i momentit. Sipas dëshmisë së Elion Lekës, i cili është edhe pronari i lokalit, vetëm gjysmë ore përpara atentatit, vëllezërit Seferi janë rishfaqur sërish dhe kanë debatuar me atë, por Leka tha që nuk e dija se konflikti do degradonte deri në këtë pikë. 31-vjeçari tregoi se dy vëllezërit u afruan dhe hapën zjarr drejt tij në mënyrë të menjëhershme, në momentin kur ai ndodhej në ambientin e jashtëm të lokalit. Leka rrëfen se vrapoi për t'u fshehur poshtë banakut, por ndërkohë një nga plumbat e kishte plagosur në krah. Bashkë me Lekën në të njëjtën ngjarje, u plagosën edhe Avni Biberi 46 vjeç, Bujar Mrishaj 31 vjeç e Bledar Gosturani 33 vjeç. Tre të plagosurit e tjerë të pyetur nga policia pohuan se nuk kishin dijeni mbi konfliktet e Lekës me dy vëllezërit Seferi dhe në momentin e ngjarjes, ata kanë qenë të ulur jashtë lokalit. Mësohet se pas atentatit autorët u larguan me një automjet në drejtim të rrugës "Gjergj Legisi", në Laprakë dhe janë ende në kërkim. Sipas policisë, objektivi ka qenë Elion Leka, por gjatë atentatit mbetën të plagosur edhe 3 klientë të këtij lokalit.

NGJARJA

Katër persona kanë mbetur të plagosur me armë

Vendi ku ndodhi ngjarja

DYSHIMI

Mendohet se konflikti mes dy palëve ka nisur për motive të dobëta. Dyshimet e policisë janë se ata mund të jenë ndihmuar nga ndonjë person i tretë dhe se mund të jetë larguar në drejtim të qytetit të Durrësit, apo edhe në zonën e Fushë-Krujës. Operacioni për kapjen e autorit të krimin dhe bashkëpunëtorëve të tij u drejtohej nga drejtori i policisë së Tiranës, Ardi Veliu, i cili shkoi menjëherë në vendin ku ndodhi plagosja.

zjarri në një lokal në kryeqytet, mëbrëmjen e së premtes, pas një shërr i momentit. Janë shpallur në kërkim dy vëllezërit, të dyshuar si autorë të atentatit. Ngjarja e rëndë ndodhi rreth orës 18:30 minuta, në rrugën "Gjergj Legisi", në zonën e Laprakës. Burime

pranë policisë bënë me dije se të plagosur kanë mbetur shtetasit Elion Leka, 31 vjeç, B.M, 31 vjeç, B.K, 33 vjeç dhe A.B, 46 vjeç. Të plagosurit u dërguan menjëherë në Spitalin e Traumës dhe fatmirësisht ndodhen jashtë rrethit të jetës. Burimet e lartpërmendura sqaruan se janë

shpallur dy shtetasit Astrit dhe Arben Seferi. Ky i fundit mësohet se mesditen e së enjtes ishte përfshirë në një konflikt me 31-vjeçarin. Pasditen e së premtes, ai kishte shkuar përballë lokalit të Lekaj dhe prej andej qëlloi me armë zjarri pistoletë, ku mbeti i plagosur pronari i lokalit, 31-vjeçari Lekaj si dhe tre klientët që ndodheshin rastësisht aty. Pas kësaj, Arben Seferi është ndihmuar nga i vëllai për t'u larguar prej andej. Menjëherë, policia mbërriti në lokalin ku ndodhi ngjarja dhe filloi hetimin për zbardhjen e plotë të rrethanave, ndërsa u ngritën pika të shumta kontrolli për të

bërë të mundur arrestimin e dy vëllezërve. Mendohet se konflikti mes dy palëve ka nisur për motive të dobëta. Dyshimet e policisë janë se ata mund të jenë ndihmuar nga ndonjë person i tretë dhe se mund të jetë larguar në drejtim të qytetit të Durrësit, apo edhe në zonën e Fushë-Krujës. Operacioni për kapjen e autorit të krimin dhe bashkëpunëtorëve të tij u drejtohej nga drejtori i policisë së Tiranës, Ardi Veliu, i cili shkoi menjëherë në vendin ku ndodhi plagosja. Prej aty, në një prononcim për mediat, Veliu tha se kanë identifikuar dy autorët e krimin dhe janë vënë në ndjekje të tyre.

SHKURT

Arrestohet 25-vjeçari, lëvizte me pistoletë dhe motor pa dokumentacion

Një 25-vjeçar ka rënë në pranga ditën e premte në Tiranë, pasi u kap nga policia duke lëvizur me një armë zjarri dhe motor të pa pajisur me dokumentacion. Bruno Kurti, banues në Tiranë, u arrestua nga skuadra "Shigjeta" në rrugën "Bardhyl" duke qarkulluar me motor pa dokumentacionin përkatës. Gjatë kontrollit fizik të ushtruar është gjetur dhe sekuestruar një armë zjarri "Browning", me një kërehër me fishekë. Gjithashtu, gjatë kontrollit të ushtruar në banesë janë gjetur dhe sekuestruar: një silenciator, një palë dylbi, 21 copë fishekë, 5 telefona, një qese farmacie me lëndë të dyshuar narkotike të llojit cannabis sativa, një thikë me palosje, një thikë me dorëzë të zeze, shkop gome, 2 shkopinj të punuar në mënyrë artizanale, 6 targa automjetesh, një kartëmonedhë 2000 e dyshuar false, një minikartë telefoni dhe prozhektor. Materialet iu referuan Prokurorisë së Rrethit Gjyqësorë Tiranë në ngarkim të shtetasit të lartpërmendur për veprat penale "Kundërshtimi i punonjësit të rendit publik", "Prodhim dhe mbajtja pa leje e armëve luftarake dhe municionit" dhe "Prodhim dhe mbajtja pa leje e armëve të ftohta".

Bie në pranga 45-vjeçari, u kap me 1301 steka cigaresh kontrabandë

Arrestohet 45-vjeçari Dashmir Ymeri, pasi i janë zbuluar 1301 steka cigare kontrabandë gjatë operacionit policor të koduar "Smoking kills". Dashmir Ymeri, banues në Tiranë, bënte kontrabandë cigaresh nga Maqedonia, drejt Shqipërisë. Gjatë kontrollit në banesën e tij në rrugën "Kujtim Laro", i janë gjetur dhe sekuestruar 27.200 euro dhe 55 dollarë, të cilat dyshohet se janë përfituar nga kontrabanda e cigareve. Krimi Ekonomik në policinë e Tiranës në bashkëpunim me Drejtorinë e Doganave kanë zbuluar kalimin e 1301 steka cigaresh kontrabandë. Mësohet se 45-vjeçari ka qenë dhe më parë i dënua për kontrabandë. Gjithashtu, u procedua në gjendje të lirë edhe një shitës ambulant, shtetasi Rr.Sh., i cili i merre cigaret dhe i shiste. Materialet iu referuan Prokurorisë së Rrethit Gjyqësorë Tiranë, në ngarkim të shtetasit D.Y., për veprat penale "Tregtimi dhe transportimi i mallrave që janë kontrabandë", "Fshehje të ardhurave" dhe "Shkelje pronësiale industriale". Ndërsa për shtetasin Rr.Sh. për veprat penale "Tregtimi dhe transportimi i mallrave që janë kontrabandë".

Të riadhesuarit përfundimisht, më shumë lehtësira, ja dokumentacioni që duhet dorëzuar

Italia, pensione për shqiptarët

Drejtuësja e "Inas Albania": Përfitohet mbi moshën 66,7 vjeç

Voltiza Duro

Të gjithë emigrantët shqiptarë që kanë jetuar e punuar në Itali mund të përfitojnë pension nga shteti fqinj, në momentin që përmbushin kriteret e nevojshme. Në një intervistë për "Gazeta Shqiptare", Beskida Aliaj, drejtuesja e "Inas Albania", njëkohësisht përfaqësuese e degës "Patronato INAS Cisl Albania", tregon të gjithë hapat që duhen ndjekur për të përfituar pension nga shteti italian. Ajo bën me dije se, sipas ligjit italian, në rast riadhesimi përfundimtar, shqiptarët që kanë punuar në vendin fqinj, mund të përfitojnë pension bazuar në dy mënyrat e përlogaritjes, sipas sistemit kontributiv dhe atij retributiv. Kriteri i parë për të përfituar pension është moshë 66 vjeç e 7 muaj, ndërsa kriteri i dytë është minimum 5 vite kontribute. Aliaj shpjegon për të gjithë të interesuarit rrugën institucionale që duhet të ndjekin për të marrë statusin e të riadhesuarit dhe për të përfituar pension nga Italia.

A mund të përfitojnë shqiptarët që kanë jetuar e punuar në Itali pension nga vendi fqinj?

Emigrantët shqiptarë në Itali mund të përfitojnë pension nga vendi fqinj. Sipas ligjit italian, në rast riadhesimi përfundimtar, punonjësi ekstrakomunitar me kontratë të ndryshme nga ajo sezonale, gëzon të drejtën për përfitimin nga sigurimet shoqërore, të maturuar në Itali, dhe përfiton të tilla të drejta, edhe kur nuk ekziston një marrëveshje reciproke me vendin e origjinës. Për sa u përket punonjësve ekstrakomunitarë të riadhesuar, ata kanë disa favore dhe lehtësira, krahasuar me përfitimet e punonjësve rezidentë në Itali, duke reduktuar moshën për përfitime.

Cilat janë kriteret për ta përfituar këtë pension?

Punonjësit e siguruar deri në datën 31.12.1995, kanë të drejtën e daljes në pension në qoftë se mund të plotësojnë të paktën 20 vjet kontribute (1040 kontribute javore), dhe punonjësit e siguruar pas datës 31.12.1995, kanë të drejtën e daljes në pension në qoftë se ata mund të kenë jo më pak se 5 vjet kontribute (260 javë) dhe e përfitojnë

Beskida Aliaj

pensionin në moshën 70 vjeç. Por, në rast se kandidati është regjistruar pranë INPS dhe ka paguar kontribute mbas datës 01.01.1996, në rast se merr statusin e të riadhesuarit, përfiton pension me moshat zyrtare të daljes në pension në Itali, pa qenë domosdoshmëria e plotësimi të moshës 70 vjeç, me jo më pak se 5 vite kontribute. Aktualisht, moshë e daljes në pension për burrat është 66 vite e 7 muaj.

Si përlogariten pensionet?

Sistemi i ri i pensioneve italiane parashikon dy mënyra llogaritjesh për pensionin: sistemi kontributiv, sipas kontributeve që ka derdhur gjatë jetës, dhe sistemi retributiv, sipas rrogave që ka marrë.

Për punonjëset femra të

MARRËVESHJA

"Aktualisht janë mbi 500 mijë emigrantë në Itali. Nënshkrimi i një marrëveshjeje me shtetin fqinj do të sillte edhe më shumë përfitime për emigrantët shqiptarë, sepse do të mundësonte llogaritjen e viteve të kontributeve në të dyja vendet", - u shpreh drejtuesja e "Inas Albania".

punësuar në sektorin privat filloi një rritje graduale e moshës, që arriti deri në 63 vite e 9 muaj. Po kështu, moshë e daljes në pension të burrave u bë 66 vjeç. Mbi bazë të kësaj formule, për përfitimin e pensionit janë dy mënyra llogaritjesh: punonjësit e siguruar deri

mit retributiv, punonjësit ekstrakomunitarë, punësuar para periudhës 01.01.1996, mund të përfitohen, në rast riadhesimi, me pension pleqërie, vetëm kur plotësojnë jo më pak se 20 vite kontribute.

A ofron Italia pension invaliditeti për shqiptarët që kanë punuar në këtë vend?

Pensionin e invaliditetit, e përfitojnë punonjësit që rezultojnë me paafësi të përhershme për të kryer ndonjë punë për shkak të një sëmundjeje apo defekti fizik ose mendor; me humbjen e mbi 74 për qind të aftësisë për punë, të cilët duhet të kenë jo më pak se pesë vite kontribute, nga të cilat tri vite kontribute në pesë vitet që i paraprindatës së paraqitjes së aplikimit.

Cilat janë dokumentet që duhen paraqitur për të marrë statusin e të riadhesuarit?

Kushti themelor për të riadhesuarit është që ata të çregjistrohen nga listat e rezidencës në komunat përkatëse italiane, për të dëshmuar kthimin e tyre përfundimtar në Shqipëri. Për të marrë statusin e të riadhesuarit, janë të domosdoshme një sërë dokumentesh, të tilla si: vërtetim nga njësi vendore e pushtetit lokal të zonës, që të përmbajë datën e saktë të hyrjes përfundimtare në atdhe si dhe adresën e tij aktuale; fotokopje të pasha-

portës, duke përfshirë edhe faqen ku ndodhet vula e fundit e kthimit në Shqipëri; vërtetim nga organet kompetente në atdhe, që kanë ndërprerë aktivitetin e punës; dokumenti i çregjistrimit nga komuna ku emigranti ka qenë banues në Itali. Këto dokumente duhet të përkthehen nga përkthyes të miratuar nga Ambasada Italiane në Tiranë, lista e së cilës ndodhet në webin e ambasadës, dhe duhen miratuar nga kjo ambasadë. Pas përgatitjes së këtyre dokumenteve, personat e interesuar duhet të marrin një takim në "Patronato Inas Cisl Albania" për të paraqitur këta dokumente dhe për bërë kërkesën për pensionin italian.

Sa janë në dijeni shqiptarët që kanë punuar e jetuar në Itali për faktin që mund të përfitojnë një pension nga shteti fqinj?

Një nga problemet serioze të migrantëve shqiptarë është informacioni. Vështirësitë e procesit migrator, përfshirë edhe ato të gjuhës, ndikojnë negativisht mbi njohjen e të drejtave të migrantëve, të cilët shpeshherë nuk i gëzojnë ato thjesht për mosnjohje të legjislacionit.

Cili është misioni i "Patronato INAS Cisl Albania" dhe a i vjen në ndihmë kësaj kategorie?

Duhet të dini që institucionet dhe ndërmjetësuesit e autorizuar, siç janë patronatet, ofrojnë në qytetet shërbimet e nevojshme telematike. Institucioni ynë, pra "Patronato INAS Cisl Albania", ofron shërbime falas për të gjithë emigrantët shqiptarë që kanë punuar e punojnë në Itali. Pranë zyrës së "INAS" në Tiranë të gjitha aplikimet janë falas, pasi mundësohen nga një bashkëpunim mes këtij patronato me Institutin e Sigurimeve Shoqërore dhe INPS, ose e thënë ndryshe Istituto Nazionale Previdenza Sociale.

Çfarë mund t'u vinte më tepër në ndihmë emigrantëve shqiptarë për llogaritjen e kontributeve në të dyja vendet?

Aktualisht janë mbi 500 mijë emigrantë në Itali. Nënshkrimi i një marrëveshjeje me shtetin fqinj do të sillte edhe më shumë përfitime për emigrantët shqiptarë sepse do të mundësonte llogaritjen e viteve të kontributeve në të dy vendet. Kështu vetëm nëse arrihet një marrëveshje që të bashkojë periudhat kontributive të të dyja vendeve në një të vetme, atëherë numri i përfituesve mund të rritet.

DJE NË MANZË/ Në dhomën e 27-vjeçares, fustane nusërie, rroba bebesh dhe dedikime dashurie

"Enertila Beqja dhe nëna e saj vuajnë nga probleme mendore, sëmundja e trashëgueshme"

Drejtori i qendrës shëndetësore, Bardhyl Belba:
"Pseudologjia" është derivat i epilepsisë së pakuruar

Klodiana Haxhijaj

DURRËS

Historia e pazakontë e 27-vjeçares Enertila Beqja, e cila akuzohet se nëpërmjet mashtrimit në "Facebook" i ka zhvatuar 60 milionë lekë të vjetra përgjegjësit të Postës në Manzë, Barush Ahmetaj, ka tronditur shumëkënd dhe në veçanti banorët e fshatit Manzë në Durrës. Një ditë pasi Gjykata e Shkallës së Parë e Durrësit ia në burg të renë, "Gazeta Shqiptare" zbardh detaje të reja në lidhje me ngjarjen. Nisur nga "misteri" i kësaj historie, dje "GSH" kontaktoi sërish me banorët e këtij fshati. Të gjithë bashkëfshatarët e 27-vjeçares u shprehën se dyshojnë që Enertila ta ketë bërë e vetme një gjë të tillë. Ata thanë se vajza, që kur ishte në gjimnaz vuante nga epilepsia dhe se, fatkeqësisht, nuk është kuruar nga kjo sëmundje. Ndërkohë, drejtori i qendrës shëndetësore të Manzës, Bardhyl Belba, i cili prej 30 vjetësh është mjek në atë zonë, bëri me dije se nëna e vajzës, Emine Beqja është e diagnostikuar me sëmundje të shëndetit mendor, e cila është e trashëgueshme. "Enertila ka paraqitur çrregullime, por nuk është kuruar. Pseudologjia, sëmundja ku pacienti ëndërron dhe beson më pas gënjeshtër të tij, duke i vënë në zbatim ato, është derivat i një epilepsie të pakuruar", - tha Belba. Sipas mjekut, 27-vjeçarja e cila është në paraburgim duhet t'i nënshtrohet kontrollit mjekësor.

"Specialistët duhet të verifikojnë gjendjen e saj mendore para se të mbyllet në burg apo të dënohet", - deklaroi drejtori i qendrës shëndetësore.

BANORËT

Pas publikimit të lajmit se Enertila Beqja ka hapur në "Facebook" plot 30 profile imagjinare të familjes dhe shoqërisë së saj të ëndërruar dhe se ka krijuar dhe personazhe, të cilët i ka martuar dhe i ka bërë me femijë, "GSH" ishte sërish në fshatin Manzë. Ashtu si dhe të afërmit dhe ish-shokët e shoqet e gjimnazit, të gjithë banorët pohuan se 27-vjeçarja vuan nga sëmundja e epilepsisë. Linda, njëra nga ish-shoqet e 27-vjeçares, me profesion psikologe, tregoi se Enertila ka qenë tepër e mbyllur, e pakomunikueshme me shoqet, e heshur dhe e stresuar, dhe se kur ishte në gjimnaz shkarraviste libra e banka. Ndërsa, ish-mësuasi i saj kujdestar, Selim Kurti tha se "vajza bënte mungesa asokohe dhe nëna e saj, thoshte se ishte e sëmurë dhe vuante nga epilepsia. Për këtë sh-

30-vjeçari, Barush Ahmetaj

27-vjeçarja, Enertila Beqja

Banesa e familjes Beqja

kak, vajzës i kishte rënë disa herë të fikët në klasë". Ndërsa, drejtori i shkollës hodhi dyshime që mund të jetë dikush tjetër, i cili mund të ketë përdorur Enertilën. Sipas tij, 27-vjeçarja e vetme nuk mund ta bënte një gjë të tillë. Edhe mësuasi tjetër, Hamza Sallaku tha se e reja ishte pothuajse inekzistente në shkollë për shkak se sëmundja e saj nuk është kuruar. Dyshimet e banorëve të Manzës janë të forta, se në këtë histori të padëgjuar më parë janë të përfshirë persona të tjerë. Kjo për faktin se 27-vjeçarja dhe nëna e saj vuajnë nga probleme mendore.

BANESA E ENERTILËS

Një fustan nusërie i sapoblerë, një krevat bebeje,

rrrobat e një bebeje mashkull që nuk ka ardhur në jetë, tufa me lule të ndryshme që u përkasin nuseve, kukulla prej pelushi me dedikime dashurie. Kjo është dhoma e 27-vjeçares nga Manza. Dhe jo më kot një "arredim" i tillë, pasi Enertila Beqja pretendon se është shtatzënë dhe do të martohet me Albano Stafën, personazhi i saj imagjinar, për të cilin foli edhe në gjykatë.

"FUSTANI I NUSËRISË"

Një fustan nusërie i sapoblerë, një krevat bebeje, rrobat e një bebeje mashkull që nuk ka ardhur në jetë, tufa me lule të ndryshme që u përkasin nuseve, kukulla prej pelushi me dedikime dashurie. Kjo është dhoma e 27-vjeçares nga Manza. Dhe jo më kot një "arredim" i tillë, pasi Enertila Beqja pretendon se është shtatzënë dhe do të martohet me Albano Stafën, personazhi i saj imagjinar, për të cilin foli edhe në gjykatë.

Kushërira: Dyshoj se e gjitha kjo ka lidhje me pronën e familjes Beqja

DURRËS - Historia që nisi si një dashuri virtuale mes Enertila Beqes dhe Barush Ahmetajt ka habitur shumëkënd dhe shtyrë gazetarët të gërmojnë për informacione të tjera të të afërmit dhe ata që i njohin. Në një prononcim për gazetaren Klodiana Haxhijaj për "GSH", kushërira e Enertilës ka hedhur dyshime të forta në lidhje me arrestimin e 27-vjeçares për të cilën tha se vuan nga "Pseudologjia" (Mitomania) -gënjeshtër patologjike. Dyshimi i saj është në lidhje me një pronë të familjes së Enertilës ku do të ndërtohet një landfill. "Dyshoj se jo gjithçka është ashtu siç duket. Familja e Enertilës ka një tokë në fund të rrugës dhe aty është thënë që do të ndërtohet një landfill. Punimet kanë nisur pak kohë më parë. Unë nuk e besoj 30-vjeçarin që nuk e dinte se çfarë po bënte. Dyshoj se ai e ka ditur shumë mirë atë që ka bërë gjatë tri viteve. Policia dhe prokuroria duhet të hetojnë më shumë, sepse dyshoj se e gjitha kjo mund të bëhet për pronën që ka vajza", - tha kushërira e 27-vjeçares, e cila u arrestuar tri ditë më parë për mashtrimin e drejtorit të Postës Manzë, Barush Ahmeti, i cili ka denoncuar se me vajzën ka folur për 3 vjet në rrjetet sociale duke i premtuar dashuri dhe ai nga ana e tij duke i bërë dhuratat në vlerë 60 mln lekë të vjetra. Kushërira e Enertilës hedh dyshime edhe për njerëz të tjerë të përfshirë në këtë histori.

SHKURT

Arrestohet italiani i kërkuar për vrasje në Spanjë

DURRËS - Policia e Durrësit ka arrestuar një shtetas italian, i cili ishte shpallur në kërkim ndërkombëtar për një vrasje të kryer në Spanjë. Bëhet fjalë për 58-vjeçarin Giuliano Velo. Burime zyrtare nga policia e qytetit bregdetar dje bënë me dije se Velo u kap më 27 shtator, pasi ka tentuar të kalojë kufirin në drejtim të Italisë me pasaportë dhe kartë identiteti slovene të dyshuara se janë false. "Nga hetimet e mëtejshme të kryera nga Specialistët për Hetimin e Krimeve të Rënda në Drejtorinë Vendore të Policisë Durrës, u evidentua se për shtetasin e mësipërm është lëshuar urdhrë arresti nga Interpol Madrid Spanjë duke e shpallur në kërkim ndërkombëtar", thuhet në njoftimin e policisë. Ndërkaj, policia sqaroi se "Gjykata Themelore e Lorca (Murcia), Spanjë ka lëshuar urdhrin e arrestit nr. PA 640/2017, datë 29.09.2017, për kryerjen e veprës penale "Vrasja", parashikuar në nenet 138, 139, 140 të Kodit Penal spanjoll. Maksimumi i dënimit për këtë veprë penale është 25 vjet burg.

Dhunonte gruan, djalin dhe babain, prangoset 40-vjeçari VLORË

Një 40-vjeçar është prangosur nga policia e Vlorës, pasi terrorizonte prej kohësh të gjithë familjen, duke ushtruar dhunë sistematike ndaj gruas, djalit dhe babait të tij. Sipas bluve, Ysni Dosi u kap, sepse për një periudhë të gjatë kohore ka ushtruar dhunë fizike dhe psikologjike të vazhdueshme ndaj bashkëshortes së tij, shtetas L.D., 39 vjeçe, ndaj djalit të tyre të mitur A.D., 13 vjeç, si dhe ndaj babait të tij, shtetasit B.D., i cili ka qenë edhe me urdhrë mbrojtjeje për këtë arsye. 40-vjeçari, përveç rasteve të kryerjes së veprës penale "Dhunë në familje", rezultoi i dënauar edhe herë të tjera për një tjetër veprë penale, atë të "Vjedhjes".

Në 1 tetor maturantët akses në portalin "U-Albania", kujdes vijën e kuqe

Voltiza Duro

Shpallen fituesit e raundit të dytë të Shkencat e Natyrës e Filologjiku

Ja lista edhe për Gjuhët e Huaja dhe Shkencat Sociale

Universiteti i Tiranës ka shpallur studentët fitues për raundin e dytë në 4 prej fakulteteve të tij për vitin e ri akademik 2017-2018. Sot, në "Gazeta Shqiptare" publikohen të gjithë emrat e maturantëve që kanë fituar të drejtën për të studiuar në Fakultetin e Shkencave Sociale, në Fakultetin e Historisë dhe të Filologjisë, në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja dhe në Fakultetin e Shkencave të Natyrës. Aplikuesit paraqiten me numër identifikimi e të renditur në bazë të pikëve që kanë arritur të grumbullojnë, ashtu si në

raundin e parë. Me më tepër kuota boshe nga raundi i parë rezultoi FSHN, me 282 fituese të publikuara në 4 fakultetet e UT-së, Histori-Filologjia rezultoi me më pak kuota boshe nga raundi i parë, me 102 fitues në të

me tëj Fakulteti i Shkencave Sociale me 179 studentë fitues. Ndërkohë, në listat fituese të publikuara në 4 fakultetet e UT-së, Histori-Filologjia rezultoi me më pak kuota boshe nga raundi i parë, me 102 fitues në të

pesta programet e studimit që ofron. Prej datës 1 tetor, secili kandidat si në universitetet publike, ashtu edhe në ato private në Shqipëri mund të aksesojë në portalin "U-Albania", duke shkruar në adresën "ualba-

nia.arsimi.gov.al", ku mund të ndjekë udhëzimet për të vijuar më tej me procedurat. Pas kësaj do të fillojë procesi i regjistrimit për raundin e dytë, që do të kryhet në sekretariatë mësimore përkatëse në datat 1 tetor-14

tetor, ku raundi do të përbëhet nga 7 faza 48-orëshe secila. Edhe këtë herë të studentët duhet të jenë të kujdesshëm dhe të ndjekin në kohë reale lëvizjen e vijës së kuqe, sepse mund të lirohen vendet të lira gjatë regjistrimit të fituesve në një degë të parapëlqyer, çka mund ta shpallë fitues aplikantin tjetër. Në bazë të udhëzimit të publikuar në faqen zyrtare të Ministrisë së Arsimit, viti i ri akademik 2017-2018 në institucionet e arsimit të lartë, do të fillojë në datën 16 tetor 2017 dhe do të përfundojë në datën 30 shtator 2018. Ndërsa, periudha 25 dhjetor 2017 deri në 5 janar 2018 do të jetë periudhë pushimesh për studentët.

FAKULTETI I SHKENCAVE SOCIALE

SOCIOLOGJI

Nr.	Program Studimi	ID MATURE	Piket totale
1	Sociologji	171706600120	959.6
2	Sociologji	171936000321	916.69
3	Sociologji	171939400106	895.91
4	Sociologji	173359300031	894.49
5	Sociologji	172629600253	889.08
6	Sociologji	171937900252	883.46
7	Sociologji	170302600011	881.95
8	Sociologji	172922400006	875.2
9	Sociologji	171113500184	870.06
10	Sociologji	171939500183	868.68
11	Sociologji	171114400037	866.94
12	Sociologji	173123800154	863.63
13	Sociologji	171936200052	861.63
14	Sociologji	171939500059	859.98
15	Sociologji	171936000308	855.91
16	Sociologji	171251400070	855.46
17	Sociologji	172557100012	852.66
18	Sociologji	170659400033	852.31
19	Sociologji	171946000015	851.13
20	Sociologji	171937900619	849.25

FILOZOFI

Nr.	Program Studimi	ID MATURE	Piket totale
1	Filozofi	173359300031	894.49
2	Filozofi	173341400049	876.91
3	Filozofi	171114400037	866.94
4	Filozofi	171936000308	855.91
5	Filozofi	171937900619	849.25
6	Filozofi	173825800038	848.98
7	Filozofi	171937900330	840.04
8	Filozofi	173343500013	835.91
9	Filozofi	170120600175	831.82
10	Filozofi	173147500011	831.35
11	Filozofi	171936200021	829.74
12	Filozofi	171939700403	828.95
13	Filozofi	173825700033	825.07
14	Filozofi	171936000091	822.64
15	Filozofi	171215800002	819.71
16	Filozofi	172134200233	818.39
17	Filozofi	171011700101	818.38
18	Filozofi	173625000488	817.8
19	Filozofi	170504100052	817.49
20	Filozofi	172232800052	814.68

PSIKOLOGJI

Nr.	Program Studimi	ID MATURE	Piket totale
1	Psikologji	171706600120	959.6
2	Psikologji	171937900480	959.39
3	Psikologji	171938700048	948.95
4	Psikologji	173441000011	938.65
5	Psikologji	170708600275	934.7
6	Psikologji	171936200078	930.82
7	Psikologji	170708600398	929.26
8	Psikologji	170810700156	928.91
9	Psikologji	172921500032	927.73
10	Psikologji	172657600009	926.87
11	Psikologji	171939400097	926.39
12	Psikologji	170659400003	926.15
13	Psikologji	172145700001	921.28
14	Psikologji	171706600149	920.61
15	Psikologji	171939700131	919.23
16	Psikologji	172629600254	918.22
17	Psikologji	171937900224	912.62

PUNE SOCIALE

Nr.	Program Studimi	ID MATURE	Piket totale
1	Punë sociale	172629600256	987
2	Punë sociale	172921500032	927.73
3	Punë sociale	171939400097	926.39
4	Punë sociale	170659400003	926.15
5	Punë sociale	172134700270	915.5
6	Punë sociale	172428300100	910.48
7	Punë sociale	171939900365	898.25
8	Punë sociale	172526300037	895.41
9	Punë sociale	170403700072	895.33
10	Punë sociale	173359300031	894.49
11	Punë sociale	172629600073	893.44
12	Punë sociale	170100200159	889.28
13	Punë sociale	172629600253	889.08
14	Punë sociale	170403700071	888.09
15	Punë sociale	173020800029	886.91
16	Punë sociale	171807300034	884.84
17	Punë sociale	171937900252	883.46
18	Punë sociale	172922800126	882.29
19	Punë sociale	170302600039	882.23
20	Punë sociale	170302600011	881.95
21	Punë sociale	173825700019	877.8
22	Punë sociale	173414000049	876.91
23	Punë sociale	172428300097	874.66
24	Punë sociale	172133900064	871.44
25	Punë sociale	173123800204	869.44
26	Punë sociale	171706600051	869.26
27	Punë sociale	171939500183	868.68
28	Punë sociale	173825800141	867.62
29	Punë sociale	171937900318	867.09
30	Punë sociale	173825800150	865.16
31	Punë sociale	170100300081	863.89
32	Punë sociale	173123800154	863.63
33	Punë sociale	171113500269	863.28
34	Punë sociale	171705700022	861.8
35	Punë sociale	173625000216	861.7
36	Punë sociale	17341300163	861.43
37	Punë sociale	170504100023	861.11
38	Punë sociale	171939500059	859.98
39	Punë sociale	170403700208	858.05
40	Punë sociale	172326900086	856.96

SOCIOLOGJI

Nr.	Program Studimi	ID MATURE	Piket totale
1	Sociologji	171706600120	959.6
2	Sociologji	171936000321	916.69
3	Sociologji	171939400106	895.91
4	Sociologji	173359300031	894.49
5	Sociologji	172629600253	889.08
6	Sociologji	171937900252	883.46
7	Sociologji	170302600011	881.95
8	Sociologji	172922400006	875.2
9	Sociologji	171113500184	870.06
10	Sociologji	171939500183	868.68
11	Sociologji	171114400037	866.94
12	Sociologji	173123800154	863.63
13	Sociologji	171936200052	861.63
14	Sociologji	171939500059	859.98
15	Sociologji	171936000308	855.91
16	Sociologji	171251400070	855.46
17	Sociologji	172557100012	852.66
18	Sociologji	170659400033	852.31
19	Sociologji	171946000015	851.13
20	Sociologji	171937900619	849.25

SHKENCA POLITIKE

Nr.	Program Studimi	ID MATURE	Piket totale
1	Shkenca Politike	171937900480	959.39
2	Shkenca Politike	172922400102	957.14
3	Shkenca Politike	173020600011	950.71
4	Shkenca Politike	171939100190	947.76
5	Shkenca Politike	171706600152	929.32
6	Shkenca Politike	170810700156	928.91
7	Shkenca Politike	170659400003	926.15
8	Shkenca Politike	172145700001	921.28
9	Shkenca Politike	171936000321	916.69
10	Shkenca Politike	171937900467	916.61
11	Shkenca Politike	172035200041	913.89
12	Shkenca Politike	171937900224	912.62
13	Shkenca Politike	172428300100	910.48
14	Shkenca Politike	171706600151	908.66
15	Shkenca Politike	170659400030	907.14
16	Shkenca Politike	173440900075	907.08
17	Shkenca Politike	173625000095	906.67
18	Shkenca Politike	173342100002	906.31
19	Shkenca Politike	172133600184	905.91
20	Shkenca Politike	173625000133	905.69
21	Shkenca Politike	171939500218	902.64
22	Shkenca Politike	171936200146	902.07
23	Shkenca Politike	171939700083	901.67
24	Shkenca Politike	172922400057	899.51
25	Shkenca Politike	173341300052	898.81
26	Shkenca Politike	172657600003	898.57
27	Shkenca Politike	171939400106	895.91
28	Shkenca Politike	171939700251	895.07
29	Shkenca Politike	172629600165	894.42
30	Shkenca Politike	171807200298	893.5
31	Shkenca Politike	172629600073	893.44
32	Shkenca Politike	171417600118	892.18
33	Shkenca Politike	170100200159	889.28
34	Shkenca Politike	171215000088	888.11
35	Shkenca Politike	173625000148	885.8
36	Shkenca Politike	171417600110	885.7
37	Shkenca Politike	171807300034	884.84
38	Shkenca Politike	171937900252	883.46
39	Shkenca Politike	171938700049	883.03
40	Shkenca Politike	171113500240	882.52
41	Shkenca Politike	173123800176	882.37
42	Shkenca Politike	170302600011	881.95
43	Shkenca Politike	173440900074	881.45
44	Shkenca Politike	170302600043	880.34
45	Shkenca Politike	171113500245	879.79
46	Shkenca Politike	171939700458	878.43
47	Shkenca Politike	173825700019	877.8
48	Shkenca Politike	170708000021	877.79
49	Shkenca Politike	170403700221	877.62
50	Shkenca Politike	171939500226	876.65
51	Shkenca Politike	171939500082	876.17
52	Shkenca Politike	172133600002	875.53
53	Shkenca Politike	172922400006	875.2
54	Shkenca Politike	172428300097	874.66
55	Shkenca Politike	172151200128	873.36
56	Shkenca Politike	171948600020	872.1
57	Shkenca Politike	172133900064	871.44
58	Shkenca Politike	17160600043	871.16
59	Shkenca Politike	173123800204	869.44
60	Shkenca Politike	171706600051	869.26
61	Shkenca Politike	171113500051	869.08
62	Shkenca Politike	173020800028	868.84
63	Shkenca Politike	171939900330	868.15
64	Shkenca Politike	171113500268	867.32
65	Shkenca Politike	171939500063	867.29
66	Shkenca Politike	172232600009	865.93
67	Shkenca Politike	172034900011	865.65
68	Shkenca Politike	171216700023	865.34
69	Shkenca Politike	173825800150	865.16
70	Shkenca Politike	172526300012	865.14
71	Shkenca Politike	171939500352	865.13
72	Shkenca Politike	17146600081	864.99
73	Shkenca Politike	173220300006	864
74	Shkenca Politike	170100300081	863.89
75	Shkenca Politike	173123800154	863.63

FAKULTETI I HISTORI FILOLOGJISE

Nr.	ID MATURANTI	Piket
1	171936000321	961.4
2	171939900330	950
3	172953200080	940.4
4	172922400194	933.2
5	171807200298	927
6	170659400030	926.6
7	171939400106	924
8	171939400091	918.2
9	172134200144	918.2
10	171939900406	911
11	171939700083	910.4
12	171216700148	909.2
13	171251400037	908.6
14	172922400047	907.4
15	171417600110	906.4
16	171705700003	905.6
17	173825700019	904.6
18	170302600011	903.4
19	171807200235	900.4
20	173351700024	898.2
21	170708000080	897
22	172645500004	896.6
23	170403700064	895.4
24	172326900025	895.4
25	172953200013	893
26	173724500112	892.8
27	170912400032	891.6
28	171114400037	891.2
29	171948600020	890.2
30	171936000308	888.4
31	173123400018	888.4
32	171937900318	887.8
33	171012000014	887
34	173341500049	886.6
35	172922800126	885.8
36	173343600093	885.4
37	170504700137	884.2
38	173625000243	882.2
39	173123400019	881.6

ARKEOLOGJI

Nr.	ID MATURANTI	Piket
1	173341300328	991
2	171936000321	961.4
3	172629600048	939.6
4	172629600254	931.2
5	171940000062	927.8
6	170811000002	925.2
7	172326900025	895.4
8	171114400037	891.2
9	172326900095	869.8
10	172034400008	868
11	171937900432	868
12	171418300057	854.8
13	172526300059	845.2
14	170100200051	843.8

GJEOGRAFI

Nr.	ID MATURANTI	Piket
1	170302600011	903.4
2	171011700177	902.8
3	172526500137	879.8
4	173625000488	876.2
5	171216700024	874
6	170504700158	870.4
7	173625100002	867.6
8	171011700182	865
9	173124000016	858.4
10	171216700160	858.2
11	171937900619	857.6
12	170202100134	852.6
13	172033400021	852

GJUHE LETERSI

Nr.	ID MATURANTI	Piket
1	171959100001	984
2	173440400071	946.2
3	171936300139	942.2
4	171114200015	935
5	171807200298	927
6	171936100076	921.6
7	171251400070	917.2
8	173825700019	904.6
9	171011700177	902.8
10	171216700023	899.8
11	172645500004	896.6
12	170403700064	895.4
13	171939100087	895
14	170403700442	888
15	173020800029	887.8
16	171939100143	882.4

HISTORI

Nr.	ID MATURANTI	PIKET
1	171706600120	976.2
2	171936000321	961.4
3	170302600011	903.4
4	173123800011	894.8
5	170708800045	889.8
6	173020800029	887.8
7	173825700033	876.6
8	173625000488	876.2
9	171216700024	874
10	171936000227	874
11	170504700158	870.4
12	172034400008	868
13	173625100002	867.6
14	171011700182	865
15	171744300008	863.2
16	171936000303	852.6
17	170709700147	852
18	172033400021	852
19	173342600068	850.4
20	171011700152	848.2

FAKULTETI I GJUHEVE TE HUAJA

Dega Gjuhë Frënge
Raundi i II (kuota 23)

NR	ID MATURANTI	PIKËT
1	171706600120	981.73
2	171936000321	971.31
3	171706600152	957.54
4	172133700006	951.96
5	171251400070	939.24
6	171706000086	938.00
7	171705700003	930.41
8	171216000054	925.70
9	171251400037	916.53
10	173341500049	895.33
11	171936000227	881.74
12	171936200021	870.57
13	170100200051	865.30
14	170202100134	863.81
15	170100800017	863.75
16	171936000303	859.34
17	170152500014	853.19
18	171937000001	848.88
19	173440900018	843.32
20	171112800014	834.45
21	171705800023	831.50
22	171317100040	824.58
23	172034900065	824.54

Dega Gjuhë Angleze
Raundi i II (Kuota 38)

NR	ID MATURANTI	PIKËT
1	171959100001	987.16
2	171706600120	981.73
3	170810700168	976.94
4	171936000321	971.31
5	171939900330	965.25
6	171938800071	960.85
7	173625000529	959.73
8	173440400071	957.76
9	171706600152	957.54
10	172233200011	954.67
11	170811000002	952.50
12	171706600149	952.31
13	171417600063	952.14
14	170810700156	951.04
15	172921500004	948.90
16	171114200015	948.00
17	171937900214	947.88
18	171936300139	945.48
19	170708900105	941.22
20	171317300037	940.45
21	171705700022	940.02
22	171757400037	939.45
23	171251400070	939.24
24	171807200298	937.00
25	171937900112	936.56
26	172326900052	936.32
27	172232800052	932.65
28	170659400030	932.59
29	171939500095	931.87
30	172134200144	930.84
31	171705700003	930.41
32	173624800009	930.37
33	172728700140	929.87
34	172326900220	929.08
35	172428300100	927.92
36	171757300008	927.62
37	173825800010	926.06
38	170100300081	925.70

Dega Gjuhë Angleze Filiali Sarandë
Raundi i II (kuota 25)

NR	ID MATURANTI	PIKËT
1	173440400071	957.76
2	173440900115	730.10
3	173440900097	704.06
4	173440400039	696.37
5	171619300006	688.04
6	173440900222	684.25
7	173440400010	683.38
8	173440500043	675.73
9	170504000024	671.94
10	173541200109	640.04
11	173440900258	636.08
12	171936600277	607.00
13	173440900229	589.73
14	171112600156	562.92
15	173440900264	553.47

Dega Gjuhë Italiane
Raundi i II (kuota 23)

NR	ID MATURANTI	PIKËT
1	171706500212	961.98
2	171807300007	959.62
3	172921500004	948.90
4	171114200015	948.00
5	171937900214	947.88
6	171936300139	945.48
7	170708900105	941.22
8	172326900220	929.08
9	171114200160	923.10
10	170302600011	908.92
11	171936000025	895.25
12	172034400008	893.35
13	172232600323	890.81
14	171939700131	890.49
15	170100200234	887.41
16	171705900170	880.17
17	171112700027	872.84
18	171936200021	870.57
19	172134700240	863.16
20	171936200330	862.02
21	172033800029	860.00
22	171936000303	859.34
23	171937900638	856.63

Dega Gjume Greke
Raundi i II (kuota 42)

NR	ID MATURANTI	PIKËT
1	171706600120	981.73
2	171939400097	955.85
3	171417600142	899.22
4	171418300057	870.38
5	171939900412	867.83
6	172922400100	867.33
7	171939900368	846.54
8	171939900328	814.92
9	171247100024	810.22
10	173342200020	808.46
11	171938100221	792.66
12	171936000146	786.06
13	173440900029	783.30
14	170201900224	783.11
15	170403700103	779.20
16	173440900009	774.98
17	173124000022	774.83
18	171939900411	773.27
19	171939500161	770.22
20	171936000072	761.26
21	171011600153	751.38
22	171114700005	743.94
23	172923100035	742.02
24	171936400019	736.05
25	173341800166	735.31
26	173123800163	734.22
27	170709400030	732.51
28	171935600048	727.99
29	171937000014	727.40
30	170810700074	726.63
31	170708400008	725.22
32	171936000316	723.95
33	171937900205	717.62
34	171939300082	713.18
35	171936200205	705.12
36	173440900184	701.18
37	173541200005	694.68
38	173123800223	691.06
39	172526600013	688.38
40	171937900276	688.00
41	171251400008	687.80
42	171950400029	685.29

Dega Gjuhë Turke
Raundi i II (kuota 31)

NR	ID MATURANTI	PIKËT
1	171956400016	892.46
2	171114200064	882.06
3	171418300032	859.77
4	171937000001	848.88
5	170504400039	844.56
6	171935600239	839.30
7	171938600076	838.57
8	171807300044	837.70
9	171936000093	833.49
10	173123700146	831.48
11	171011700101	825.65
12	171939100150	824.60
13	171939100260	824.52
14	172134700115	814.10
15	171939800049	808.59
16	171938600072	808.31
17	172953200029	807.70
18	172326700013	805.92
19	172232800010	805.37
20	171938600080	804.68
21	172134200211	804.29
22	171936300415	801.92
23	172033800050	795.49
24	172133900056	789.18
25	171807300085	789.14
26	170403300055	788.88
27	171938600024	788.37
28	171936900039	786.28
29	171807200128	783.51
30	170708800051	783.42
31	173440900029	783.30

Dega Gjuhë Spanjolle
Raundi i II (kuota 9)

NR	ID MATURANTI	PIKËT
1	171706600120	981.73
2	171936000308	893.14
3	170202100134	863.81
4	171936900160	844.27
5	171935600239	839.30
6	172428300001	827.45
7	172034100016	826.81
8	171950400450	815.65
9	171936000198	813.53

Dega Gjuhë Ruse
Raundi i II (kuota 53)

NR	ID MATURANTI	PIKËT
1	172922400110	984.27
2	171706600120	981.73
3	170912300032	963.42
4	171937200003	917.17
5	171936900160	844.27
6	170646300006	838.46
7	171112800014	834.45
8	171936200131	818.11
9	173440900250	799.28
10	171939100177	796.82
11	172033500073	788.48
12	172047900076	785.83
13	171807200128	783.51
14	173440900029	783.30
15	170201900011	772.50
16	172134200449	772.16
17	171935500009	762.45
18	171936000072	761.26
19	171950400031	755.03
20	171937900381	754.50
21	172033500027	750.96
22	173440900157	748.50
23	172133600030	744.94
24	171939900400	736.74
25	170201900003	729.81
26	171936000269	724.92
27	171936900149	722.22
28	171939500383	716.24
29	171936800068	703.05
30	171938000144	702.31
31	173440900184	701.18
32	173440900043	699.47
33	172134200314	697.72
34	171936200095	697.36
35	171939900016	695.93
36	171938000154	695.74
37	171959200004	693.47
38	172035200051	690.70
39	172034100250	686.29
40	171950400029	685.29
41	172034600464	680.86
42	173440900107	680.82
43	172034000124	678.85
44	171950400456	678.23
45	171936000168	677.74
46	170709400028	677.20
47	171939900233	665.30
48	171936000206	661.37
49	171939800120	652.30
50	171936000306	649.83
51	171317100074	649.33
52	171939900393	646.21
53	171936300080	641.48

FAKULTETI I SHKENCAVE TE NATYRES

BIOTEKNOLOGJI

NR	ID_MATURE	PIKE
1	173341300328	989.00
2	171938800074	983.50
3	171938600078	976.00
4	173440900065	969.35
5	170708000215	968.67
6	171939700567	968.22
7	172921500069	968.00
8	171706600113	967.23
9	171948200037	966.00
10	170202100207	965.33
11	170708000216	963.00
12	172657600009	962.17
13	171935900062	961.02
14	171705000066	960.25
15	171937900058	956.33
16	171114700080	956.17
17	1707086000398	955.67
18	171939700213	952.36
19	173341300086	950.97
20	172921500015	950.83
21	171939700261	949.00
22	171706500212	943.00
23	171939100343	941.50
24	172629900167	939.50
25	170708000206	938.67
26	172526500125	937.58
27	171938700002	937.50
28	171939900330	936.50
29	171706600149	935.27
30	171705000063	932.40

KIMI INDUSTRIALE DHE MJEDISORE

NR	ID_MATURE	PIKE
1	172657600009	962.67
2	171935900062	959.27
3	170100500032	899.80
4	171936300122	884.17
5	172053900081	859.40
6	173220300006	856.08
7	171216700023	855.50
8	173624800034	854.67
9	173145200028	850.27
10	171939900105	846.00
11	171216300006	842.00
12	170101300007	840.58
13	171418300057	839.97
14	171216400031	838.17
15	171114200042	828.28
16	171939700458	826.33
17	172645400001	821.27
18	171706400316	820.89
19	173341300044	816.42
20	171113000031	814.50
21	171939500297	813.00
22	171519400067	808.83
23	171744300008	807.83
24	173440900127	806.83
25	170100800123	798.83
26	173624800047	795.33
27	171938600031	791.17
28	171519400014	787.70
29	173440900033	787.17
30	171112900017	785.92
31	170504700003	781.17
32	171939000017	774.33
33	172151200060	773.67
34	171113500143	772.62
35	173123800124	770.33
36	173220300018	768.50
37	171939300053	764.50
38	173440900180	760.00
39	170504800126	759.67
40	170810700185	759.67
41	170201900090	757.33
42	173220300027	753.95

FAKULTETI I SHKENCAVE TE NATYRES

BIOLOGJI

NR	ID_MATURE	PIKE
1	172034800081	984.00
2	170708000215	974.33
3	171939700567	971.11
4	171935900062	963.88
5	172657600009	962.83
6	170708600398	960.08
7	172526600079	948.57
8	170602700031	947.75
9	172629900167	944.00
10	172921700046	942.67
11	171706500212	941.25
12	171939100343	939.75
13	172526500135	936.25
14	171417600063	934.79
15	171705000063	934.43
16	172526500125	933.94
17	171939100190	933.17
18	171114200103	927.80
19	171939500095	920.33
20	171936300139	919.42
21	172922400078	919.08

INFORMATIKE

NR	ID_MATURE	PIKE
1	173341300328	984.75
2	172232600060	976.50
3	171939400374	975.75
4	172526300131	972.59
5	171936200041	966.42
6	170708000216	961.00
7	173625000010	959.50
8	170708900014	959.08
9	171706600077	956.49
10	171317300021	952.42
11	171939400382	951.17
12	171939400297	947.67

KIMI DHE TEKNOLOGJI USHQIMORE

NR	ID_MATURE	PIKE
1	171935900062	959.27
2	172921500015	956.83
3	171938800082	952.49
4	170708600398	952.17
5	172526600079	950.38
6	172629900167	937.50
7	172657600003	929.33
8	171114000019	923.00
9	171706000086	916.95
10	171940000062	916.33
11	171706600022	915.43
12	172629600036	913.50
13	171705900102	910.83
14	172629600112	901.67
15	170100500032	899.80

TEKNOLOGJI INFORMACIONI DHE KOMUNIKIMI

NR	ID_MATURE	PIKE
1	173341300328	984.75
2	171945900018	980.50
3	172526300131	972.59
4	171938600078	970.00
5	173625000010	959.50
6	172233100054	950.47
7	171939400297	947.67
8	172630600106	940.17
9	172526500132	939.20
10	171215900012	932.33
11	173555800016	930.22
12	171807300007	925.42
13	172232800052	921.23
14	170100600001	917.25
15	170709000012	916.67
16	170100500032	915.03
17	171706400113	914.99
18	171940000062	914.83
19	170708800009	913.17
20	172232800080	913.08
21	173342600037	912.89
22	173555800002	912.04
23	171215000082	911.58
24	171937400049	910.83
25	172922400194	910.08
26	171936300034	908.47
27	171940000037	906.50
28	171937900067	906.33
29	170659400030	905.08
30	171937900102	903.92
31	171757300008	901.34
32	173341400048	900.00
33	171936300201	897.53
34	171935900031	896.80
35	173625000286	894.92
36	171417600118	894.61
37	172922400006	893.67
38	172922400010	888.33
39	171936300122	886.42
40	170100600014	886.17
41	172630600041	885.67
42	171936900005	885.33
43	171939900406	883.92
44	170708000149	883.92
45	171936100076	883.33

KIMI

NR	ID_MATURE	PIKE
1	172034800081	984.00
2	170708000215	968.17
3	171935900062	959.27
4	172953200009	959.17
5	172526600079	950.38
6	172327800096	941.25
7	172921700046	940.83
8	172629900167	937.50
9	171935600171	926.67
10	172921500004	916.33
11	171746600083	902.67
12	170403700066	899.00
13	170100200235	885.67
14	171417600142	879.87
15	173625000095	871.00
16	170403700313	868.00
17	172134200202	862.33
18	171216700023	855.50
19	173825700033	855.17
20	171939700178	853.50
21	171807300043	852.00
22	173145200028	850.27
23	172047900062	846.83
24	170202000005	843.92
25	171807200456	841.67
26	171114000087	841.50
27	173625000435	841.33
28	171113500159	836.80
29	171216100040	835.50
30	170403700335	835.33
31	171705200102	831.15

MATEMATIKE

NR	ID_MATURE	PIKE
1	170708000120	985.17
2	172629900098	982.33
3	172034800081	981.50
4	171945900018	980.50
5	171959100001	980.00
6	172526300131	971.33
7	173145200019	959.83
8	172657600009	958.83
9	173145200009	954.50
10	173341300086	951.33
11	172232800025	945.33
12	172526600079	944.67
13	172134200080	942.50
14	172921700046	941.17
15	172526500135	937.00
16	171706400113	936.23
17	171937900214	935.33
18	172921500004	930.17
19	170810200025	927.00
20	171705700036	921.17
21	173555800002	920.33

INXHINIERI MATEMATIKE DHE INFORMATIKE

NR	ID_MATURE	PIKE
1	173341300328	985.00
2	172922400110	981.50
3	171945900018	976.50
4	171959100001	958.60
5	171939400382	958.00
6	172953200009	956.50
7	173020600011	956.00
8	172233100054	954.60
9	171706600077	954.59
10	170202100207	953.90
11	173145200009	953.70
12	171939400297	949.00
13	172232800025	947.80
14	173123800056	947.00

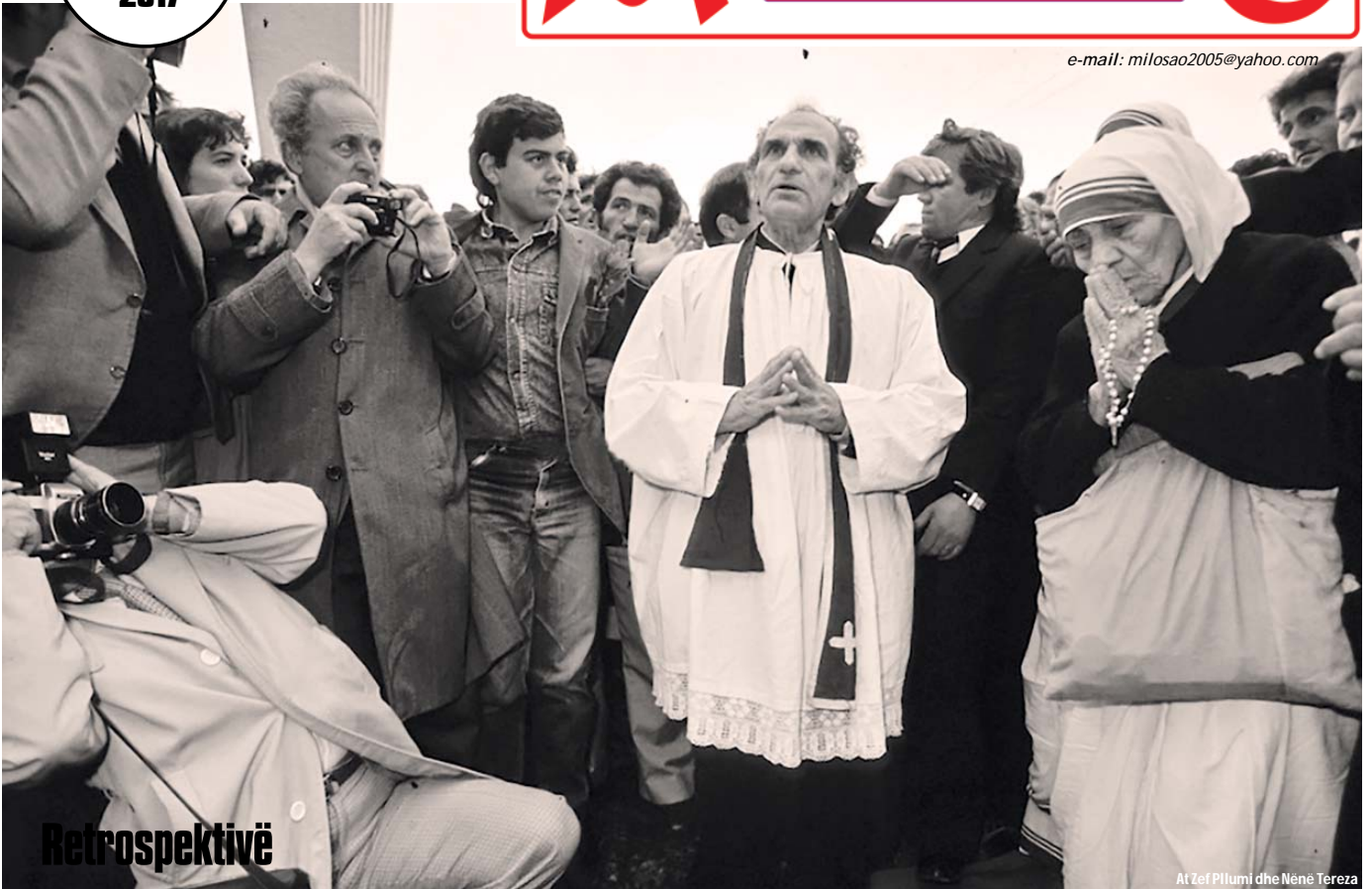
NR	ID_MATURE	PIKE
1	171945900018	980.50
2	172629900098	980.08
3	173825800071	959.08
4	172327800096	948.88
5	173555800002	910.18
6	171940000037	905.50
7	170100200061	893.50
8	173624800009	875.75
9	171417600142	868.11
10	170403700313	863.50
11	173625500010	863.25
12	173624800034	844.08
13	172053900081	832.98
14	171937900602	831.83
15	172829200001	822.92
16	170403700335	820.92
17	170708000153	812.67
18	170100200099	811.54
19	173123700002	808.68
20	170100200242	806.92
21	171114500090	794.38
22	172327800030	793.58
23	172458900006	791.25
24	172428300106	790.42
25	172033800050	788.13
26	171936300204	785.86
27	173624800047	784.17
28	170504400031	772.67
29	171939100009	771.92
30	173625000042	771.50
31	173624800057	771.08
32	171317100116	770.22
33	172151200100	767.58
34	170100500013	765.30
35	171706400021	762.76
36	172653600024	759.33
37	171113500054	757.07
38	170100200231	756.58
39	173625000076	746.58
40	171939900347	743.00
41	171936300194	741.56
42	172033800025	741.18
43	171937900357	737.58
44	171939500161	736.25
45	171936300132	733.92
46	172034100004	733.75
47	171114400069	729.08
48	171746600059	726.50
49	171937000001	724.50
50	170100800052	723.25
51	170302400007	717.75
52	170504800083	708.00
53	173625000284	705.58
54	170100200098	705.50
55	170100200035	705.29
56	173624600020	701.17
57	172133900306	694.02
58	172134200379	694.00
59	172134200128	693.92
60	171936600026	692.00
61	172526300011	686.13
62	171939900400	679.00
63	171936300157	674.98
64	172134200058	672.50
65	172327300022	670.50
66	171937400031	656.38

E DIEL
1 Tetor
2017

e-mail: milosao2005@yahoo.com

Retrospektivë

At Zef Pllumi dhe Nënë Tereza

AT ZEF PLLUMI:

NGA BEN ANDONI

At Zef Pllumi në vitet e fundit qën dronte tek një e mbesa e tij në një lagje tiranase. Krejt ndryshe nga miti urban dhe nga qasja që bëjnë sot shumë personazhe, apo nga njohjet që i atribuohen, ai preferonte vetminë, ku kishte mundësinë të bënte përsiatje për jetën e tij të vështirë, por edhe zhgënjimet e mëdha, që endoqën deri në fund. Ai prehet në paqen e fundme në varrezat françeskane te Kisha Zoja rruzare te Arra e Madhe në Shkodër, mu atje ku i gjenden edhe shumë të afërm dhe bashkëvuajtës. Me gjasa, vetëm n'at botë duket se gëzon paqtimin e vet sublim.

Në një udhëtim të stërgjatatë vite më parë, teksa kërkoja famullinë e vjetër të At Gjeçovit, nëpër Gomsiqe, mu desh që veç banorëve të

Po vuaj më shumë në këto vite sesa në burg

pyesja dhe shumë nga klerikët e asaj treve. Për fatin e keq, shumë prej tyre syresh ishin të huaj dhe jo vetëm nuk e kishin dëgjuar emrin e françeskanit të madh, por as nuk kishin interes të mësonin ndonjë gjë për të. Më keq, historia vazhdonte me banorët e atjeshëm. Në këto kushte iu drejtova At Zefit, ndodhte vetëm pak muaj para vdekjes, për të ditur koordinatat e mundshme të famullisë, që e përmend në kujtimet e veta Konica, teksa e viziton me At Fishtën. Nga matanë telefonit vinte një zë i lodhur, por kur i shpjegova mundimin, mu përgjigj thjesht: "S'ke ç'a me prit nga

t'hujt. Kshtu ndodh kur janë t'huaj, kush do me dit prej tyre për priftinjt shqiptar. E marre edhe për njerëzi aty, që nuk din gjë. Ku ndodhesh tash? Ah... Po nëse merr rrugën poshtë dhe shkon n'pruë, do gjesh shenja... Merr...". E falenderova, pa ditur se ky do të ishte komunikimi i fundit. Pas pak kohësh e gjeta thjesht famullinë, tashmë e braktisur në zhavorrin e përroit, me shenja që tregonin pelegrinazhe të vogla dhe pak mbetje që konfirmonin objektin fetar.

Në fakt moskuptimet e tij me autoritetet françeskane nuk ishin të reja. Madje deklarata e tij:

"Po vuaj ma shumë në këto vite nga eprorët e mi sesa nga vitet që kam kaluar në burg", dihej qartë dhe flitej shpesh në qarqe françeskanësh. Por, e pakuftueshme për publikun ishte sesi një personazh i tillë, një legjendë, vazhdonte të ngacmohej dhe të lodhej nga superiorët e kishës françeskane. Një kuptim e ka: At Zefi ishte shumë kundër përhapjes së priftërinjve të huaj në vend dhe vazhdonte e predikonte përkorjen, bash atë që qëndron në thelb të urdhrit françeskan. Përqëndrimi i tij më i madh do të ishte në përhapjen e kulturës të urdhrit dhe përcjelljen cilësore të saj. Rruga që

predikonte ishte: të punonte në gjurmët e Fishtës, të arrinte të krijonte një shtypshkronjë për të sjellë me radhë veprat e françeskanëve të mëdhenj, por edhe të ngrinte të gjithë problematikën e klerit shqiptar në diktaturë, që të mos harrohej. Ai na la trashëgim një vepër e cila tregon shumë për kalvarin në komunizëm. Personalisht, vuri themelet Kishës së Shna Ndout Laç – Sebaste. Ndihamoi shumë për të gjetur referenca për trupin e të ndjerit Gjergj Fishta, ashtu si u përpoq shumë për problemet me të cilat hasaj sot komuniteti i vet. Vite më parë, një klerik, që preferoi të mbetej anonim solli dokumente që tregonin se At Zefi nuk ishte aq i dashur për klerikët, madje ishte i izoluar nga të gjithë klerikët e ardhur si misionarë nga vendet e huaja, sidomos u refuzua nga klerikët italianë, goftë nga klerikët e thjeshtë, goftë nga eprorët dhe Prelatët e Kishës, të ardhur për të "ndihmuar".

Vijon në faqen 20

Në këtë numër: At Zef Pllumi, Shpëtim Çuçka për Dritëro Agollin, Moikom Zeqo, Sul Gragjevi, Vladimir Vujović etj...

A

ARGUMENT

Nga ky numër, "Milosao" po fillon botimin e një cikli të gjatë kushtuar poetit Dritëro Agolli, përgatitur nga Shpëtim Çuçka, përkthyes dhe publicist. Autori ka punuar për disa javë mbi figurën e personalitetit të njohur të letrave shqipe për ta paraqitur me të gjithë larmishmërinë e mundshme.

Dritëro Agollin e shpërftytyruan në ceremonialin e pasvdekjes

*Në mest tuaj kam qëndruar
E jam duke përvëlur,
Që t'u ap pakëzë dritë
Natënë t'ua bënj ditë.*

(Naim Frashëri, "Fjalët e qiririt")

NGA SHPËTIM ÇUÇKA*

1. Po afrohet i pari përvjetor lindjeje, që nuk e gjen në jetë Dritëro Agollin. Ky është rasti, kur veprimtaria e njeriut, pikërisht për shkak të mungesës së tij, mund të shihet pa mbingarkesa emocionale, pra, pa errësim të ndërgjegjes vëzhguese nga ndjenjat.

Kjo nuk do të thotë se objektiviteti i ftohtë është mënyra më e përshtatshme për të arritur tek e vërteta. Kërkimi i së vërtetës ka qenë kurdoherë çështje vullneti, dëshire, pasioni. Sikurse edhe klime shoqërore. Që e vërteta të zbulohet, duhet që kërkuesi ta dëshirojë një gjë të tillë. Që të vërteta të caktuara të zbulohen, kërkuesit i duhet mbështetja e shoqërisë. Në historinë e njerëzimit veprimtaria për gjurmimin dhe zbulimin e së vërtetës, jo vetëm rreth natyrës por edhe e sidomos rreth shoqërisë, ka qenë – duke përfshirur këtu periudha të vogla – jo thjesht e rrethuar nga një klimë mospërkrahjeje, por edhe diçka në thelb e ndaluar dhe me rrezik për jetën.

Objektiviteti i vështrimit të një teme a çështjeje nuk e përjashton aspak parashtrimin me ndjenjë – ndjenjë dashamirëse ndaj objektit ose armiqësore ndaj tij – të përfundimeve të vëzhgimit. Shkencën, domethënë dija e saktë, dija e së vërtetës, e parakupton ndjenjën, pasi e vërteta për shkencëtarin është jo thjesht e nevojshme, por sidomos e dëshiruar, e dashur. Shkencëtarit, si kërkues i së vërtetës, prirjet drejt saj, anon nga ajo, ka etje për të, duke iu kundërvënë të pavërtetës. Shkurt, kush e synon dhe e kërkon të vërtetën, nuk mund të jetë shpërfillës dhe i pandjeshëm as ndaj së pavërtetës. Miku i së vërtetës është edhe armik i së pavërtetës.

2. Dëshmia më e afërt në kohë për ne e mungesës së klimes shoqërore për gjurmimin e së vërtetës është pikërisht periudha e sotme, periudhë e ashtuquajtur e demokracisë. Dhe qëndrimi ndaj Dritëro Agollit dhe veprës së tij përbën një ndër rastet më tipike të shfaqjes së kësaj klime shoqërore kundër së vërtetës.

E vërteta mbi figurën e Dritëro Agollit dhe rolin e tij në letërsinë, kulturën dhe historinë e Shqipërisë, nuk mund të dalë në pah pa vullnetin e nevojshëm, pa dëshirën e qartë për ta gjurmuar me ndershmëri, domethënë në mënyrë rreptësisht shkencore, këtë të vërtetë dhe për ta pasqyruar atë ashtu si shfaqet pas hulumtimit serioz, madje për ta shpalosur në mënyrë të hijshme, ashtu siç e meriton e vërteta.

Kur i drejtohem veprimtarisë shoqërore dhe krijimtarisë letrare të Dritëro Agollit, ne nuk mund të shmangim qëndrimin tonë ndaj

gjithçkaje që ka të bëjë me to. Ne, madje, në pjesën më të madhe të rasteve ndikohemi pikërisht nga formimi ynë, nga bindjet tona dhe nga prirjet tona subjektive, që përcaktojnë në tërësi qëndrimet tona shoqërore. Në njëfarë kuptimi ne nisemi më së shumti nga shijet tona ose, thënë disi më ndryshe dhe në mënyrë më të përgjithshme, nga shija jonë vetjake.

Por, kur shohim veprimtarinë e Dritëro Agollit, ne ndikohemi më së shumti edhe nga klima e përgjithshme shoqërore, në të cilën ndodhemi, nga bindjet dhe prirjet mbizotëruese shoqërore të kësaj kohe, nga shijet mbizotëruese të shoqërisë ose, për ngjashmëri me sa më sipër, nga shija mbizotëruese e shoqërisë, nga moda e kohës.

3. Është e nevojshme të sqarohet diçka, kur flasim për bindje e prirje mbizotëruese shoqërore, për shije e për modë. Nocioni "mbizotërim" këtu nuk duhet kuptuar sikur tregon për shtrirjen e tij në masën e qytetarëve të vendit, për përfqimin e tij nga shumica dërrmuese.

Një pjesë e banorëve të vendit tonë ka kohë që e ka humbur shprehinë e të interesuarit për dukuritë e kulturës dhe të artit. Kjo thjesht për arsye ekonomike, nga shtrëngesa e rëndë për të siguruar mjetet ngushtësisht të nevojshme për jetesë.

Një pjesë tjetër qytetarësh e ka pak a shumë të qartë karakterin e dhunshëm – në formë e përmbytje – të asaj, që na jepet, dhe e tregon mospranimin e kësaj dhune duke kufizuar ose ndërprerë plotësisht kontaktin me një produkt të tillë gjojakulturor, të huaj a imitues të së huajës, i cili na jepet në mënyrë të përditshme e paturpësisht ngulmuese dhe përbën një thyerje të egër me traditën kulturore e morale të shumicës së popullsisë, në fakt përbën një shkatërrim të qëllimshëm, pra, fajtor; të kësaj tradite.

Natyrisht ka edhe një pjesë qytetarësh, që bien pre e propagandës bombarduese të bindjeve, prirjeve, shijeve, dhe e përqafojnë këtë modë, në kuptimin e gjerë të kësaj fjale.

Së fundi, ka edhe një shtresë të vogël, e cila ka marrë përsipër – për bindje a pagesë, kjo nuk ka rëndësi – ta kryejë këtë propagandë bombarduese dhe në fakt është shndërruar në bartëse të gjojavlerave mbizotëruese. Kjo shtresë të kujton ata rrobaqepësit në përrallën emblematike të Andersenit, të cilët qepnin petkat e padukshme (sepse të paqena) të mbretit, si dhe shtresën e oborrtarëve, të cilët për të mos i dukur si budal

lenj hiqeshin sikur i shihnin ato petka.

Sot ne jemi pikërisht në një kohë dhe në një klimë të tillë.

4. Klima shoqërore kundër së vërtetës mbi figurën dhe veprën e Dritëro Agollit u shfaq e plotë në ditët që vijuan ndarjen e tij nga jeta. Për këtë vepër u fol përgjithë-

Ndaj tij u sollën siç sillen njerëzit e rëndomtë me diçka të bukur, e cila nuk u përket, mirëpo atyre u duket se duke e mbajtur pranë një bukuri dhe një vlerë të tillë, duke veshur atë ashtu siç vishet një petk, bëhen edhe vetë më të bukur, më të hijshëm, më të vyer e më të pëlqyer në sy të të tjerëve.

Ishte një shfaqje publike tejet e rëndomtë dhe qesharake, në të

vërtetë tejet e hidhur. Shoqëria jonë e zgjedhur dhe e përzgjedhur dëshmoi se ishte shumë larg kuptimit të rolit të figurave të tilla madhore si Dritëro Agolli, në të vërtetë dëshmoi se ishte tepër larg kuptimit të gjithë historisë së vendit dhe popullit tonë, larg kuptimit të thelbit tragjik të kësaj historie dhe sidomos tejet larg ndërgjegjësimit se në këtë fat tragjik të popullit shqiptar në rol të madh dhe të shëmtuar deri në turp kanë luajtur pikërisht paritë e Shqipërisë, të ashtuquajturat elita politike, ekonomike e kulturore të vendit.

Njëkohësisht shoqëria jonë e zgjedhur tregoi se ajo nuk e ka pasur asnjëherë ndjenjën e masës dhe sidomos të vetëpërmbytjes në çaste të tilla të përzishme, sikurse është ndarja e dikujt nga jeta. Aq

Dritëro Agolli

sisht përciptazi, madje fare përciptazi, në mënyrë deklamative, madje fare deklamative, pa rrokur thelbin e saj, pa rrokur thelbin e misionit të qytetarit dhe shkrimtarit Dritëro Agolli. Dhe, kur qëlloi të flitej me konkretësi, u nënvizuan përgjithësisht ato detaje, që e nxirrin Dritëroin në dritë të shtrembër, në përputhje me bindjet, prirjet dhe shijet e sotme mbizotëruese, në përputhje me modën e së sotmes, me modën e egoizmit dhe të fitim-përfitimit.

Dritëro Agollin e panë sipas bindjeve dhe shijeve të tyre, e matën me kutin e tyre, e barazuan me veten, e kthyen dhe e bënë, si të thuash, shëmbëlltysë të vetes së tyre (pse jo, edhe të veseve të tyre).

E vërteta mbi të

E vërteta mbi figurën e Dritëro Agollit dhe rolin e tij në letërsinë, kulturën dhe historinë e Shqipërisë, nuk mund të dalë në pah pa vullnetin e nevojshëm, pa dëshirën e qartë për ta gjurmuar me ndershmëri, domethënë në mënyrë rreptësisht shkencore, këtë të vërtetë dhe për ta pasqyruar atë ashtu si shfaqet pas hulumtimit serioz, madje për ta shpalosur në mënyrë të hijshme, ashtu siç e meriton e vërteta.

më tepër në rastin e ndarjes nga jeta të një figure me përmasa të mëdha, sikurse është Dritëro Agolli.

5. Për të rrokur të vërtetën rreth domethënies dhe vlerës historike të figurës dhe veprës së Dritëro Agollit nuk ka pikënisje më të mirë, domethënë më të drejtë, më të saktë, se të shtrohet thjesht dhe hapur pyetja: Kujt ia ka kushtuar veprimtarinë e tij të gjithanshme, kulturore dhe shoqërore, Dritëro Agolli? Që do të thotë: Kujt i përket figura dhe vepra e Dritëro Agollit? Vlerë dhe pasuri e kujt është në thelb trashëgimia e tij? Pra, kujt i takon ta mbrojë këtë trashëgimi? Dritëro Agolli ka jetuar në tri

kohë të ndryshme: miturinë e ka kaluar në kohën e Zogut dhe pjesërisht në periudhën e stuhishme të Luftës Nacionalçlirimtare, e cila solli në jetën e tij përfundimin e fëmijërisë dhe kalimin e përshpejtuar në moshën e rinisë. Rininë, burrërinë dhe fillimin e pleqërisë (sipas kuptimit tradicional të kësaj fjale) i kaloi në epokën e demokracisë popullore. Pleqërinë e plotë dhe mbylljen e jetës i pati në kohën e demokracisë kapitaliste, “me idealet borgjeze faqe me

Klima shoqërore kundër së vërtetës mbi figurën dhe veprën e Agollit

Klima shoqërore kundër së vërtetës mbi figurën dhe veprën e Dritëro Agollit u shfaq e plotë në ditët që vijuan ndarjen e tij nga jeta. Për këtë vepër u fol përgjithësisht përciptazi, madje fare përciptazi, në mënyrë deklarative, madje fare deklarative, pa rrokur thelbin e saj, pa rrokur thelbin e misionit të qytetarit dhe shkrimtarit Dritëro Agolli. Dhe, kur qëlloji të flitej me konkretësi, u nënvizuan përgjithësisht ato detaje, që e nxirrnin Dritëroin në ditë të shtrembër, në përputhje me bindjet, prirjet dhe shijet e sotme mbizotëruese, në përputhje me modën e së sotmes, me modën e egoizmit dhe të fitim-përfitimit.

Dritëro Agolli me bashkeshortën

nder demokratike” (F.Noli).

Vetë Dritëroi duke prekur çështjen e rolit përmbledhës, simbolizues, përfaqësues, të poezisë ka shkruar: “Poezia e një poeti është biografia e tij”. Kjo e përligj edhe më shumë drejtësinë e qëndrimit, i cili e merr trashëgiminë letrare si thelbin e veprimtarisë së shkrimtarit dhe nisjet prej kësaj trashëgimie për të arritur në përfundime të drejtpeshuara.

Në rastin konkret ne mund të fillojmë nga krijimet e kohës së fundit të jetës së Dritëroit për të bërë disa përgjithësime dhe vlerësime. Kjo është më e drejtë edhe nga një pikëpamje tjetër: për ne sot nuk ka gjë më të vlefshme sesa të qëmtojme pësimet dhe mësimet e një figure qendrore të kulturës sonë pikërisht lidhur me kohën që po jetojmë. Dhe t’i lidhim këto pësime dhe mësimet me jetën e tij në përgjithësi, me vetë kuptimin që kishte për jetën Dritëro Agolli.

Te poezia “Pelegri”, e përfshirë në vëllimin poetik “Pelegri i vonuar” që doli në vitin 1993, lexojmë:

Unë jam prej kohësh pelegrin,
Udhëtar në vendin e shpresës së
thyer,

Jam ndarë pa dashur nga karvani im
Mes shtigjeve nga vapa dhe
shirat gërryer.

Kërkoj karvanin tim në rërë e
në shpat,

Karvanin që ka ndërruar
drejtimin me kohë...

Disa gjëra tërheqin vëmendjen në këto vargje. Së pari, autori ka kohë që e ndien veten pelegrin, domethënë shtegtar, domethënë njeri kalimtar, në vendin e tij. Së dyti, kjo vetëndjerje e tij si shteg-

tar, si kalimtar, në atdhe (dashuria për të cilin ndeshet e qartë dhe e padiskutueshme në të gjitha veprat dhe krijimet e Dritëro Agollit, në të gjithë veprimtarinë e tij shoqërore), ka lidhje me faktin që atdheu është “vendi i shpresës së thyer”. Dhe, kur vendi amtari, kur populli janë shpresëthyer, është e vetëkuptueshme për poetin Dritëro Agolli që edhe ai vetë të ndihet shpresëthyer. Së treti, poeti përjeton ndarjen pa dashur nga karvani i tij shtigjeve të ashpra të jetës. Së katërti, ky karvan ka kohë që e ka ndërruar drejtimin e tij.

Duke lexuar këto vargje ne nuk mund të mos pyesim: Që një vend është shpresëthyer a do të thotë gjithashtu që ai është edhe shpresëhumbur? Dëshpërimi i këtyre vargjeve, madje edhe i shumë e shumë të tjerëve, tregon se për poetin në këtë rast thyerja e shpresës përputhet me humbjen e saj. Madje në shkallë absolute. Ja si shkruan ai në poezinë “Sikur s’jetoj më në vendin tim” (1996) përfshirë në vëllimin poetik “Fletorka e mesnatës” (1998):

Ky vend më duket do helmohet
krejt

Nga helmi rrjedhur vrimash
në themelet,

Pastaj do tundet toka në
tërmet

Dhe Djalli i Madh do qeshë e do
zgërdheshet.

I huaj jam në vendin tim mjer-

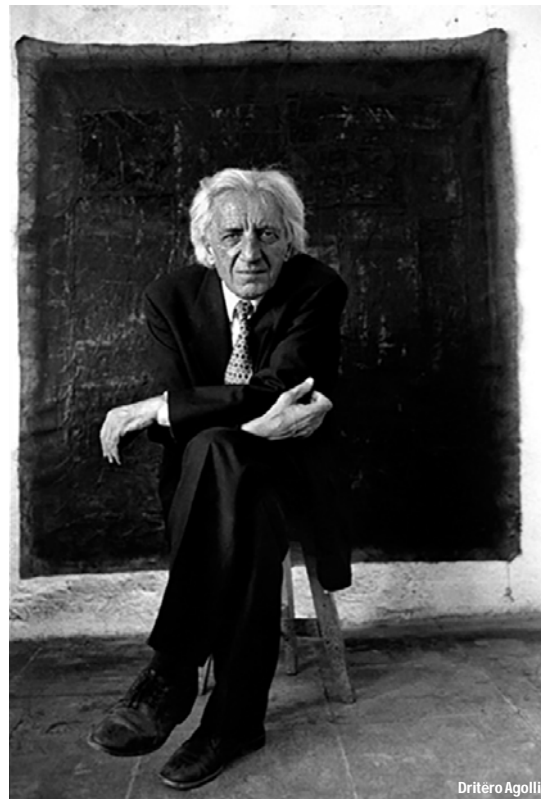
isht

Dhe kur rreth meje ka me dhjetra
njerëz.

Kjo më lëndon dhe shpirtin ma
gërvishit...

Nuk po ndalemi më tej në temën e rëndë të shpresës së thyer dhe të humbur. Thjesht po nënvizojmë

edhe një herë pohimin e rëndësishëm: Poeti ndihet shpresëthyer dhe shpresëhumbur jo për diçka vetjake, jo për fatin e tij, por për fatin e një vendi të tërë. Sa ndryshon ky qëndrim nga egoizmi i një

Dritëro Agolli

vargu njerëzish, të cilët janë qarë vazhdimisht për fatin e tyre, ndonëse kanë jetuar shumë më mirë se masa e gjerë e popullit shqiptar!

Kalojmë te një pyetje tjetër, që buron nga leximi i vargjeve të poezisë “Pelegri”: Për cilin karvan e ka fjalën poeti, nga i cili ai është ndarë pa dashur? Për ku e ka ndërruar drejtimin karvani? Pse i dhemb kaq shumë poetit kjo ndarje? Kjo ndarje pa dashje a ka lidhje edhe me ndjenjën e vetmisë, të tëhuasimit, që poeti shpreh në vargjet e poezisë “Sikur s’jetoj më në vendin tim” dhe që ai ndien edhe kur ndodhet mes “dhjetra njerëzish”?

Një gjë është e qartë, një gjë që sot përgjithësisht nuk kumbon në ndërgegjen tonë shoqërore: vetmia shoqërore është shprehje e humbjes të ne të frymës së kolektivitetit, domethënë të frymës së të ndierit në shoqëri jo për shkak të ndërjes fizikisht bashkë dhe mes të tjerëve, por sidomos për shkak të përbashkësisë së mendimeve dhe synimeve shoqërore.

Vlen të saktësohet këtu që kjo frymë kolektiviteti e ka burimin jo vetëm dhe jo thjesht te fryma e lidhjeve farefisnore e krahinore, por sidomos dhe mbi të gjitha te rritja dhe edukimi i njerëzve me ndjenjën e qytetarisë, me ndjenjën e përbashkësisë së fatit të qytetarëve. Sot kjo ndjenjë qytetarie, kjo ndjenjë përbashkësie e fatit, e jetës, nuk ekziston më. Ajo praktikisht nuk edukohet në asnjë institucion, në asnjë fushë të jetës. Kudo flitet për individin e suksesshëm. Vetëm për të. Dhe kjo praktikë e edukon qytetarin me pikëpamjen dhe bindjen që shoqëria nuk është veçse një grumbullim mekanik individësh, përgjithësisht të shpëputur e të përçarë dhe vetëm në rastin më të rrallë të lidhur në

grupe e klane interesash të gjithfarshme – shumë shpesh jolligjore dhe të jashtëligjshme – por asnjëherë të gjithmbarshme, mbarëshoqërore.

Dritëro Agolli i mungoi në periudhën e fundit të jetës, duke nisur të paktën nga viti 1992 (po të gjykojmë nga poezitë), pikërisht fryma e gjerë e kolektivitetit, e qytetarisë. I mungoi fryma, me të cilën ai u edukua gjatë viteve të Luftës Nacionalçlirimtare dhe e cila u bë e domosdoshme, jetike, si rrjedhojë e gjithë jetës së vendit në të ri e në burrëri, jetë të cilën ai e njohu si rrallëkush. I mungoi fryma, me të cilën ai u burrërua gjatë dhe falë gjithë veprimtarisë shoqërore e letrare që zhvilloi vetë. Ishte fryma e varganit të partizanëve, fryma e masave të punonjësve të qytetit e të fshatit, të përfshira në një punë madhështore për një Shqipëri të drejtë, pa shtypje e pa shfrytëzim.

Në periudhën e pleqërisë Dritëro Agolli njohu “lajkatarrët, rrenacakët dhe smirëzinjtë, që shtireshin ëngjëj të dashur” dhe kuptoi se në këtë kohë “s’ka heronj, tani ka pehlivanë”. Ndaj edhe për cilësimin e botës zgjodhi fjalët “bushtër”, “zuskë”, “kënetë”, “botë e çmendur”. Ndaj edhe la amanetin e hidhur poetik (poezia “Sot pasdite”):

Mos ngjitni nekrologji me vija
të zeza

Dhe mos ftoni farefisnin dhe
miqtë,

Askush mos mbajë fjalim në
varreza,

Mos qajnë e mos lavdërojnë të
ligjtë!...

Dëshpërim i thellë? Çështja është të shihet nëse ky ishte dëshpërim për veten. Dhe pamë që ishte një dëshpërim për halle shumë më të mëdha, për halle mbarëpopullore. Madje edhe në poezitë më vetjake në dukje të kësaj periudhe të gjitha përjetimet e autorit janë përgjithësuara në atë zymtësi e tyre, domethënë u flasim lexuesve të vëmendshëm dhe nuk i lënë të ftohtë ata. Ndërsa te “Poema e njeriut të zemëruar” sidomos mbresëlënëse është pika 16. E rëndë!

Është e qartë se një dëshpërim i tillë nuk është i këndshëm për klimën e sotme kulturore, kur njerëzve u ofrohet një model jeteje me turizëm, prona dhe llojlloj kënaqësish (por pa punë), sipas parrullës “Jeta osh qef” (pikërisht kështu!). Dhe është e qartë se njerëzve të mbytur nga hallet zymtia e krijimtarisë së Dritëro Agollit në periudhën e fundit, pas vitit 1991, do t’u duket si kupë farmaku. Por, së paku e gjithësesi, nuk do të mund të thuhet kurrë që Dritëro Agolli i thuri himn kësaj “botë të çmendur”, për sa kohë që, sikurse shprehej vetë (poezia “Në të sotmen”):

Më sa duket nuk bëj për të sotmen.

Në të sotmen unë pakëz kam
vend;

në çdo gjë e shoh lodhjen dhe

dhe çdo gjë më mërzit e më
çmend.

vijon

*Shpëtim Çuçka, përkthyes dhe publicist. Titulli kryesor është “Mesazhet e Dritëro Agollit” (kujtimit të tij). Tiranë, maj-gusht 2017

O

OPERA

Opera "Jevgenij Onjegin" e Çajkovskit, është një opera e veçantë apo speciale, në të cilën dashuria është tema, karakteret dhe situatat sillen rreth aspekteve të dashurisë. Pra, dashuria është arsyeja që vëmendja përqendrohet në ata karaktere dhe çfarë ndodh me to. "Onjegini" është shkruar nga një kompozitor i cili është futur thellë në kulturën Perëndimore të Europës.

"Jevgenij Onjegin", opera lirike në tre akte e P.I.Çajkovskit

NGA DR. SUL GRAGJEVI*

Është opera kryesore e Çajkovskit me libret të shkruar nga Konstantin Shilovskij, sipas romanit me të njëjtin titull të A.S.Pushkinit. Premiera e operës u bë më 29 Mars 1879 në Teatrin e Vogël, në Moskë.

Në letërnjëz që i dërgonte S.I. Tanjejevit, Çajkovski shkruante: "Jam duke kërkuar një dramë intime, të fuqishme, e bazuar në konflikt". Kompozitori punoi shumë shpejt mbi operën e tij, në Moskë, në San Remo si dhe në Kamenka e Glebov. Për libretin e operës ndihmoi poeti K.S.Shilovskij. Më 11 Shkurt opera ishte përfunduar plotësisht dhe Çajkovski njoftoi Nikolaj Rubinshtein: "Unë e përfundova operën në mënyrë të përsosur. Tani po merrem me libretin dhe kur çdo gjë të jetë në rregull dhe gati, do të nisem për në Moskë". Qysh në fillim të punës, Çajkovski hasi në disa vështirësi që kishin të bëjë me subjektin e Pushkinit, para së gjithave, për mungesë konfliktesh tipikë si dhe për "subjekte bashkëkohore" të pazakonshëm për operën.

Përveç kësaj, vdekja e një prej heronjve kryesorë ndodh në midis të operës dhe jo në fund, opera në tërësi përfundon jo me ngjarje të efektshme dhe me skena masive por me dialog të dy personazheve. Kjo gjë nuk e ndalo Çajkovskinin që të përcaktonte kushtet më të rëndësishme në operën e tij, gjallëri, sinjeritet, poetikë të modelit të Pushkinit. Në përgjigje të kritikave, paraprakisht ai thoshte: "Unë nuk gaboj, e di shumë mirë që efektet skenike dhe veprimet mund të jenë të pakta në atë opera, por poetika, humanizmi, thjeshtësia e subjektivitetit me atë tekst gjenial, mbulojnë të gjitha të metat që mund të dalin".

"Le të jetë opera ime e atillë. Por unë u dashurova me rolin e Tatjanës, unë u magjepsa nga vargjet e Pushkinit mbi të cilat shkruaj muzikën e cila më tërheq në mënyrë të pakapërcyeshme dhe për këtë unë jam i zhytur tërësisht në kompozimin e operas. Unë e shkrova Onjeginin sepse në teatër nuk është interesant sa në operën time". "Kjo opera, siç duket, së shpejti do të ketë sukses në të gjitha 'operat house' dhe ky sukses duhet të fillojë nga poshtë e jo nga lart", thoshte Çajkovski.

Dhe menjëherë, opera arriti suksesin triumfal. Publiku u magjeps nga interpretimi i "Romanit në vargje" të Pushkinit, i përkthyer në një muzikë madhështore. Pas shfaqjes së Moskës më 1879,

opera e Onjeginit fitoi statusin e operës lirike me të njohur. Shfaqja e parë e 29 Marsit u interpretua nga studentët e Konservatorit të Moskës nën dirigjimin e Nikolaj Rubinshtein ndërsa më 23 Janar 1881, operën e dirigjoi Eduard Napravnik.

Në St.Petersburg, opera u shfaq për herë të parë më 4 Maj 1883 nga solistët e Konservatorit në dirigjimin e K.Zike kurse në Pragë më 18 Dhjetor dirigjoi vetë autori i operës, Çajkovski. Opera shquhet për pjesë të bukura siç janë numrat muzikorë: ariozo e Olgës, e Lenskit, e Onjeginit, arietta e Tatjanës, aria e Lenskit, e Onjeginit, e Greminit.

Në rolin e Tatjanës kanë kënduar sopranot, Anna Netrebko, Renata Tebaldi, Renee Fleming, Mirella Freni. Në rolin e Onjeginit kanë kënduar baritonët, Dmitri Hvorostovskij, Jurij Mazurok, Ettore Bastianini, Mattia Battistini. Në rolin e Lenskit kanë kënduar tenorët Nikolaj Gedda, Giuseppe Di Stefano, Sergej Lemeshev, Nikolaj Figner. Në rolin e Greminit është shquar bassi ekspresiv i famshëm, Fjodor Shaljapin.

"Ju mund të keni të drejtë të thoni se opera ime nuk do të jetë e efektshme në skenë", i shkruante Çajkovskiu mikut, studentit të tij, Sergej Tanjejev, menjëherë pasi ai e kishte kompletuar aktin e parë të Onjeginit. Megjithatë, Çajkovski nuk e shihte si problem me rëndësi atë efektivitetin si dhe anën dramatike duke thënë se nuk e shqetësonin aspak kjo gjë. "Unë, për një ditë, me një forcë të papërshtueshme arrita të shpreh në muzikë çdo gjë në Jevgenij Onjeginin". Çajkovski që kur ishte 37 vjeç, kompozoi shumë punime për të cilat mbahet mend se janë, kuarteti i parë i harqeve, piano-koncerti në Si bemol minor, fantazi-uvertura Romeo dhe Xhuljeta dhe baleti "Ligeni i Mjelmave". "Unë thjeshtë shkrova muzikë për tekst të parashikuar", ai më pas pranoi, "pa menduar në të vërtetë për ndryshimin e sfund midis stilit operistik dhe simfonik". Në kompozimin e një opere, autori duhet të mbaj mend, thoshte Çajkovski, që teatri ka nevojë jo vetëm për melodinë dhe harmoninë, por gjithashtu edhe për veprimet në skenë. Gjithashtu ai thoshte që "nuk jam me një opera në të cilën subjekti të jetë me mbretëri, mbretëresha, me betejë, marsh, për t'iu referuar termit "grand opera", unë jam duke parë për një dramë intime, të fuqishme, e cila është e bazuar në një konflikt të rrethanave mbi përvojën time ose dëshminë që mund të më prek thellësisht në ndjenja".

"Karmen" i Bizetë është një nga operat më të përsosura në ditët tona, shprehej Çajkovski i cili ishte për një vizitë në Paris më 1876, (disa muaj para se të nisej për në Bayreuth) për të parë "Karmenin" e Bizetë nga e cila u shokua. Vëllai Modesti që ishte me të në shfaqje tha: "kurrë nuk e kam parë kaq të eksituar Peter Ilicin". Bizet është një artist, thoshte ai, i cili i kushtoi ndërmim modernizmit. "Ja çfarë subjekti i mrekullueshëm për një opera si Karmen, unë nuk mund ta luaj skenën finale pa lot në sy". Një subjekt i tillë i operës ofron një lloj ndershmërie dramatike të cilën Çajkovski mundi ta gjente. Në një takim me këngëtaren Elisaveta Lavrovskaja, më 30 Maj 1877, e cila e këshilloi Çajkovskinin të shkruante operan mbi subjektin e Jevgenij Onjeginit të Pushkinit. Në fillim ky mendim iu duk i vrazhdë porse, kaq shpejt e kapë në dorë sa që brenda një nate, ai shkroi skenarin dhe përshtati muzikën. Çajkovski e admironte Pushkinin. Elementët tregimtarë të master-pjesës të Pushkinit janë paraqitur qartë dhe me kohërencë dramatike duke përmesur kështu qëllimin e kompozitorit. Pjesa humane e saj do të sigurojë interes dhe një poezi të plotë, dhe Çajkovski, ishte i bindur në tekstin e Pushkinit që do ta frymëzonte në zgjedhjen e linjës muzikore. Kjo është dituri e jetës, e karakterit të njeriut Rus, kuptim i hollë i natyrës Ruse, muzikaliteti i vargjeve të Pushkinit, e, të gjitha këto, sollën të kompozitori kënaqë-

Shembulli i "Onjeginit"

"Onjegini" është një shembull ndriçues i Operas Lirike Ruse. Ashtu si në baletet e famshëm, Çajkovski në muzikën e kësaj opere solli shumë elementë simfonikë, solli një orkestracion të përsosur "kadife", solli arie të bukura, të këndshme, melodioze, solli muzikën më të bukur të dansit nga të gjitha operat e tjera, valcin, polonezen. "Onjegini" është e vetmja opera Ruse me një universalitet që e bëri atë shumë popullore.

si, admirim. Nga romani në vargje, i Pushkinit, të cilin V.G.Belinskij e quajti: "Enciklopedi e jetës Ruse"- Çajkovski mori vetëm atë që ishte e lidhur me qetësinë shpirtërore dhe fatet personale të herojeve të Pushkinit duke e quajtur operën e tij thjeshtë, "skenat lirike". Që në fillim, karakteri i Tatjanës, më mirë nga Onjegini, shtoi dashurinë dhe dhembshurinë e Çajkovskit. Një kohë, Çajkovski e konsideronte të rëndësishme letrën e famshme në të cilën Tatjana i shpreh dashurinë Onjeginit. Dhe kjo si një pjesë vokale e veçantë, përbënte një skenë të mrekullueshme në të cilën kompozitori i kthehet kujtimeve të ditëve të Moskës. Tatjana nuk është vetëm një zonjë e re nga provinca, që bie në dashuri, por ajo gjithashtu është e bukur, thotë Çajkovski, me një natyrë ëndërruese, e padallëzuar në shpirt, e singërtë

karshi realitetit të jetës. Çajkovski i shkruante vëllait të tij Modest: "Le të ketë opera ime mungesë efekti skenik, le të ketë veprim apo aksion të pakët, se, unë jam i dashuruar me imazhin e Tatjanës, unë jam i magjepsur nga poezia dhe vargjet e Pushkinit dhe për këtë, jam i detyruar të shkruaj muzikën më të bukur". Muzikën për Skenën e Letrës, Çajkovski e përfundoi të ditë mbasi kish arritur në vendin e tij. Kjo ishte thelbi i rezultatit të Çajkovskit nga i cili, opera shkoi më tej jo vetëm në materialin tematik por edhe në ngrohësinë muzikore dhe para së gjithash, një skenë e jashtëzakonshme që pasqyron portretin e Tatjanës. Çajkovski ishte shumë i zënë me mendimet rreth Eugene Onjeginit si opera, por në mënyrë të veçantë, për karakterin e Tatjanës, letra e së cilës e tërhoqi në këtë kompozim. Kaq shumë ai ishte i eksituar nga "Skena e Letrës" që kish në dorë, sa që kishte harruar edhe letrën e dytë që ia kish dërguar Miljukova, e të cilën, e gjeti pas disa ditësh. Pse ndodhi kështu? Sepse Çajkovski ishte familjarizuar me figurën e Tatjanës e cila ishte bërë për të, personi më i afërt. Çajkovski do të shkruante një tjetër muzikë për Onjeginin, nuk pëlqente lirizimin për të, duke iu referuar tonit jo emocional. Ai do ta shkruante muzikën e tij me kënaqësinë më të madhe dhe ishte shumë i sigurt që subjekti poetik dhe teksti i papërshtueshëm, i bukur, do të jetë me shumë efekt.

Me Valcin dhe Mazurkën në skenën e parë të aktit të dytë, Çajkovski e pasuroi mjaft muzikën e operas, ashtu si në skenën e "Polonezen" e bukur në fillimin e aktit të tretë. Megjithatë, Çajkovski nuk harroi të trajtonte nivelin e tij dramatik, krahasuar me sh-tjellimin e ballos së St.Petersburgut në fillimin e aktit të tretë për festimin e ditës së emrit të Tatjanës së re. Në operan e tij, siç pohonte vetë Çajkovski, është i pranishëm elementi Rus, këngët Ruse, të zhvilluara në raport me meloditë e tij dhe harmonitë, sepse, thoshte ai, "u rrita në provincat që më frymëzuan qysh herët, në fëmijëri, me veçoritë e papërshtueshme të bukurisë së folk-muzikës Ruse dhe sepse, unë me pasionin më të madh e dua elementin e tyre Rus në sensin e plotë të termit". Siç është e ditur, Çajkovski nuk ishte nacionalist dhe nuk kishte simpati për grupin nacionalist "të pestë" të cilët e kritikonin për "gjermanizëm". Vetëm në pjesën e dytë korale të fillimit të aktit të parë të "Onjeginit" mund të vihen re pjesë të

FORUM

Shkrimtari Vladimir Vojinoviç në Tiranë: Ballkani ka problem të njëjtë tranzicionin

NGA BEN ANDONI

Problemi më i madh dhe i përleshës, që haset si shqetësim në të gjitha letërsitë e vendeve ballkanike ka lidhje me tranzicionin, mënyrën sesi është përcjellë në vende të ndryshme dhe sesi ato e kanë përfjetuar: Shkrimtarët pothuaj hasen me të njëjtat realitete dhe përgjigjen ndaj tyre", thotë shkrimtari Vojinoviç. Ai i ndau pyetjet për krijimtarinë e tij, emocionet dhe përshtypjet letrare në një mbrëmje artistike në Tiranë, organizuar nga POETEKA, pak ditë më parë. I shoqëruar nga shkrimtari i njohur malazez me origjinë shqiptare Jovan Nikolaidis, ai iu përgjigj shumë pyetjeve për bashkëkohësinë e letërsisë së sotme malazeze, gjuhën e vendit të tij në letërsi dhe debatet e ndryshme në vend, që lidhen me të, por nga ana tjetër ai bëri të njohur shumë nga problematikat vendase, që zenë vend në krijimtarinë e tij. Deri më sot në shqip, ka ardhur një përmbledhje tregimesh prej tij, titulluar "Tregime nga Montanari", përkthyer nga Dimitrov Popoviç, "Si ke mbyllur faqen e fundit të vëllimit, jo veç lexuesi ideal, por edhe ai real, e ka lehtësisht të verifikueshëm se personazh kryesor është mbase vetë autori, pra një shkrimtar a intelektual e kjo ka e s'ka gjithaq rëndësi. Në dy mbledh-

Vladimir Vojinoviç

jetë tregimet që autori na paraqet, përmes narrativës, sidomos përmes dialogesh e monologesh, na përcjell mesazhe, hera-herës edhe të mbuluara nga një tisi filozofik impresionues.

Realiteti e simbolika që e rrethon këtë prozë, shpesh edhe si brerore pa e kaluar masën, të imponojnë që të mos lexosh shpejt, edhe pse i njëjti apo i përafërti personazh shtegton sa në njërin në tjetrin tregim, pasi individualizimi që u ka bërë na flet për pjekuri artistike të autorit", ka folur për tregimet e tij Skënder Temalli, Kryetar i Shoqatës së Shkrimtarëve Shkodër-Shqipëri.

Në mbrëmjen e Tiranës që është përcjellë me shumë interes nga përfaqësues të ndryshëm nga auditori letrar është folur përveçse për krijimtarinë dhe shumë pika takimi, që përball letërsia e sotme ballkanike, si edhe letërsia që bën vetë autori. Për autorin është shumë interesant jo vetëm thjesht tranzicioni në të gjitha vendet por edhe problemet e sotme, që kanë natyrë politiko-sociale. Vojinoviç ka qenë shumë interesant edhe sa i përket sqarimit teknik të veprës së vet. Ai është treguar i hapur dhe tejet bashkëpunues për të gjitha pyetjet e bëra, veçse ka dhënë edhe konsideratat e veta.

Vladimir Vojinoviç

Vladimir Vojinoviç ka lindur në vitin 1978 në Nikshiq. Ai u diplomua në Gjinnazin "Slobodan Škeroviç" në Podgoricë. Ai u diplomua në vitin 2003 në Fakultetin Filozofik në Nikshiq, Departamenti i gjuhës dhe letërsisë serbe me temën "Letërsia Sociale dhe Nikolla Lopiçiç". Nga viti 2004 deri në vitin 2011 ai ka punuar si gazetar në gazetën e përditshme të pavarur "Vijesti". Ka diplomë master në vitin 2008 në Fakultetin Filozofik në Nikshiq, ku mbrojtiti tezën e titulluar "Historia midis dy luftërave Milovan Gijlas. Ai ka marrë PhD e tij në vitin 2014 në Fakultetin Filozofik në Nikshiq, me tezën e doktoraturës "Status gojor në historinë e shkruar në Mal të Zi nga viti 1990 deri më 2006". Në vitin 2014 ai punoi si redaktor kryesor në Institutin për tekstet dhe ndihmën e mësimit në Podgoricë. Është autor i tri monografive shkencore. Është autor i disa pjesëve letrare dhe aktualisht mban edhe detyrën e Presidentit të Shoqatës së botuesve të Malit të Zi nga Podgorica dhe drejtor artistik i çmimit "romanit më të mirë të pabotuar të Malit të Zi".

Në këtë mbrëmje është folur edhe për romanin "Në budij", një veprë që autorin e ka shfaqur shumë të formuar edhe si prozator, në gjuhën e vështirë masive të rrëfimit.

"Një histori e cila nis nga një rrëfim që e tregon shumë të përgatitur. Duket pak si histori autobiografike dhe ndërthuret me historinë e një brezi të tërë. Autori jo thjesht na shfaqet serioz por tregohet i saktë në një proces, ku brenda ndërthuren histori të rënda, siç janë ato që lidhen me pasojat e luftës.

Vetë historia e personazhit kryesor ndërthuret me Çako, Van Dam, Goran, Caca, Bolje Junior i Bolje Senior, Nina dhe të mban të ngërthyer deri në

fund. Një histori e një brezi që pasluftë vuan traumat psikologjike dhe realitetin e një jete të vështirë.

Mjeshtëria e autorit është se pas asaj që rrjedh në rrëfimin e tij, ke ndjesinë se kap ndjesinë e një krijimi tjetër. Njëra është ajo që lexon autorin me kujdes të cituar dhe tjetra fati i keq dhe i trishtueshëm i një brezi.

Megjithëse personazhet nuk mbahen shumë dhe vetë libri ka një vëllim të vogël, në përballim me një galeri të tërë të karaktereve të cilat është e vështirë të harrohet", është thënë nga njohës të veprës së tij.

Mbrëmja ka ndarë përshtypjet letrare dhe me një sërë autorësh të tjerë shqiptarë, që ishin të pranishëm në këtë event.

folk-muzikës Ruse, dhe jo vetëm kaq, por asgjë nga muzika e Balakirevit apo e Mussorgskit nuk gjendet në notat e Çajkovskit. Ndikimi i muzikës Perëndimore te Çajkovski është pothuaj po aq sa ai Rus. Kështu, hijet e "Karmenit" të Bizetës duken edhe në operën "Eugene Onegin" të Çajkovskit, siç është kënga e luleve e Don Jozes, prapa së cilës qëndron melodia e Skenës së Letrës, në të njëjtin Re bemol maxhor: Çajkovski e adhuronte muzikën e "Karmenit" dhe do të ishte i lumtur, thoshte ai, sikur të arrinte një rezultat të tillë. Përfundimi i aktit të parë u prit me shumë kënaqësi nga kolegët e tij duke filluar që nga Rubinshteini. Skenën e duelit, Çajkovski shkoi ta shkruante në malet që ta përfundonte. Mori me vetë letra, lapsa për të punuar. Më 13 Shkurt 1878, Çajkovski shkruante: "Sot përfundova të gjithë operan Jevgenij Onegin dhe për këtë jam në gjendje shpirtërore shumë të mirë.....". Kur ai e luajti të gjithë operën në pianon e tij, duke qenë vetë dëgjues i saj, tha: "Me vjen zor t'ju them juve një sekret, dëgjuesi doli përjashta me sy të përçlatur".

Interlud

Opera "Jevgenij Onegin" e Çajkovskit, është një opera e veçantë apo speciale, në të cilën dashuria është tema, karakteret dhe situatat sillen rreth aspekteve të dashurisë. Pra, dashuria është arsyeja që vëmendja përqendrohet në ata karaktere dhe çfarë ndodh me to. "Onegini" është shkruar nga një kompozitor i cili është futur thellë në kulturën Perëndimore të Evropës.

"Onegini" nuk ishte një opera në sensin tradicional, por një seri që kompozitori e quajti "skena lirike në tre akte". Secila "skenë lirike" e progresit dramatik është e pasur në shije dhe aromë. Për këtë tragjedi romantike të një dashurie të dëshpëruar, Çajkovski, ashtu si në pjesën më të madhe të punimeve të tij muzikore, shkroi muzikë plot emocione. Nuk mund të mos përmend skenën e bukur në shtëpinë e Larinës ku janë mbledhur për ditën e emrit të Tatjanës. Gradualisht, muzika ndryshon duke kaluar në muzikën e dansit dhe të ballos, në valc, dhe ndoshta është më e bukura e të gjithave. Çajkovski njihet si kompozitori më i madh i dansit, cka duket jo vetëm në tre baletet e famshëm por edhe në "Oneginin". Për

këtë arsye, muzika e tij pëlqehet nga të gjithë. Në skenën e gjastë, polonezja e Çajkovskit ngjallë ndjenja të tjera në krahasim me muzikën tjetër të dansit në opera. Kjo ishte një mënyrë tjetër efektive që Çajkovski i jep kolor emocional dhe rëndësi skenave në operan "Jevgenij Onegin". Në performancën e Met Operas NY, që dirigjoi James Levine, Mirella Freni ishte e vetmja Italiane e cila arriti suksesin e rolit të saj nga që e martuar me bassin Nikollaj Ghiaurov, që e njihje shumë mirë repertorin Rus, ajo realizoi interpretimin në mënyrë të përsosur jo vetëm të Tatjanës por edhe të Lizës të "Dama Pik" e Çajkovskit. Performanca e vitit 2007 në Met Opera është dirigjuar nga Valerij Gergijev me Dmitri Hvorostovskij (Onegini) dhe me soprano Amerikane Renee Fleming (Tatjana) dhe ishte e jashtëzakonshme, brilante, në të cilën të dy këngëtarët kryesorë kënduan dhe vepruan në mënyrë magnetike ndërsa Gergijev dirigjoi, plot pasion e temperament, në mënyrën e tij "çajkovskiane" duke i dhënë mbështetje lirike dhe dramatike këngëtarëve (versioni dvd). Skena e famshme e Letrës ishte e pahar-

rueshme dhe dialogu/duet në hapjen e aktit të parë, midis dy mezzosopranave ishte shumë prekes. Tenori i njohur Ramos Vargas (Lenskij), ishte një Lensk Shubertian, këndoi plot zell.

"Onegini" është një shembull ndriçues i Operas Lirike Ruse. Ashtu si në baletet e famshëm, Çajkovski në muzikën e kësaj opere solli shumë elementë simfonikë, solli një orkestracion të përsosur "kadife", solli arie të bukura, të këndshme, melodioze, solli muzikën më të bukur të dansit nga të gjitha operat e tjera, valcin, polonezen. "Onegini" është e vetmja opera Ruse me një universalitet që e bëri atë shumë popullore. Në këtë opera ka rëndësi vendosja e tre apo katër këngëtarëve më të mirë, të cilët duhet të jenë të klasit por edhe aktorë të mirë të skenës njëkohësisht.

Siç dihet, opera e "Oneginit" përbëhet nga 3 akte dhe 7 skena me 22 numra por pavarësisht këtyre ndarjeve të bëra nga Çajkovski, ai përdori leitmotivin dhe kjo nuk do të thoshte që opera ka diçka nga Wagner, asgjë nuk është "wagneriane", por përkundrazi çdo gjë në atë opera është vetëm "çajkovskiane", e

freskët dhe cilësore si në vitin 1878, për 3 orë e 10 minuta, në të cilën xhelozia solli tragjedinë, duelin përfundimtar. Thelbi emocional i operës është Tatjana, një vajzë e re, e pafajshme, që bie në dashuri me Oneginin dhe që ëndërron një pranverë të shndritshme. Aria e saj emocionuese e aktit të parë është skena e Letrës: "Më të mua të vdes por më parë.....". Princi Gremin, bass, edhe pse shfaqet shkurt në aktin e tretë, ai ka një nga ariet më të bukura në të gjithë operan, i martuar dhe i dëshpëruar, pa asnjë shprehje në dashurinë e Tatjanës.

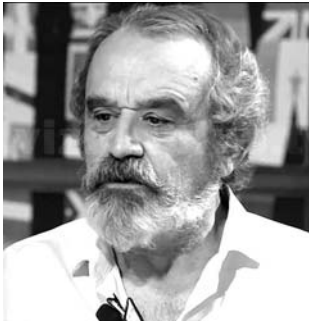
Pa marrë parasysh disa kritika në gjykimin e operës, "Eugene Onegin" u prit me shumë ngrohtësi nga publiku dhe brenda një kohe të shkurtër u bë e vetmja opera popullore në Rusi duke u shfaqur 16 herë brenda dhe jash-të, gjatë kohës së Çajkovskit (J.Kellidsh). Me sukses të madh opera u shfaq në skenat e Teatrit "Balsho" (1881), kur në vitin 1963 u bë spektakli i 1500 i saj, si dhe në teatrin Marijnskij të St.Petersburgut (1884) ajo u bë produksioni më i popullor.

* Dr. Sul Gragjevi, kritik muzike

P

POEZIA

Ky është një cikël që është afruar nga autori për "Milosaon". Përmbledhja e fundit, e kuruar prej tij, është edhe një lloj reagimi për kohën ku jetojmë, por edhe gjendjen e vetë autorit.

NGA MOIKOM ZEKO

I VETMI APOSTULL

I besoj veç një kalendari të poetëve, ku çdo gjë në kohë, s'korrigjohet dot më, në Përfjetesi!
Ç'është kjo femër, që e mban universin nën sjetull, si kutinë bosh të violines?
Një lehtë e qenit molos në buzëmbremje është përkitim i heshljës së yllit më të largët!
U drunjezuan ngjyrrat onufriane të vjeshtës në miliona ikonat
Dhe unë jam i Vetmi Apostull!
2013

TREGIMTARI MEMEC

Një vizatim femije, e rikonstruktun sërish
Qytetin e të Humburve, në mijëvjeçarët barbarë!

Me zambakët dhe lulekuqet e shpik
Një simultante shahu të papapë!

Mbase kjo dhi e shkathët në çërka
I spjegon tërë ëndërrat e mia!

Dhe Don Kishoti e mat amëshimin e paradokseve
Me orën me katër akrepa të mullinjve!

Dita mbyllet mbi mua, si kapaku
I kutisë së violines, mbas koncertit të madh!
...

O, zogji, që shëqeputeni nga kthetrat e druve,
Rrufelet më magnetizojnë idetë, deri në Zenit!

Ah, për milingonat,
Pluhuri është kontinent me male!

Dhe unë ende paguaj me ditët,
Që nga valuta e velme e feminisë!

I mbyllur jam
Në geton e librave!

Natyra e ka një regjizor të padukshëm
Dhe unë jam për të i vetmi publik!

Lumi i Letës ujit dritëra të dobët,
Bimë helmi, me fanitje fosforente!

Mos i kapni fluturat,
Që i krijojnë ëndrrat e poetëve!

A mund të shpikët një zgjuar i ri,
Për xixellonjat blete?
...

Gjumi im vërtitet në qiej
Me pelikanë të vdekur!

Ç'magjistar shkon në të Ardhmen,
Për të gjetur të kaluarën?

Dhe drurët në lume
Janë si qimet në pubis!

Dhe qielli është tejkalim i qartë
I sendeve të errta!

Dhe bota e të vdekurve
Është kinematografi gnostike!

Shekuj! Ua kërkoi vëmendjen,
Unë, tagrambledhësi i metafores!

Ah, degjoni, degjoni,
Si kilthin të rebeluarit në Parajsë!

Nga syri im del loti
I demit të shenjtë Apisi!

Do ta rrjep, do të shkëlqej
Nga shpina e Vjeshtës lekuren e ylberit!

Ç'janë këto shtëpi,
Me mure, ndërtuar me kilthma?
...

Pse peshqit, do të na i rrëmbejnë flajët,
E gjuhës, që e lamë të vdiste?

Ah, as udha e njohur e shtëpisë së lindjes,
Asgjëkund tani nuk na çon!

Dhe s' di pse shoh frutat e stinës
Si bebeza engjejshe!

Pse kjo lule,
Endërron të bëhet shkrnjë?

Dhjetël ujëvara
Janë duart e mia!

Dhe mesdita e artë
Është mbyllur në shishen e detit!

Por nositi ende s'mëson
Të vdesë si njeri!

...
Largësia midis pyetjes dhe përgjigjes
Është një det pa emër!

Guri i unazës
Krijon një Hollivud ëndrrash!

Po kush syrën e dragoit
E bën gur unazë?

Prekja e anijes me detin
Është një lloj seksit!

Po gjumi i prishur
Është bukë myku plot lavra!

Ca pëllumba surreale
Çajnë stinët me gjoksin e anijeve homerike!

I kam mësuar përmendësh tërë këto peizazhe
Si numratore telefonash të miqve të dashur!

Kur të vijë Nata ime e Mbrame
Ndizni detin në flakë!

Pse Zoti, Zoti,
Na urdhëron të mos i ngjajmë vetvetes?

Ja, një kafkë femije, që mund të bëhej burrë,
Ja, një çast i vetëm, që mund të bëhej shekull!
...

Ah, unë jam si qielli,
S'e ç'vendos dot vetveten!

Ç'ide të një Libri Misteresh,
M'i sjellin këto dalge?

Ah, këta drurë,
Janë shqisat e stinës së shkumbosur!

Gjithë detet e tharë

Mund t'i kthejë në kopshte trandafilash.

Dhe Vjeshta e artë
Është ikonë kishtarë!

Onufri, e shikon,
Dhe mbushet me lotet!

Si vjen kështu Monterverdi,
Me muzikë dhe tek thonjtë e duarve?

Ndërsa Mozart i thua se arnon
Një kostum argjenti,

Për vdekjen e tij
Te paidentifikuar!
...

Dhe unë jam Spartaku, skllav i fjalës,
Për t'ju dhënë juve lirinë e shpirtit!

Asnjë grindje erërash
S'është dialog!

Do të zgjas këtë ditë, që po shuhet,
Veç me dritën e syve!

Por edhe shegët e çara
Ushqejnë agimet e vijuar!

Statujat s'e dinë
Ç' do të thotë lepri e moshës!

Virgjëresha,
Pret në errësirë prekjen e Hyut!

Befas ca xixellonja të mëdha
Shpërdahen si tufa lellekësh!
...

Do të vijë një ditë si slogan i brohoritur,
Po pranvera i ka djegur tërë adresat e saj!

Shkretëllirat
Kanë dete në zemër!

Trupi vigan i Milosaos, atje larg,
Befas ngrihet si grigje shqiponjash!

Edhe në eshtra s' do të më braktisë
Enigma e Njeriut!
...

Dhe mbase këtij liqeni
S' do t'ia shohim dot fundin,

Si na ndalohet t'i hapim
Arkivolet e vampirëve poetë!
...

Si mund të shpikë hieroglifë,
Nga lëvizjet e ngjalës detare,

Një shkruer i vjetër
I Egjiptit?

Poeti gjendet i mbytur përherë
Në një balicë yjesh!

Veç një këndez i zi, i vetë Vdekjes,
Mund të më zgjojë prej saj!

Shpesh, jam i pashprehshëm,
Si alfabeti, ku mungojnë zanoret!

Dhe fjalët pakësohen
Si fauna, që zhduket!

Çdo Tregimtar Memec
I di gerrat e zeza, që tymi i shpik!
Durrës, 25 maj 2013

GRIFONI MBAS
SHPATULLAVE

Mbas shpatullave të mia merr frymë një grifon!
Mbase unë e gjej në qiell një kontinent të panjohur, plot popuj
dhe qytele me përmendore dhe shkrime misterioze!
Veç Naim Frashëri e donte një lulëzim, që do të zgjaste sa

njëqind pranvera!
Mbase të vdekurit pijnë duhan!
Ndaj del ky avulli i cudilshëm nga varret!
2013

VDEKJA MË KA BRAKTISUR

Dikush, me fije të vetëtimave end në tezgjahun e shtrëngatës
qilimin përrallor.
Si çeli keshu kjo gonxhe trandafilii në kopeshlin tim si nje
Jezu femije?
Ca qytete të banuaran nga yjet s'i pranoinë si refugjate as
njerezit, as zogjite!
Ah, dua të vdes! Dua të vdes! Por vetë Vdekja më ka braktisur!
2013

ZODIAKU, LETRAT E BIXHOZIT

Tani afreskoj me agimet e mrekullueshëm të Durrësit qiejtë e
terë planetit!
Mijevjeçarët m'i trazojnë flokët e mi!
Dhe Heshja është vendlindja e humbur e fjalëve!
Dhe heronjtë janë farat tona, tashmë të shuarat! Ah!
Zodiaku, letrat e mia të një bixhozi kozmik!
Pse luaj?
Për të fituar të Paarritshmen, që është Hiçi?
2013

AGIMI HUNGËRIN MBI DELFINËT

Ah, qytetërimet i kanë tradhtuar
Heronjtë e dikurshëm!
Po pse akoma me supet e Shën Marisë
Rri kukuvajka e diturakes Minervë?

Pse o, Njeri, edhe nëse s'di,
S'do të mësosh si qenien tënde la mbjellësh?
Vjeshta endëron krejt e lire,
Brenda gjumit të Hirushes!

Fosforeshente, e brishtë është Kisha e Prillit
Për Meshat e mia Sekretet!
Agimi tani është prej race shtazore
Dhe hungërin mbi delfinët!
2013

VAJTON KOMBI I MARIVE

Më bije në fytyrë shiu i jaseminëve!
O, kliente të mrekullive!
Pse tuberkulozin e Migjenit e mbart edhe lumbardha e De
Radës?
Sa libra virtuale për këtë realitet të vrazhdël!
Veç ka edhe peizazhe, të praruar nga brenda, si bazilikat e
mëdhat!
Si vajton kështu tërë kombi i Marive mbi plagët e mia,
shpërngulur që nga Golgotajaja?
2013

Ç'VETËTIMË ËSHTË MBARSUR ME MUA?

Ja, në mes të ditës u shfaqën

Tri Hëna dhe padyshim një komete jeshile!

Këngët janë thinjur
Nga rruga!

Fati im mizor i shndërron
Terë dragojtë në latuazhet!

Dhe tigrat me gji dhe
U japin qumësht foshnjeve të klonuara!

Ndërsa Matematika rrit
Oerpiqet e saj si numra romake?

Në kundërshtim me rutinën
Ndoshta vijne edhe netë të portokallat!

A është drita një Pegas,
Që mund të më mbartë?
...

Ç'është kjo levizje milingonash,
Si gërvishjtje e penës, që pikon boje në letër?

Shoh kudo zjarre kacavjerrës
Me kthetra!

Mali refuzon
Të shkojë tek Profeti!

Dhe metrotë në metropolet e botës
Ngjajnë me katakombet e të krishtereve të hershëm!

Deli zbrazet,
Por mbushet Vetmia!

Ku ikën, ku shkon ky tren i gjatë,
Metalizim i lekures së gjarpriit totem?

Ah, tek Mali i Lejlekut
S'ka më lejleket!

Dhe qesh ulkonja
Me dhembë të florinjtit!

Dhe unë pi kafe të një kulle rrotulluese
Me trupin e vjetër prej Neandertalit!

Ah, këto re, këto re,
Amfora të mbushura me korent zeusian!

Ikin me vërtik, në oqeanet
Trilonet piratë!

O, Zot! Nga hiri i urnës së Nerolit
Bëj një Krisht të Ril!

Do të mbretërojë merimanga
Në pezhishikën e nervave tonat!

Steve Jobs! Si ta përktëj
Mistikën në një kod interneti?

Vdeksha unë përherë,
Oë ju, që ju, të jetoni!

Fluturimi im, s'është

Vetëm i një zogu, por i tërë zogjve njeherësh!

Ç'lopë e çmendur,
Me papijon jargësh në gjoks!
...

Ah, lehja e qenit në vendlindje
Behet befaz meteor!

Shpirtrat ulërijnë! Kryepiratja Vdekje
U grabit vetëm trupat!

Si ta bëjmë një piknik,
Gjer tek gjuhët e vdekura?
...

Si më del kështu përpara
Ky det sferik?

Në xhepin e fëminisë e kam peshkune arte
Edhe kur jam në bjeshkët e eperme!

Dhe fjalët janë
Plot trille nimfatike!

Dhe dhelptrat rrinë si vetulla
Mbi shkëmbinj!
...

Në mungesë të luleve,
Pranvera të krijoi ty e dashur!

De la mer naït le sel
De la femme le mel !*)
Jashtë dritares bjen shiu i mesnatës.
Si ta lag me të peiazhet e ëndërrës, që po shoh?
Të vdekurit kanë vetulla shkëmbi, ku mbijnë portokaj dhe
kaktusë mitesh!
2013

* *Deti lind kripën
Femra të keqen i frengjisht!*

KAKTUESI, AVOKATI I ABSTRAKTES

O, kalorës qjellorë, të ngrirë, të varur nga sipër, si statakmitë,
si në pikturat e Salvador Dali-së!
Po pse unë ndihem pa emër, mes Askushit dhe Gjithkushit,
mes Çdokushit dhe Misterkushit!
Vjeshta, më kot, rremben maska të Ekuinoksit!
Uji vetëlin, mes enës prej bronzi në zjarr!
Si ta heq këmbësh lime të detit? Dhe kështu t'ju përqafoj!
Ky kaktusë është Avokati më i madh i Abstraktes!
2013

POETI, KUSHERI ME VDEKJEN

Nëse trandafilat do të bëjnë seks
Me gjarpërinjtë,
Do të të rishpiken dragojtë,
E pupurt, fluturues!

Ku arratiset kështu xhindi im, i metaforës?
Si ta përshkruaj gjithçkane,
Por pa fjalë?

Ç'kujë e erës ka mbetur në fytin e luleve?
Moshën e kalit,
Si ta shoh nga dhëmbët e Hënës?

Ah, qielli është Virgjëresha,
Me sisët e bardha të reve!
Poeti është kushuri me vdekjen,
Me prekjen e duarve ringjall çdo gjë!
2013

TELEFON PËR ËNDËRAT

Të vrima e djegur nga cingarja në këmbë, më hyn dhe më
del, perralla e Hamletit!
Mjekrrat e profeteve të egër tani janë plot foie dallëndyshesh!
Amen!
Le të çelin vezet, me emër të asaj, që duhet të ngjajë, edhe
nëse askush, nuk beson, ose nuk do të besojë, se do të
ngjajet Hasana! Hasana!
Si ta shpik një telefon, të bisedoj me ëndrrat?
2013

PRINCI I LULEVE

Ca erëra në Currila i mësojnë yjet të artikulojnë abelaren e
metaforave të mia!
E dashur! Ti mund të hysh brenda në argjend, të ecësh
shtigjeve në brendësi të stolive ilire. Po kë do të gjesh? Kë
do të takosh vallë?
Në mbretërinë e luleve vajtuese ç'trishtim është të jesh Princ
i tyre!
2013

VETMIA PREJ BLETE

Shihmëni, ju lutem!
Do të gëlltis këtë rrugë, që kam përpara si zjarrngrenësi
shpatën prej flake!
Një gjethe e perçjell tek mëhalla e vogël e gushëkuqëve, ku
dëgjon e mahnitur gjithçka!
Atdeun e rikrijoj edhe tek një lule!
Ka q'është vetmia ime prej blete!
2013

TATUAZHE TË IKONOKLASTISË

Limfa shpërthen! Duke rrokullisur me vertik gurët e pllajave!
Ç'është ky ujë i mbyllur në një amorë bronzi, si këmba në
këpuçen fatale?
Engjëj të urritur! Ushqehuni, me gurë varresh!
Ah, Princesha e Pluhurte e Kalbjes!
O, Zot, nga sperma e kafshëve bëj kerubinët e tu!
Nga sperma e njerëzve ngjizen veç përbindëshat!
Dhe unë do t'i gërvish tërë statujat me latuazhe të ikonoklas-
tisët!
2013

FJALËT E SHTRIGËRUARA

Të drita e xibëllonjave rreh pulsi i trupit tim!
Zarathustër, pagëzomë me zjarre!
Tokë, pagëzomë me det!
Det, pagëzomë me Hënë!
O, si na u sulën dhe na hengrën imazhet, ne, të gjallëve!
Si këen ky zog, si një sy, i perzënë, nga një ballë mendimtar!
Sa të shtrigëruara janë fjalët!
013

TË VDEKURIT ME VETULLA SHKËMBI

Në një botë absurdi të gjithë vriten, por askush nuk vdes!

Lexoj trishtuar vargjet:

...nga numri i shkuar

"Milosao" e këtij numri ishte një përmbledhje e shumë gjërave, një pjesë të mbetura. Ishin zgjedhur të tilla për të afruar shumë shkrime, që kishin mbetur prej kohësh, por edhe që autori i kish lënë në pamundësi të botimeve, që kishin më shumë bashkëkohësi.

Panajot Barka na erdhi me një shkrim kushtuar Akademisë së Shkencave, ku shprehte mendimin e tij dhe rrugëtimin e ri të këtij institucioni aq të përfolur. Shtjellimi i z.Barka ishte shumë profesional por edhe me argumente, që vinë nga formimi i tij dhe mbi të gjitha pavarësia e mendimit. E vërtetë është gjithashtu se një pjesë e rëndësishme e trupës akademike vjen nga realiteti i aka-

demisë komuniste, në të cilën, sipas Oliver Schmitt, "modelet sunduese të mendimit janë të ndikuara fort nga ideologjia nacional-staliniste e diktaturës komuniste..." Ndërsa sipas Arshi Pipës, këto modele midis të tjerave kanë shërbyer për të "përhapur e nxitur ksenofobinë, sllavofobinë, izolacionizmin,..." Për fat të keq, feedback mungoi krejtësisht. Që do të thotë se vetë atyre u duhet nga njëra anë të mohojnë një pjesë të pohimeve të tyre "shkencore", që është më e thjeshta, shkroi ai. Reagimi ka qenë i zbehtë sepse pjesa e prononcimit, lidhur me Akademinë, është bërë njësoj si futbollit, ku reagojnë të gjithë. Z.Barka ishte i trishtuar për këtë, por më shumë mungesën e reagimit të kolegëve të vet. Lulka Qafoku na përcolli një shkrim të Abedin Prezës që që redaktori e ka vonuar pak. Ai kishte bërë një alu-

dim të drejtë për atë që duhet për historinë shqiptare. "Historianët e rrymës së kundërhistorisë, të kësaj rryme të re në histori, kanë marrë përsipër pastrimin e historisë nga falsifikimet dhe të nxjerrin në dritë të vërtetat e historisë, pavarësisht se mund të preken mitet e kohëve të shkuara apo heronjtë e ditëve tona dhe do të ndryshojnë për mirë a për keq historinë e falsifikuar të mësuar deri më sot", shkroi ai. I pasionuari pas gjërave të historisë dhe koleksioneve, Armand Plaka, na kish sjellë diçka që lidhet me pasionet e tij. Deri në momentet e fundit dhe më pas, madje, ai ka kërkuar të ndërrojë shumë pasazhe, i fiksuar deri tek detajet më të vogël. Ai shpjegoi pasionin e tij, por edhe solli përgjigje për temën e tij të preferuar tashmë, që lidhet me "dekriptimin e dosjeve të CIA-s, të cilat pas skadimit të afateve ligjore tashmë

prej vitesh i janë nënshtruar aksesit të lirë apo pjesërisht të lirë nga individët e grupimet e interesuara, e ndër ta, edhe shqiptarët". Duhet thënë se shqiptarët asnjëherë nuk do referojnë si duhet, lidhur me të. Orges Spahiu na kish sjellë një shkrim përshkrues të aktivitetit të të atit, shkrimtarit të njohur Xhevahir Spahiu. Ai përshkruan të dy udhëtimet me të atin në Francë, pas botimit të librave të autorit, këtë herë me titullin "Urgjenca", shqipëruar nga Aleksandër Zoto dhe Viktor Bakillari, të cilët kanë përgjigjedhur me elegancë dhe një kujdes të veçantë poezi të shkurtra apo "Shkurtima" fjalë e krijuar nga vetë poeti. Në përgjithësi mund të themi se ishte një numër jo i keq, por pa pjesë krijimtarie dhe kjo duhet quhet një minus i madh për redaktorin.

P

PERSONAZH

Arsyeja pse At Zef Pllumi nuk ishte i dashur për klerikët është bërë e njohur vite më parë nga "GSH" dhe tashmë duket disi e habitshme: Ai kishte një mentalitet të "shkuar" për superiorët françeskanë dhe se nuk përshatetej tashmë me Kishën e 'shndërruar sipas modelit të tyre'...

At Zef Pllumi: Po vuaj më shumë në këto vite sesa në burg

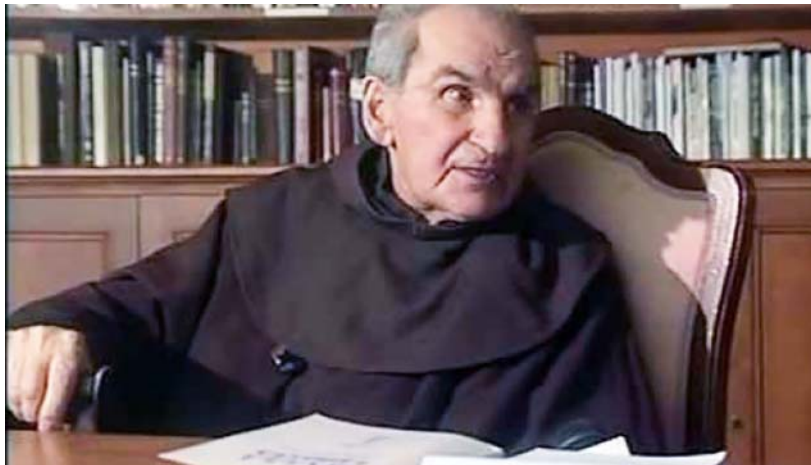
NGA BEN ANDONI

Vijon nga faqja 13

Arsyeja, që është bërë e njohur vite më parë nga G.Sh, ishte disi e habitshme: Ai kishte një mentalitet të "shkuar" për ata dhe se nuk përshatetej tashmë me Kishën e 'shndërruar sipas modelit të tyre'. I njëjti personazh, i cituar nga GSh, do të shprehej se: "Nëse i hedhim një sy arkivit të tij, që unë kam pasë fatin ta shoh kur At Zefi ishte në Tiranë, vërejmë një grumbull me letra drejtuar At Zefit nga Eprorët e tij, ku në këto letra nuk mungojnë kritika dhe kërcënime deri dhe me përjashtimin nga Urdhni", thotë kleriku anonim, duke dëshmuar se këtë gjë e thoshte edhe At Zefi me shumë dhimbje dhe me lot në sy. "Po vuaj ma shumë në këto vite nga eprorët e mi sesa nga vitet që kam kaluar në burg, për arsye se unë e dijshe dhe e pritshem një gjë të tillë prej komunizmit, ndërta prej eprorve dhe misionarve nuk e kuptova këtë sjellje të tyre".

Meshtari i njohur, njohës shumë i mirë i dogmës ka renditur një varg arsyes, që e ndihën Padër Zefin të shkruante në letrën e tij të datës 15 qershor 1998, drejtuar provincialit At Flavio Kavalinit si dhe etërve të tjerë kapitullar:

"Letra drejtue Kongregacionit të Ungjillimit të popujve nuk u nderon aspak sepse aty paraqitet inati kundra njanit që thirret «confratello» e përveç kësaj, paraqitet një moskuptim i thellë për veprimtarit e ungjillimit. Kur deklarohet botënisht se "Provinca Françeskane nuk asht aspak e interesueme për një shtypshkrojtje, ju tregoni se nuk doni me dëjti kurrja për traditën kishtare françeskane në Shqipni, të cilat kjen pararojat në frontin e shkollës e të kulturës, të dijës dhe të

At Zef Pllumi

shtypit, dhe nga kjo gjithnji gëzon respekt. Të deklarosh se: nuk duem me njoftë traditën, don të thotë se don të rritësh bimë pa rrajë".

Dhe Padër Zefi nuk ngelet këtu. Ai është shumë i trishtuar me të gjithë situatën: Sipas tij: kjo deklarata bie në "injurancë dhe kundërshton traditën e historinë e Kishës e të Provincës, të cilat i kanë dhanë popullit tonë monumentet ma madhështorë të gjuhës e kulturës, ndër të cilat përfshihet edhe Revista 'Hylli i Dritës'".

***

Letra e eprorit Flavio Cavallini
(Drejtuar Shkëlqesisë së tij Card Jozef Tomko, Perfekt për Ungjillizimin e popujve)

Shkodër, 06.05.98
Prot. PR. 22/98

Shkëlqesi e nderuar,
Nga informata jo të drejtpërdrejta jemi njoftuar për faktin se bashkëvëllau ynë p. Zef Pllumi, nga kuvendi i Shna Ndout Tiranë, pa autorizimin e Eprorit të vet rregulltar, ka bërë kërkesën dhe ka marrur një ndihmë të përshatshme për zëvendësimin e makinerive të një tipografie (me një shtypshkronjë më të mirë) për të cilën Provinca Françeskan Shqiptare nuk është e interesuar aspak.

Të mbledhur në Kongresin Kapitullar, ju lutemi që ta rishikoni kërkesën dhe ta ndryshoni kontributin në ndihmë të iniciativave

të tjera të nevojshme për këtë popull shqiptar:

Kongresi Kapitullar
Fr. Flavio Cavallini

Shkëlqesia e tij,
Card Jozef Tomko
Perfekt për Ungjillizimin e popujve
Via propaganda
00187 Roma

Për dijeni:
Shkël. së tij,
Mons. Giovanni Bulaitis
Numci Apostollk
Tiranë

I nderuar. At Zef Pllumi
Kuvendi Françeskan
Tiranë

Letra e pader Zef Pllumit
(drejtuar eprorëve të provincës françeskane në shqipëri)

Pax et Bonum

Shumë të nderuem etën kapitullarë të Provincës françeskane në Shqipëri,
Shkodër

Letra drejtue Kongregacionit të Ungjillimit të popujve nuk u nderon aspak sepse aty paraqitet inati kundra njanit që thirret «confratello» e përveç kësaj, paraqitet një moskuptim i thellë për veprimtarit e ungjillimit. Kur deklarohet botënisht se "Provinca Françeskane nuk asht aspak e interesueme për një shtypshkrojtje" (Provinca Françeskane atë kohë ishte e drejtuar prej disa misionarëve të huaj me në krye At Flavio Kavalinin) ju tregoni se nuk doni me dëjti kurrja për traditën kishtare françeskane në Shqipni, të cilat kjen pararojat në frontin e shkollës e të kulturës, të dijës dhe të shtypit, dhe nga kjo gjithnji gëzon respekt. Të deklarosh se: nuk duem me njoftë traditën, don të thotë se don të rritësh bimë pa rrajë. Kjo deklarata bjen në injurancë dhe kundërshton traditën e historinë e Kishës e të Provincës, të cilat i kanë dhanë popullit tonë monumentet ma madhështorë të gjuhës e kulturës, ndër të cilat përfshihet edhe Revista "Hylli i Dritës".

Vëllau i juej në Shën Françeskun
Fr. Zef Pllumi
Tiranë, 15-06-1998

Opinion *i* Ditës

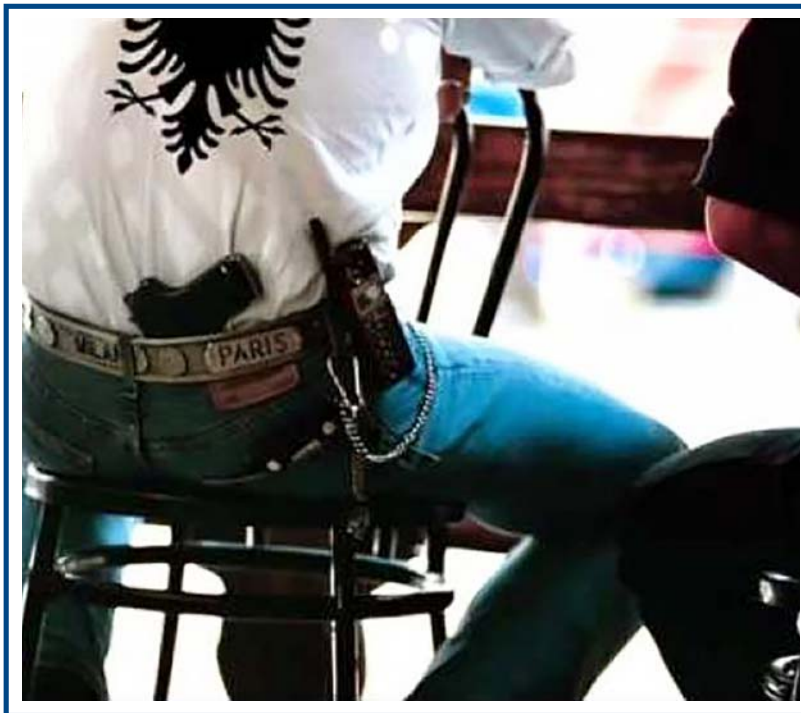
Mafia shqiptare një institucion, që duhet “vlerësuar”

Nga Ben Andoni

(vijon nga faja 1)

... asgjë. Anipse deklarata e kryegjyqtarit të Vlorës ishte e frikshme: Në gjykatë vijnë vetëm punëtorët, jo organizatorët e kultivimit të kanabisit. Të paktën në tre vjet që ai e kish drejtuar këtë gjykatë, në bankën e të akuzuarve nuk kish parë të ulej goftë edhe një i vetëm organizator i kultivimit të kanabisit. Gati një dekadë më parë, media zbuloi shtegtimet e shumë banorëve lokalë nga vende të ndryshme të Shqipërisë në drejtim të Lazaratit. Për shumë syresh destinacioni dihej ose kamuflohej me Greqinë, por mjaftonte puna në parcelat e hashashit dhe ajo sasi parash që sillnin në shtëpi për të jetuar, që t'i fashiste të gjitha hamendësitë. Nga ana e tij, sërish shteti dhe strukturat e veta ishin të paditura. Publiku po ashtu. Ndërkohë që referimet nga agjenci sigurie, policitë e vendeve fqinjë dhe institucione sigurie e precizonin qartë: MAFIA shqiptare po kthehet në një institucion. Robert Saviano do ta qartësonte hapur imazhin e saj në një intervistë për gazetaren Xhunga: “Ekziston shumë fuqishëm dhe për mendimin tim, është një nga mafiet e panjohura më mizore në botë. Është disi më pak e njohur se bën më pak gjëra. Organet gjyqësore, Policia Financiare, karabinierët, Antidroga, Anti-Mafia kanë shumë dokumente për praninë e MAFIA-s shqiptare në Itali. Duhet bërë një dallim i madh mes mafies shqiptare kosovare, mafies shqiptare të Shqipërisë dhe mafies shqiptare të Maqedonisë”. Dhe, logjika e njohësit të MAFIA-s vazhdonet e strukturuar: Është politika ajo që ka nevojë për MAFIA-n, pasi strukturat e saj përbëjnë sipërmarrje. Që do të thotë brende, njëllor si BMW-ja apo Microsoft-i. Në këtë logjikë, ai bënte edhe bilancin e këtij biznesi për vendin e tij, e cila sipas prokurorisë kombëtare Anti-MAFIA, kapte plot 100 miliardë euro në vit. Në këtë hulli, kuptohet se futej dhe ajo shqiptare...E si mund të heqësh dorë nga një shifër e tillë?-bënte në fund pyetjen retorike.

Pak ditë më parë, organet e policisë shqiptare janë konfrontuar me institucionet e ushtrisë sa i përket nxjerrjes jashtë funksionimi të radarëve. Debatu u fashitë disi në ditë e fundit, por nxori dhe njëherë faktin se ajo që flitet nuk është e gënjeshtërt. Të fortët janë të mbrojtur, sepse pas tyre gjenden gjithmonë politikanët. Nuk është e vështirë të kuptosh simbiozën krim-politikë, nëse gjykon goftë edhe për gjuhës së trupit të politikanëve apo t'u dëgjosh ligjërimin. Politikanët sulmojnë me akuzë dhe kanë ligjërimet si

krimi, sepse pas tyre gjithnjë gjenden “të fortët”. Mjafton të shikosh eskortat në rrethe të miqve të politikës dhe kupton sesi funksionon shteti ynë. E krimi, që është ende i pavlerësuar strukturalisht, ka kapur gjithçka, duke i shtrirë ngado tentakulat. Rasti i Elbasanit ishte thjesht një indikator, ku mund të kuptosh se deri ku sfidohet policia. Kurse më globalisht, njeriu e shikon sfidën nga privatizimet dhe e ndjek me pasurimet e shpejta, e shikon nga benefitet, e shikon nga trafikimet. E shikon nga emërimet, por edhe background-et e shumë personazheve

të policisë në dy dekadat e fundit. Lufta e Kosovës solli në dritë aspekte të reja të aktivizimit të MAFIA-s, që rridhte me trafikun e armëve, por edhe në përfshirjen e krimin të organizuar. Shoqëria civile kosovare tashmë po i denoncon me forcë dhe vazhdimisht në media, por pa mundur të bëjë gjë më shumë. Në botime të huaja është folur në mënyrë të detajuar, por sot krimi shqiptar pranohet se është institucion.

Një prej prokurorëve Anti-MAFIA në Itali, Cataldo Motta, i cili i ka të identifikuar mafiozët shqiptarë si nga më të rrezikshmit do shprehej pak kohë më parë, cituar nga mediat tona se: “Krimi i organizuar shqiptar është bërë pikë referimi për gjithë aktivitetin kriminal sot. Gjithçka kalon nga shqiptarët. Rruga për drogën, armët dhe njerëzit, pra emigrantët ilegalë të drejtuar drejt Evropës është në duart e shqiptarëve”. Ajo që i bashkon të gjitha referimet nga vende të ndryshme dhe arketipi, që është ngritur mbi mafiozin shqiptar është se ai ngjason shumë me atë italian burimor, e ka prirje madje edhe për mëvetësinë e vet.

Një prej prokurorëve Anti-MAFIA në Itali, Cataldo Motta, i cili i ka të identifikuar mafiozët shqiptarë si nga më të rrezikshmit do shprehej pak kohë më parë, cituar nga mediat tona se: “Krimi i organizuar shqiptar është bërë pikë referimi për gjithë aktivitetin kriminal sot. Gjithçka kalon nga shqiptarët. Rruga për drogën, armët dhe njerëzit, pra emigrantët ilegalë të drejtuar drejt Evropës është në duart e shqiptarëve”. Ajo që i bashkon të gjitha referimet nga vende të ndryshme dhe arketipi, që është ngritur mbi mafiozin shqiptar është se ai ngjason shumë me atë italian burimor, e ka prirje madje edhe për mëvetësinë e vet.

Ka të ngjarë të zëvendësojë familjet “Cosa Nostra-s” si boshti i krimin amerikan, shpreheshin pak vite më parë zyrtarët e FBI-së për CNN.

Ne, vetë, jemi pjesë e një realiteti ku veprimtarinë e tyre e kemi përpara syve dhe Shqipëria është e mbushur me OJQ dhe institucione të huaja, që i ka si objekt ata, vetëm se ende nuk ka një studim mirëfilli për MAFIA-n shqiptare. Jo se nuk është e mundur, por gjykatat, policia dhe dëshmitë e individëve të ndryshëm paraqesin shumë handikape. Kurse në media, kanë involvuar zëra, që indirekt më shumë e përcudnojnë fenomenin dhe shterojnë debate në probleme anësore, duke e lënë të boshtuar fushë-studimin e saj. Projektet, shtuar me ato pak vëzhgime, më shumë japin sensacionin dhe gjetjet e policisë, kurse në thelb mungojnë studimet dhe fenomenologjia e problemit. “Pavarësisht se krimi i organizuar shqiptar është reklamuar shumë në dekadën e fundit ka shumë pak kërkime shkencore që shpjegojnë në mënyrë sistematike dhe rigorozë fenomenin e kriminalitetit etnik shqiptar në mënyrë metodike. Gjithsesi, edhe ato studime mbështeten në raportimet sensacionale të mediave. Kjo e ka errësuar studimin e mëtejshëm shkencor dhe të thellë. Prandaj, në përgjithësi studimet mbi këtë fenomen janë me raste jo koherente dhe shpeshherë të pabesueshme”, citohet një material nga policia belge, që e bëri CNN dhe një organ lokal belg. Dhe, po të ndjekësh trafikun, por edhe gjetjet e policisë, referohen tonalitetet të tëra kanabis, që e kanë përkshruar Greqinë, Italinë e me radhë, përsos listës së kriminelëve që nuk i duket fundi.

Mafia shqiptare ose më saktë, Krimi i Organizuar Shqiptar tashmë është institucion dhe është verbëri, nëse ne e mohojmë si fakt. Çështja e parë është tashmë sesa do të mundemi ta studiojmë për të shkuar në origjinën e saj, për të gjetur prirjet që ajo prezanton për të ardhmen.

Kjo duket si e vetmja mënyrë për të nisur një rrugë përballje me të, por edhe për ta shkuar një fenomen që vendos për shumë problematika në vendin tonë. Ka kaluar shumë kohë për s'është vonë. MAFIA, me ato që referohet, e ka mposhtur Shqipërinë. Duhet quajtur fat, që ekonomistët tanë nuk dinë të gjejnë modulet të matin realisht hirion e saj vjetore, sepse shifrat do na patakasin. E jeta vazhdon, ata bëjnë për vete politikantë, korruptojnë lehtësisht gjykatësit shqiptarë dhe shteti në emër të drejtësisë... shtyp të varfër.

ua nga mediat tona se: “Krimi i organizuar shqiptar është bërë pikë referimi për gjithë aktivitetin kriminal sot. Gjithçka kalon nga shqiptarët. Rruga për drogën, armët dhe njerëzit, pra emigrantët ilegalë të drejtuar drejt Evropës është në duart e shqiptarëve”. Ajo që i bashkon të gjitha referimet nga vende të ndryshme dhe arketipi, që është ngritur mbi mafiozin shqiptar është se ai ngjason shumë me atë italian burimor, e ka prirje madje edhe për mëvetësinë e vet. Rruga pothuaj ndjek të njëjtën trajektore: Të gjithë e kanë filluar me grabitjet e vogla, ndërsa pak nga pak janë shndërruar në pjesë të familjeve të krimin të “Cosa Nostra”, duke ofruar krahuin e lirë për t'u shkëputur me grupimet e tyre. Si dy pika uji, historia e shumë individëve ka si fill idilik historinë e personazhit kryesor të “Scareface” Toni Montana. Jo më kot, ky film sot e kësaj dite është tejet i ndjekur dhe i dashur në vend.

Duke filluar që nga SHBA dhe vende të tjera në Evropë problemi është se sot MAFIA shqiptare ka organizimin e saj dhe strukturat e ndryshme që kanë lidhje me njëra-tjetrën. Këtë e shpjegon lehtësisht një fakt, shpërhapja, shkëmbimi dhe efica e krimin me origjinë shqiptarë në vende të ndryshme.

Opinion i Ditës

Lotët e Gertës dhe mallëngjimi kolektiv i shqiptarëve

Nga Desada Metaj

(vijon nga faqja 1)

... të panjohur që përloiti një sallë parlamenti. Madje aq prekës ishte fjalimi i saj, sa zyrtarë të lartë të qeverisë, përfshirë edhe kreun e ri të Kuvendit, u përloën duke dëgjuar sa e rëndë ishte situata në fshatin shqiptar.

Po si ka mundësi që një hallexhie nga fshati, nga ato që me zor takojnë një herë në 4 vjet deputetin e zonës, ka gjetur hapur derën e parlamentit?! Madje ka folur në mikrofonin ku një herë në javë flasin dhe debatojnë ata që mbajnë përgjegjësi për situatën jo vetëm në fshat, por edhe në qytet. Si mundet që, një shoqëri dhe media hesht kur shteti falimenton përpara krimit siç ndodhi në Elbasan, qurravitet pas një fjalimi që është po aq i thjeshtë sa hallet që të qajnë dhe fshatarët të tregu i çdo lagjeje?! Përgjigja për mua është shumë e thjeshtë: Në kohën dhe vendin e duhur, një show i tillë është mjeti më i mirë për të larguar vëmendjen nga ajo çka vërtet është problem në Shqipëri. Është mënyra që dikur Enver Hoxha zgjidhte për të kritikuar burokratët ndërsa vriste dhe burgoste intelektualët, është show i zgjedhur me kujdes nga skenaristët dhe regjisorët e shfaqjes: "Shqipëria ka vend për përmirësim".

Jof Shqipëria nuk ka nevojë për ato që zonzës Gerta i kishin shkruar në fjalim. Shqipërisë nuk i duhen rrugë, por më parë i nevojitet që politika të shkëpusë lidhjet me krimin. Rrugë dhe ujësjellës mund të ndërtojnë çdo kriminel që ka pushtet apo fije të forta me të. Por shteti dhe qytetaria vdesin kur krimi bashkëjeton me to. Jo, zonzjë! Ata që ta kanë shkruar fjalimin dhe të kanë mësuar aktrimin, e dinë më mirë se ti se nuk është rilindja e fshatit halli që përloj Gramoz Ruçin. Është show dhe roli që pushtetit duhet të të mësojnë për ta bërë këtë popull të besojë se problemi më i madh i fshatit kanë bujqësit. Jo, Gerta! Të kanë gënjer ty dhe ndoshta ti veten kur thua se nuk dinë si votojnë në fshatin tënd. Që atje nuk e njohin se kush

është në opozitë dhe në pushtet. Unë jam nga qyteti, por kam qenë në fshat në fushatë dhe ditën e zgjedhjeve. Dhe e di shumë mirë që votat në fshat janë kryesisht kolektive dhe për shkak të varfërisë ekstreme ato blihen, në shumë raste dhe lirë. Dhe a e di kush i blejnë? Këta "të fortët" e lidhur me pushtetin. Që më pas fitojnë tenderin e rrugës dhe ujësjellësit të fshatit tënd. Dhe e vjedhin. Po, po. E vjedhin dhe uji e rruga nuk vijnë kurrë të ti, as të fshati yt.

Se ti ke një Kristinë në fshat që qenka e mërziur se nuk di të ardhmen e atyre që ka mbjellë. Por a ka mbjellë dikush hashash në fshatin tënd, Gerta? Sepse dukeshë vërtet e informuar dhe ndoshta nuk e di që fshati yt dhe qyteti im janë prodhues dhe eksportues të frikshëm të hashashit. Që po formojmë një brez që ëndërron të jetë shpërndarës drogë, dhe kjo, e dashur Gerta, është më e frikshme se mungesa

e rrugëve në fshat. Ndaj sot, më shumë se ti që ndoshta ke ajrin e pastër, ushqim bio dhe hapësirë për të qarë hallet edhe në parlament, që ke shansin dhe të përlohtës Gramoz Ruçin që nuk i dridhet qerpiku edhe kur i thonë "kriminel", mua më vjen keq për shqiptarët. Për këtë popull në kufijtë e mjerimit njerëzor dhe qytetar, që po humb dot vlerë. Të rinisë që ka aspiratë pasurim e shpejtë dhe me punë të "pista". Ndëj më shumë keqardhje për një brez të tërë që po rriten dhe edukohen pa personalitet, marioneta në duar të politikës dhe kriminit.

Më vjen më shumë keq për fëmijët që do vazhdojnë të rriten këtu, me sistem të paqartë dhe nivel të ulët arsimor. Më dhimbën më shumë ata që përpitqen dhe punojnë për të ndryshuar diçka, që paguhen shumë mirë dhe i japin këtë shteti taksa për shërbime që nuk i marrin kurrë. Më dhimbën prindërit e mi dhe pensionistët e tjerë që gënehen me rritje

qesharake pensionesh dhe nuk shkojnë dot kurrë në një spital privat edhe pse kanë punuar me ndershmeri gjithë jetën. Por më shumë se të gjithë këta, Gerta, më dhimbesh ti. Lotët e tu dhe akt-rimi i tepruar që të mësuat në bësh. Sepse vetëm kur shoh shfaqje të tilla kuptoj që, ndryshe nga sa the thotë, Shqipëria nuk bëhet. Sepse kemi ende mungesë të theksuar dinjiteti, trashëgim i hidhur i shtypjes 50-vjeçare të komunizmit. Sepse kemi ende njerëz të rinj në moshë si ti, Gerta, që pranojnë të bëjnë show në emër të një pushtetit që s'ka rëndësi nëse, siç thua ti, i rreh zemra maftas apo djathtas. Ndaj, për të gjitha këto, unë mendoj se ky vend vërshtirë të bëhet, derisa dinjiteti të rikthehet si vlerë e një shoqërie që ende përlolet me skenarët e telenovellave të shkruara nga ata që mbajnë përgjegjësi për lumrin ku jemi zhjy- tur.

"Opinion.al"

HOROSKOPI

DASHI

Krijimtaria vazhdon të jetë pika juaj e fortë, falë Uranit që ju mban nën krahun e tij mbrojtës. Do ndërmerrni projekte të reja. Do arrini të krijoni një atmosferë të këndshme, duke ndryshuar rutinën e zakonshme me gjëra të bukura.

DEMI

Falë Marsit favorizues iniciativat tuaja do jenë më shumë se të kënaqshme. Edhe Venusi premtion momente të bukura në çift. Jeni më pak të shqetësuar. Frenoni tendencën për të ndërmarrë shumë iniciativa që të përfundoni disa prej tyre të paktën.

BINJAKET

Me Saturnin kundër, mos lejoni që çështjet e jashtme t'ju shqetësojnë më shumë se duhet. Kur ta shihni të nevojshme, mbidhuni në vetvete dhe do gjeni paqe. Me Venusin inkurajues, do merrni nga partneri përgjigjet e duhura në harmoni të përkryer me pritshmëritë tuaja.

GAFORJA

Marsi dhe Venusi në trekëndësh premtues ju dhurojnë një moment pozitiv, jeni të mbushur me energji, dinamikë dhe të etur të vini në praktikë idetë tuaja të shumta. Pranoni ftesën e një mikui i cili e di se sa e mërziutshme është rutina e përsëritur.

LUANI

Bëni zgjedhjet tuaja. Megjithëse nuk e dini se cili do jetë rezultati i tyre, jeni të qetë se keni bërë të gjitha përpjekjet e mundshme. Mund të lindë papritur një ndjenjë për një kolegun tuaj ose eprorin. Kujdes.

VIrgJERESHA

Keni përreth persona entuziastë, falë ideve tuaja të shumta, por në lidhje me qëllimet e tyre kini kujdes jo çdo gjë që shkëlqen është flori! Jeni beqarë? Me Neptunin kundër, mësoni të jeni më përzgjedhës dhe të kthjellët në gjykimet tuaja.

PESHORJA

Me Hënën dashamirëse nga qielli i Ujorit, do të sinkronizoheni në të njëjtën frekuencë me të afërmit tuaj për t'i bërë marrëdhëniet më të plota dhe të thella. Mos vazhdoni të kërkoni jashtë atë që mendoni se do t'ju bëjë të lumtur. Shikoni brenda vetes.

AKREPI

Venusi që i buzëqesh shenjëse tuaj ju ndihmon të shprehni më mirë dhe pa frikë ndjenjat, duke tejkaluar tendencën tuaj proverbiale për të qenë i ndrojtur. Përpitqini të jeni më optimist edhe pse nganjëherë fati nuk është në anën tuaj.

SHIGJETARI

Urani bashkëpunues i hap rrugë përvojave interesante në fushën e komunikimit multimedial, për të gjetur punë përmes tyre ose në internet. Favorizuese sektorët e punës të lidhur me televizionin, spektaklet ose muzikën. Mos humbisni kohë.

BRICJAPI

Marsi ju mbështet. Me dinamizmin dhe emocionet që janë të rëndësishme për ditë të veçanta, do filloni të ndjeheni mirë përsëri. Do jeni më të sigurt në vetvete dhe të vendosur për të marrë atë që dëshironi.

UJORI

Me Hënën në qiellin tuaj, do organizoni kontakte shoqërore duke kombinuar takime me personalitete të shquar që mund t'ju ndihmojnë. Marsi mik do ju bëjë të ndjeheni të vlerësuar në dashuri. Tregohuni shumë bujar me partnerin tuaj.

PESHQIT

Dialektika juaj delikate, intuita e sofistikuar dhe humori i kërkuar do t'ju ndihmojnë të tërhiqni më shumë admirues dhe miq të rinj. Mos i jepni shumë konfidencë personave pak të qartë dhe përpitqini të fitoni bashkëpunimin e atyre që vlerësoni.

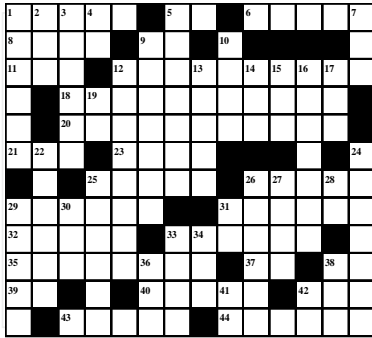
BalkanWeb.com
 AGJENCIA E LAJMEVE MË E KLIKUAR NË HAPËSIRËN SHQIPTARE.
 LAJMET MË TË FUNDIT ME VIDEO DHE FOTO NGA VENDNGJARJA,
 ANALIZA DHE TEMATIKA TË NDRYSHME, GJITHÇKA ME NJË KLIKIM.

INSTALONI APLIKACIONIN E BALKANWEB NE MOBILE DHE TABLET
 KERKONI NE APPLE STORE DHE GOOGLE PLAY OSE DUKE SKANUAR QR CODE APPLE DHE ANDROID

MERRNI NE KOHE REALE LAJMET E FUNDIT NE APARATIN TUAJ

Fjalëkryqi (1)

- 37. Italia në Internet.
- 38. Fillojnë vonë.
- 39. Krijoi James Bond.
- 40. Ishulli i Odiseut.
- 42. Van der portier.
- 43. Një karamelle aromatike.
- 44. Mund të shkojnë... nga frika.

VERTIKAL

- 1. Bëhet duke vënë në lojë.
- 2. Pak origjinale.
- 3. Thahet me bonifikim
- 4. Në fund djathtas.
- 5. Ishte Gjermania e Honecker-it.
- 7. Hidhet një për shesh.
- 9. Kokëkuçja në pit stop.
- 10. I famshëm ai i Sizifit.
- 12. Eshhtë në pikën më veriore e Shqipërisë.
- 13. Një diktator shtypës

VERTIKAL

- 1. Të çara ato të Shollohov.
- 5. Fillojë luftën.
- 6. Liszt kompozitor.
- 8. Marsi në Æreopag.
- 9. Kështu fillon filmi.
- 11. Gjysmë linear.
- 12. Një freskues në tavan.
- 18. Eshhtë gazeta Panorama.
- 20. Mund të jenë kamikaze.
- 21. Masat pa kufij
- 23. Venier e spektaklit italian.
- 25. Sophia e kinemasë.
- 26. Safin tenis.
- 29. Eshhtë makut, i pangopur.
- 31. Eshhtë faqe ene.
- 32. Një kafshë që hap... galeri.
- 33. Një fytyrë e keqe.
- 35. Preken nga sindroma Basedow.

- 14. Lëvizja Socialiste Spanjole.
- 15. I kanë çift radhët.
- 16. Janë llahtarë.
- 17. Poeti kur nuk pi.
- 19. Fillojnë periudhën.
- 22. Omar që qe aktor.
- 24. Si sezonale.
- 25. Janë banorët në Riga.
- 26. Carey këngëtare.
- 27. Nuk i tregohen babait.
- 28. Bëjnë arte me re.
- 29. Kush ka... e ka humber turuan.
- 30. Një stacion orbital.
- 31. Fillojnë profesionin.
- 33. Gibernau i MotoGp.
- 34. I kanë të ndryshme tutat
- 36. Gjysmë ditari.
- 38. Varet me re.
- 41. Kufijtë e kuqësës.
- 42. Sapo fillonjë.

Fjalëkryqi (2)

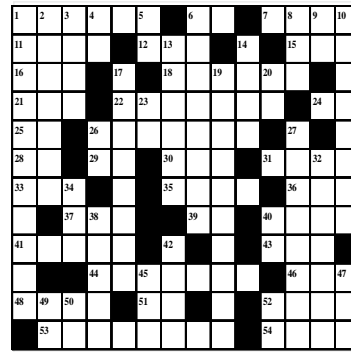
HORIZONTAL

- 1. Gustav kompozitor.
- 6. Në krye të kryesisë.
- 7. Lexohet në pentagram.
- 11. Sastre aktore.
- 12. Gjysmë akordi.
- 15. Dhjetë angleze.
- 16. Satira për zë.
- 18. Eshhtë situata e tensionuar.
- 21. Pak teatrale.
- 22. Bëhet me mea culpa.
- 24. Fundi i një samurai.
- 25. Mbeten në fund.
- 26. Lind në kokë.
- 28. Në radhë të parë.
- 29. Inicialët e Camus.
- 30. Një verë në Paris.
- 31. Partizani i vogël... në një film tonin.
- 33. Litra pa kufij.
- 35. Eshhtë fatë.

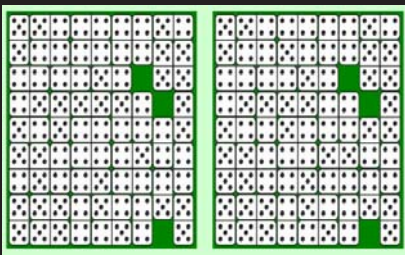
- 36. Një pjesë e kinematografisë.
- 37. Një pjesë e akademisë.
- 39. Kufijtë e tretjes.
- 40. Mbyll të çarën.
- 41. Erik çiklist.
- 43. Një pjesë e medaljes.
- 44. Njësi matëse e shpërthimit atomik.
- 46. Pak torturuese.
- 48. Ka privilegjin e jetës
- 51. Mbyllin një spital.
- 52. Mbyllet me dorezë.
- 53. Ishin kalorësit si Rolandi
- 54. Ndai në... kryqëzim.

VERTIKAL

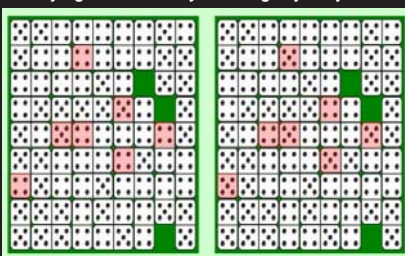
- 1. Janë enigmatikë.
- 2. Mund të jenë parabolike.
- 3. Ishte xhelozia e Olimpiti.
- 4. Kufijtë e lëvizjes.
- 5. Fillojnë radhitjen.
- 6. Janë kushte.
- 8. Totem pa ekstreme.
- 9. Mbyllin kanate.
- 10. Shoqëronte Edipin e verbër.
- 13. Eshhtë gjeli.
- 14. Moore aktore.
- 17. Janë forcat e Reneas.
- 19. Janë përmasa.
- 20. Fund dhjetori.
- 23. Mbyllin dritaren.
- 26. Fillojnë matjet.
- 27. Duhet ruajtur.
- 32. I bën një serenatë Rosina-s.
- 34. Gjysmë rabini
- 38. Mustafa.. Ataturk.
- 40. Të parat në Amsterdam.
- 42. Ai i muzave është Helikona.
- 45. Një pjesë e gadishullit
- 47. Muzika e Eminem.
- 49. Fillojnë operacionin.
- 50. Kapen të parat.
- 52. Kufijtë e drejtëzës.

Gjeni ndryshimin

Dy figurat kanë ndryshime nga njëra-tjetra

Përgjigja, ja cilat janë ndryshimet e figurave

SUDOKU

		8	7					9	
			2	7				8	1
5					4			6	
						3	5		2
8		3	4						
	6			1					3
3	9				2	1			
		8					7	5	

Përgjigje e sudokut të numrit të kaluar

1	3	7	4	8	9	6	5	2
8	5	9	2	1	6	4	7	3
6	2	4	3	5	7	9	1	8
4	8	3	9	2	1	7	6	5
9	1	6	5	7	8	2	3	4
5	7	2	6	4	3	1	8	9
3	6	5	7	9	4	8	2	1
7	4	1	8	3	2	5	9	6
2	9	8	1	6	5	3	4	7

Plotësoni vendet bosh në mënyrë që çdo kolonë të ketë numrat nga 1-9

Argëtim filozofik

- Gjërat më të thjeshta janë njëkohësisht edhe më të jashtëzakonshmet, vetëm të mençurit mund t'i shohin ato.

- Të të duan thëllësisht - të jep forcë; të duash thëllësisht - të jep guxim!

Lao Tzu

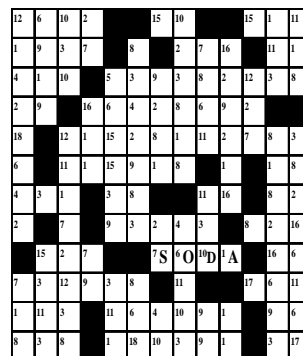
- "Mik i mirë është ai që di gjithçka për ty dhe megjithatë vijon së qeni miku yt".

Elbert Hubbard

KRIPTOSKEME

KRIPTOSKEME

Përgjigja e numrit të djeshëm

PËRGJIGJET E FJALËKRYQEVE TË NUMRIT TË KALUAR

FJALËKRYQI (1)

FJALËKRYQI (2)

Thënie të mençura

- Fjalët kanë fuqinë e të shkatruarit dhe të krijimit; kur fjalët janë të singerta dhe të këndshme mund të ndryshojnë botën.
- Asgjë e gjallë s'duhet vrrarë, as insekti apo kafsha më e vogël, sepse çdo jetë

- Fol vetëm atëherë, kur ajo çfarë ke për të thënë është më e bukur se heshtja...
- Dora e butë thyen edhe gurin më të fortë. Fjala e ëmbël zbut dhe zemrën më të egër...!

